

**ZOE JENNY'İN “DAS BLÜTENSTAUBZIMMER”
ADLI ROMANINDA FİĞÜRLERE
PSİKOLOJİK YAKLAŞIM**

Songül ŞAHİN

**Yüksek Lisans Tezi
Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı
Dr. Öğr. Üyesi Zennube ŞAHİN YILMAZ
2019**

Her Hakkı Saklıdır

**T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ALMAN DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİMDALI**

Songül ŞAHİN

**ZOE JENNY'İN “DAS BLÜTENSTAUBZIMMER” ADLI
ROMANINDA FİGÜRLERE PSİKOLOJİK YAKLAŞIM**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**TEZ YÖNETİCİ
Dr. Öğr. Üyesi Zennube ŞAHİN YILMAZ**

ERZURUM-2019

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TEZ KABUL TUTANAĞI

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Zennube Şahin Yılmaz danışmanlığında, Songül Şahin tarafından hazırlanan bu çalışma 17/06/2019 tarihinde aşağıda isimleri yazılı jüri tarafından Alman Dili Ve Edebiyatı Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Zennube Şahin YILMAZ

İmza:

Jüri Üyesi : Prof.Dr. Mehmet AYGÜN

İmza:

Jüri Üyesi : Dr.öğr.üye. Şenay KAYGİN

İmza:

Prof. Dr. Sait UYLAŞ
Enstitü Müdürü

F-85/01/21.10.2016

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEZ BEYAN FORMU

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

BİLDİRİM

Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Uygulama Esaslarının ilgili maddelerine göre hazırlamış olduğum “ZOE JENNY’İN “DAS BLÜTENSTAUBZIMMER” ADLI ROMANINDA FİGÜRLERE PSİKOLOJİK YAKLAŞIM” adlı tezin/raporun tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin/raporumun kâğıt ve elektronik kopyalarının Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Uygulama Esaslarının ilgili maddeleri uyarınca gereğinin yapılmasını arz ederim *.

- Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.
 Tezimin/Raporumun makale için **altı ay**, patent için **iki yıl** süreyle erişiminin ertelenmesini istiyorum.

17.06.2019

Songül ŞAHİN

* LİSANSÜSTÜ TEZLERİN ELEKTRONİK ORTAMDA TOPLANMASI, DÜZENLENMESİ VE ERİŞİME AÇILMASINA İLİŞKİN YÖNERGE

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Lisansüstü tezlerin erişime açılmasının ertelenmesi MADDE 6– (1) Lisansüstü teze ilgili patent başvurusu yapılması veya patent alma sürecinin devam etmesi durumunda, tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulu iki yıl süre ile tezin erişime açılmasının ertelenmesine karar verebilir.

(2) Yeni teknik, materyal ve metotların kullanıldığı, henüz makaleye dönüşmemiş veya patent gibi yöntemlerle korunmamış ve internette paylaşılması durumunda 3. şahıslara veya kurumlara haksız kazanç imkanı oluşturabilecek bilgi ve bulguları içeren tezler hakkında tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile altı ayı aşmamak üzere tezin erişime açılması engellenebilir.

Gizlilik dereceli tezler MADDE 7– (1) Ulusal çıkarları veya güvenliği ilgilendiren, emniyet, istihbarat, savunma ve güvenlik, sağlık vb. konulara ilişkin lisansüstü tezlerle ilgili gizlilik kararı, tezin yapıldığı kurum tarafından verilir. Kurum ve kuruluşlarla yapılan işbirliği protokolü çerçevesinde hazırlanan lisansüstü tezlerle ilişkin gizlilik kararı ise, ilgili kurum ve kuruluşun önerisi ile enstitü veya fakültenin uygun görüşü üzerine üniversite yönetim kurulu tarafından verilir. Gizlilik kararı verilen tezler Yükseköğretim Kuruluna bildirilir.

(2) Gizlilik kararı verilen tezler gizlilik süresince enstitü veya fakülte tarafından gizlilik kuralları çerçevesinde muhafaza edilir, gizlilik kararının kaldırılması halinde Tez Otomasyon Sistemine yüklenir.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	II
ABSTRACT	III
ÖNSÖZ	IV
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM**YAZARIN ÖNEMİ**

1.1. ZOE JENNY'İN YAZINDAKİ YANSIMALARI VE JENERASYON ÇATIŞMASI KONUSUNDAKİ ROLÜ	7
---	----------

İKİNCİ BÖLÜM**ROMANDA BEN ANLATICI İLE AİLE ÜYELERİNİN RUHSAL YAPILARI**

2.1. ROMANDA JO FİGÜRÜ	12
2.2. ROMANDA LUCY FİGÜRÜ	26
2.3. JO'NUN EBEVEYNLERLE İLİŞKİSİ	34
2.3.1. Jo ve Babası	34
2.3.2. Jo ve Lucy	44

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**ROMANDA BEN ANLATICI İLE ARKADAŞLARININ RUHSAL YAPILARI**

3.1. JO'NUN ARKADAŞLARIYLA İLİŞKİSİ	56
3.2. JO VE REA	56
3.2. JO VE LUCIANO	60
SONUÇ	61
KAYNAKLAR	65
ÖZGEÇMİŞ	69

ÖZET**YÜKSEK LİSANS TEZİ****ZOE JENNY'İN “DAS BLÜTENSTAUBZIMMER” ADLI ROMANINDA
FİGÜRLERE PSİKOLOJİK YAKLAŞIM****Songül ŞAHİN****Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Zennube ŞAHİN YILMAZ****2019, 69 sayfa****Jüri: Dr. Öğr. Üyesi Zennube ŞAHİN YILMAZ
Prof. Dr. Mehmet AYGÜN
Dr. Öğr. Üyesi. Şenay KAYGIN**

Çalışmamızda ele aldığımız “Das Blütenstaubzimmer” adlı roman oldukça gündemde olan bir konuya, aile ilişkilerine ve kişilerin ruhsal durumlarına ayna tutmuştur. Yazarın hayatından da kesitler sunan yapıt, bu doğrultuda otobiyografik verilerden yararlanılarak ele alınmıştır. Çalışmamızın birinci bölümünde yazar Zoe Jenny'in yazın dünyası ve Alman Yazınındaki yeri irdelenmiştir. Bu ilk bölümde yazarın dili, stili, yazma becerisi, başarıları ve bu başarılar sonucunda almış olduğu ödüllere yer verilmiştir. İkinci ve üçüncü bölümde romandaki tüm önemli figürler ele alınmıştır. İkinci bölümde, romanın öncelikle iki önemli figürleri incelenmiştir. Bu iki önemli figürler önce tek başlarına, daha sonra birbirleri ile olan ilişkileri açısından ele alınmıştır. Romanın teması bu iki figür üzerine kurulu olduğundan söz konusu figürlere ağırlık verilmiştir. Yapılan araştırmalar neticesinde çalışmamız daha çok kişilik bozuklukları çerçevesinde şekillenmiştir. Üçüncü bölümde ben anlatıcı ile arkadaşları arasındaki etkileşimleri incelenmiştir. Çalışmamızda psikoloji alanından yararlanılmış ve bu alandan uygun kitaplar ile figürlerin ruh dünyasına yaklaşılmıştır. Sonuç kısmında da ele alınan bu konulardan çıkarılan sonuç ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Psikoloji, Kişilik Bozuklukları, Anlatım Teknikleri- Figürler

ABSTRACT

MASTER THESIS

**PSYCHOLOGICAL APPROACH TO GIGURES IN THE NOVEL ZOE
JENNY'S 'DAS BLÜTENSTAUBZIMMER'**

Songül ŞAHİN

Advisor: Assist. Prof. Dr. Zennube ŞAHİN YILMAZ

2019, 69 sayfa

**Jüri: Assist. Prof. Dr. Zennube ŞAHİN YILMAZ
Prof. Dr. Mehmet AYGÜN
Assist. Prof. Dr. Üyesi. Şenay KAYGIN**

The novel "Das Blütenstaubzimmer" reflects a topic, which is on the front burner. The topic of the novel is about family relations and the state of mind of the involved people. The novel also reflects sections of the author's life by stating some biographic issues. The first chapter of the novel tells us about the world of writing of the author Zoe Jenny and its position in the German writing. In the first chapter, we can see the language, style, writing skill of the author. All these issues show us the success of the writer and her awards, which she got for her success. The second and third chapter is about all essential personalities. Especially, the second chapter reflects two important personalities. First, the two important personalities are separately discussed and then the relationship between these personalities. As the topic of the novel is based on these two personalities, a special focus of the reader's attention is made of these personalities. At the end of my research, I noticed that my work is based rather on the personality disorder of the involved people. In the third chapter, the activations and relationships between the first-person narrator and her friends are analysed. In my work, In my work, the psychology field has been used and the books are approached to the spirit world. In the conclusion part, the results obtained from these subjects are presented.

Keywords: psychology, personality disorder, narrative techniques, personalities

ÖNSÖZ

İsviçre Yazınının önemli yazarlarından birisi olan Zoe Jenny'in "Das Blütenstaubzimmer" adlı romanından hareketle ebeveyn-çocuk ilişkisi açısından ele alınan bu çalışmada, hem yazarın hayatı hem de küçük bir kız çocuğunun aile içindeki konumu ve olaylara/kişilere yaklaşımı göz önünde bulundurulmuş ve çalışmamız, bu doğrultuda psikolojik ve otobiyografik veriler ışığında şekillendirilmiştir.

Çalışmaya büyük katkılarından dolayı danışman hocam Dr. Öğr. Üyesi Zennube ŞAHİN YILMAZ'a teşekkürü bir borç bilir ve kendisine ayrıca üzerimdeki emeği için minnettar olduğumu belirtmek isterim.

Erzurum-2019

Songül ŞAHİN

GİRİŞ

16 Mart 1974 yılında Basel’de (İsviçre) doğan Zoe Jenny, çocukluğunu Tessin, Yunanistan ve İsviçre’de geçirir. Jenny, daha 3 yaşındayken anne ve babası ayrılır ve bu yüzden Jenny, kötü bir çocukluk döneminin etkisinden kurtulamaz. Jenny, okul yıllarında yazmayı çok sever ve kendi kendisine kısa öyküler kaleme alır. 1993 yılında kısa öyküler ve denemeler yayınlanır. 1994 yılında liseyi tamamladıktan sonra bir süre edebiyat öğrenimi görür ve 1997 yılında ilk romanı olan “Çiçek Tozu Odası” (Das Blütenstaubzimmer) yayınlanır. Roman, yaklaşık 27 dile çevrilir ve yazarın bu ilk romanı, ona inanılmaz bir ün kazandırır. Jenny, hem Ingeborg Bachman bursu hem de Jürgen-Ponto Edebiyat ödülünü alır. 1999 yılında *Der Ruf des Muschelhorns* ve *Ein schnelles Leben* adlı romanları yayınlanır ve yazar, yazın hayatında önemli bir başarı elde eder. 2008 yılında evlenen Jenny’in bir kızı olur ancak yazar, kızının doğumundan sonra boşanır. Mutlu bir evlilik sürdüremeyen Jenny’in hayatı tıpkı annesinin hayatına benzer ve Jenny, kızıyla yalnız yaşamak zorunda kalır. Londra, Zürih, Viyana gibi farklı yerlerde yaşayan Jenny, yaşadığı olayların etkisiyle daha çok çocuk ve ebeveyn ilişkisini konu edinen yapıtları ve çalışmaları ile dikkat çeker.¹

Çalışmaları ile oldukça gündemde olan Jenny, Aspekte-Literaturpreis, für das Blütenstaubzimmer, 3Sat-Stipendium beim Ingeborg-Bachmann-Preis, Literaturpreis der Jürgen Ponto-Stiftung, für Das Blütenstaubzimmer, Zentralschweizer Publikumspreis für Literatur, für die Kurzgeschichte “Auf der Heimfahrt” gibi birçok ödüle layık görülür. Das Blütenstaubzimmer, *Der Ruf des Muschelhorns*, *Mittelpunktchens Reise um die Welt*, *Ein schnelles Leben*, *Das Portrait*, *The Sky is Changing*, *Sugar Rush*, *Spättestensmorgen*, *Natalie K: Meine Geschichte beginnt in einem wunderbaren Dorf: Die Aufzeichnungen einer Kindsmörderin*, gibi yapıtları ile önemli bir yazar olarak İsviçre yazınında adından oldukça söz ettirmeyi başarır.²

Zoe Jenny’i araştıran hemen hemen tüm araştırmacılar, onun yapıtlarındaki naifliği Rilke’den, korkusunu da Kafka’dan aldığı dile getirirler. Löwer, bu durumu şöyle aktarır; Edebi olarak Kafka ve Rilke’den etkilenir. Gerek kendisinde gerek yapıtında bu durumu görmek olanaklıdır. Romanda korkuyu işleyen Jenny’e sık sık bu

¹ Helmut Flad Literanova. Zoe Jenny, Das Blütenstaubzimmer. Unterrichtsmodelle mit Kopiervorlagen. Cornelsen Verlag, Berlin.2004 s.7

² http://www.bibliomedia.ch/de/autoren/Jenny_Zoe/267.html, Erişim Tarihi: 05.09.2018

koru hakkında sorular sorulur. Jenny, bir röportajında korkuyu şöyle tanımlar; Yani aslında korkunun en dehşet verici tarafı isimsiz olması. Şu an bahsettiğim gerçek korku. Onu hiçbir yere bağlayamazsınız. Biraz ölümle içli dışlı olan, el ile tutulamayan korku.³

Zoe Jenny, çalışmamızda ele aldığımız “Das Blütenstaubzimmer” adlı romanıyla büyük bir başarı elde eder. Roman, birçok gazeteye ve kitaba araştırma konusu olur. Eva Neuland, Jenny’in romanı hakkında gençlerin gözünden yetişkinlerin dünyasının oldukça yalnız, soğuk ve ölümlerin mekânı olarak görüldüğünü ifade ederek, romanın gençler ve yetişkinler üzerindeki etkisine göndermede bulunur. Neuland, Hans Christian Andersens ve Jerome Salinger adlı yazarları Jenny ile karşılaştırır ve Andersens’in “Schneekönigin”(1845), Salinger’in “The Catcher in the Rye” (1945) adlı yapıtları ile Jenny’in “Das Blütenstaubzimmer” romanını karşılaştırır, üç yapıtı da aynı kategoriye koyar. Çocuk- ebeveyn ilişkisinin geçmişten günümüze kadar süren bir konu olduğu yapılan bu kıyaslamada da açık bir biçimde görülür. Neuland, Jenny’in bu başarılı çıkışını aslında konunun bir yansıması olabileceğini savunur. Neuland, “Das Blütenstaubzimmer” adlı romanın modern yazının önemli yapıtları arasında olduğunu ileri sürer. Ona göre Jenny’in başarısının farklı bir yönü de vardır. Yazar toplumda sadece yaşının genç olması ile değil, aynı zamanda basındaki sempatik duruşu, çekiciliği ve modern medya kültüründeki yeri ile de başarısını güçlendirir. Neuland’ın romana dair düşünceleri ise yine Jenny’in yazın dünyasındaki yeri ile netleşir. O, romanın başarısını şüphesiz yazarın kendisine özgü aktarma/yazma stili ile ilişkilendirir.⁴

Reinhard Wilzeck, “Das Blütenstaubzimmer” adlı romanın jenerasyon çatışmasını göstermek için iyi bir örnek olduğunu ileri sürer. O, romanı modern yazının önemli bir parçası/konusu olan aile ilişkileri açısından değerlendirir. Wilzeck’e göre romanın önemli bir konusu da 68 kuşağının aileleri ile ilgili tartışmadır. Küçük bir kız çocuğunun sevgisiz kalmış çocukluğunu, yalnız bırakılmışlığını ve içindeki yaraları aktaran roman, hem çocuk hem de ebeveyn açısından ele alınabilecek bir malzeme sunar. Wilzeck, yazar Jenny’in romanını günümüz yazınında Hans-Ulrich Treichel ve Birgit Vanderbeke ile yan yana ele alır, dilini Franz Kafka ve Edgar Poe ile karşılaştırır.

³ Ingrid Löwer, Die 68’er im Spiegel ihrer Kinder, Eine vergleichende Untersuchung zu familienkritischen Prosatexten der jüngeren Autorgeneration, s.63

⁴ Eva Neuland. Jugensprache-Jugendliteratur-Jugendkultur. Europäischer Verlag der Wissenschaften. Frankfurt am Main 2003. s.222

Ona göre romanda; rüya alemi, cinsellik, sevgi, anne (Ersatzmüter) ve baba profili ayrıca ölüm gibi de araştırılması gereken çok yönlü temalar söz konusudur. Bu doğrultuda, bireysel yaşamda karşılaştığımız birçok önemli konuyu romanın aynı anda barındırdığını söylemek olanaklıdır.⁵ Yapıt, ilgisiz bir ailenin çocuğuyla ilişkisini ayrıntılı bir biçimde irdeleme olanağı sunar. Sadece kendisini düşünen bir anne ve babanın karşısında onlardan şefkat ve ilgi bekleyen Jo'nun hayatı, modern toplum ve değişen aile üyeleri özellikle anne/çocuk ilişkisi ve bu ilişkide belirleyici kişi olan annenin psikolojik sıkıntıları açısından ele alınması için oldukça zengin bir zeminde gelişir. Kendini kaybetme, kimlik arayışı, bireysel/toplumsal yer edinme gibi konulara göndermede bulunulan romanda, aslında bir aile probleminden yola çıkılarak, bireysel ve psikolojik sorunlar detaylı bir biçimde vurgulanır.⁶

Jenny, okul dönemlerinde kısa yazılar yazar. Ancak, "Das Blütenstaubzimmer" romanı ortaya çıkmadan önce çeşitli yazınsal dergilerde birkaç kısa öyküsü yayınlanmadan kaybolur. 1995 sonbaharında Pro Helvetia Kültür Vakfı, kısa yazılarının farkına varır ve ona sponsorluk ödülü verir.⁷ Küçüklüğünden beri okumayı çok seven Jenny, en sonunda kendi yapıtını kaleme alır ve bunu da şu cümle ile ifade eder; "Günün birinde mutlaka yazma ile geçimimi sağlayacağımı biliyordum."⁸ Okul dönemlerinde kısa hikayeler yazarak bir şeyler yazmaya alışır. İlk çıkış romanını dört yıllık bir çalışma sonucu ile yayınlar. Zamanının çoğunu okuma ile iç içe geçiren Jenny, bu doğrultuda hayalini gerçekleştirmiş olur. Bu okuma tutkusu, ona daha ilk yapıtında büyük bir başarı getirir. O, ne istediğini basit cümleler ile okura tam anlamı ile sunar. Her ne kadar bir sonraki romanları "Deniz Kabuğunun Çağrısı" (Der Ruf des Muschelhornes) ve "Hızlı Bir Yaşam" (Ein schnelles Leben) gibi yapıtları ilki gibi büyük başarı elde etmese de, o ilk yapıtı ile gündemde kalmayı başaran bir yazar olur. 1997 yılının Ağustos ayında basımı yapılan çıkış romanı "Das Blütenstaubzimmer" adlı bu yapıtı basımından önce bir destek ödülü alır. "Ekim 1995'te roman projesi için zaten

⁵ Reinhard Wilczek, Familienkonflikte als Thema der Gegenwartsliteratur, Deutsch Unterricht, Heft 1, Februar 2003, 56. Jahrgang. s.21-25

⁶ Zennube Şahin Yılmaz, Zoë Jenny'in "Das Blütenstaubzimmer" Romanında Jo ve Lucy Figürlerinin Ruh Dünyası, Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Sosyal Bilimler Dergisi *Journal of Social Sciences*, Sayı / Number 58, Haziran / June 2017, 1-13, s. 12

⁷ Löwer, 65

⁸ Magda Nešporová, Zoë Jenny und Das Blütenstaubzimmer in der deutschsprachigen Gegenwartsliteratur der Schweiz. Masarykova univerzita Filozofická fakulta Katedra germanistiky, nordistiky a nederlandistiky Německý jazyk a literatura. s.12

“Förderpreise der Kulturstiftung Pro Helvetia” adında bir ödül almıştı. Tabii o zamanlar bu ödülü tanıyan pek kimse yoktu. Bu ödülün devlet adı altında mı yoksa özel mi olduğunu neredeyse kimse bilmiyor.”⁹ Jenny, “Das Blütenstaubzimmer” ile büyük bir çıkış yapar ve çok erken yaşta başarıyı tecrübe eder. Babasının bir kitap yayıncısı olması, onun kitapları sevmesinde büyük bir faktör olarak görülebilir. Onun ifade ettiği “Yazmak benim hayatım. Benim her şeyim”¹⁰ cümlesi ile romanda başkişinin ifade ettiği “kitaplardan besleniyorum” cümlesinde Jenny’in aslında bir nevi yaşam felsefesini bulmak olanaklıdır. O, okumaya ve yazmaya hayran bir yazar portresi çizer.

Roman, toplumsal ve psikolojik arka planı ile güncel konuları ele alan bir yapıt olarak değerlendirilir.¹¹ Yukarıda da bahsettiğimiz gibi birçok açıdan değerlendirilmeye değer görülen hacim olarak küçük ama içerik olarak güçlü olan bu roman, figürlerin psikolojik açıdan irdelenmesine uygun bir zemin sunar. Romanı özel kılan özellik ise Jenny’in tüm bunları kendi yaşadıklarının ışığında konu etmesidir. Bir başka tanım ile romanında otobiyografik özelliklere oldukça fazla yer vermesidir. Yazar, romanın başkişisi Jo figüründen hareket ederek o dönemin problemlerini detaylı olarak gündeme getirir. Bunu, hem çocukluk hem gençlik hem de yetişkinlik dönemi olmak üzere üç aşama şeklinde ele alır. O, dönemi tüm boyutu ile okura sunar. Roman, basımından hemen sonra geniş kitlelere ulaşır ve popüler olur. Bunun önemli nedenlerinden birisi, romanın gündelik hayatta oldukça fazla karşılaşılan bir konu etrafında dönmesidir. Avrupa’da hali hazırda çokça örneğini bulacağımız ebeveyn-çocuk ilişkisi sorunu romanın basıldığı dönemde yoğun bir biçimde görülür ve roman, bu bağlamda toplumun dili olur. Bir bakıma dönemin aynası olarak değerlendirilir. Araştırmamızın bu roman üzerinde olması da bunun bir örneğidir. Çarpık çocuk-ebeveyn ilişkisi nedeni ile yazın araştırmalarının gündeminde bir hayli önemli yer edinen bu romanın figürlerinin psikolojik sıkıntıları, romanın da merkezinde yer almaktadır. Çünkü psikolojik olarak sağlıklı olmayan figürlerin eylemleri ve ilişkileri romanın temel belirleyeni konumundadır. Ayrıca içinde bulunulan dönemden ötürü roman, 68 kuşağına da mal edilir ve bu açıdan da tartışılır. Yazar Jenny’in anne babasının yaşadığı çağ Fransız öğrenci devrimine denk geldiğinden roman, bu bakımdan da veriler sunar. Ancak buna rağmen, tüm idealleri özgürlük olan insanların kendi çocuklarına rağmen

⁹ Neuland, 218

¹⁰ Nešporová, 12

¹¹ Löwer, 65

bile özgürlük düşüncesinden vazgeçmediği, bu nedenle bencil davrandığı tartışmalarına neden olur. Roman, konusunun ayrılan bir anne babanın saf dışı kalmış kızından dolayı bu çağ da göze batar ve araştırmaya açık hale gelir. Romanın büyük ses getirmesinde, bu özgürlük arzusu da önemli bir faktördür.

Romanda yazar Jenny ve romanın ben anlatıcısı Jo arasında birçok ortak nokta bulunmaktadır. Bu ortak noktalar, romanın otobiyografik açıdan ele alınmasını gerektirir. Söz konusu olan romanın küçük kızı rolündeki Jo, kendisine hayat veren yazarı gibi yalnızlık çeker. Romanın başından sonuna kadar ben anlatıcısının uzağa gitme ihtiyacı duyduğu görülür. Yazar Jenny'in bizzat ihtiyaç duyduğu uzaklık özlemi, romanda Jo figürü ile şekillenir. Jenny'in birçok ülkede yaşaması bunu güçlendirir boyuttur. Yapıtını yazdıktan sonra uzun süre Endonezya, İtalya, New York, Berlin, Zürih ve Londra gibi ülkelerde yaşar.¹² Jenny'in tutkunu haline geldiği bu uzun vadeli seyahatler eşi ile boşanmasına neden olur. Evlendikten sonra 2010 yılında 1 yaşındaki kızları ile Endonezya'nın Bali adasına taşınırlar. Eşinin burada bir veteriner kliniği açması ve Jenny'in Avrupa'ya dönmesi onların boşanmalarına neden olur. Eşi Matthew Homfray, Endonezya'da olduğundan Jenny'e ayak uyduramaz ve evlilikleri bu nedenden dolayı sona erer. Jenny'in eski eşi 1 yaşındaki küçük kızını yılda sadece beş kez görme hakkına sahip olur. Bu bağlamda, romanın başkişisi Jo ile yazar Jenny'in kaderini şimdi yazarın kızı da yaşar. Burada dikkat çekici nokta, Jenny'in kendi jenerasyonunu eleştirmesine rağmen, bu durumu yaşamaktan kendisini alıkoyamamasıdır. Bu, Jenny'in kendi yapıtına bizzat kendisinin kaynak olması nedeni ile güçlü bir örnektir. Yazar, özel hayatında çok sık uzun vadeli seyahat eder. Kendisine kalıcı bir yer edinemez. Jenny, yapıtında da ben anlatıcısına bu özellikleri yükler. Yapıtta ben anlatıcısının sürekli seyahate çıkma isteği dikkat çeker. Jo ve yazar Jenny arasındaki fark, biri bu durumu gerçekleştirirken diğerinin bunu yapamamasıdır. Bu durumun nedeni yazarın yapıtı yazdığı dönemlerde maddi durumundan kaynaklanmasından olabilir. Finansal olarak da çok zorluk çeken Jenny'in bu durumunu kahramanına yansıttığı görülür. "Ailesi oldukça erken boşandı. Bu boşanmadan sonra Jenny, babası ve küçük kardeşi ile birlikte yaşadı. Geçinebilmek için birçok farklı işte çalışmak zorunda kaldı."¹³ Bundan hareketle, Jenny'in kendi hayatından yola çıkarak

¹² Nešporová, 12

¹³ Nešporová, s.12

yaşadıklarını romanın başkişisine yüklediği söylenebilir. Otobiyografik yönden çok güçlü olan bu romanın yanı sıra Jenny'in diğer yapıtlarında da kendi sorunlarını yansıttığı bilinen bir gerçektir. "Zoe Jenny için tipik ana temalar. Kahramanları hep korkuları olan yalnız bireylerdir. Kendilerini topluma adapte etme yeteneği olmayan kişilerdir." ¹⁴ Bu cümle, Jenny'in kendi ruh durumunu yapıtlarına yansıttığına dair oldukça yerinde bir örnektir. Birçok yapıtına ruh durumunu yansıtan Jenny, en çok bu yapıtına kendi portresini yerleştirir.

Çalışmamızda ele aldığımız roman, karma bir yöntem kullanılarak incelenmiştir. Hem otobiyografik hem de psikolojik veriler ışığında aydınlatılmaya çalışılan roman, bu doğrultuda metin dışı öğelere başvurularak bir tartışma alanı yaratılmıştır. Karma bir yöntem ışığında çerçevesini çizmeye çalıştığımız roman, başkişinin kendisiyle, ebeveynleriyle ve çevresiyle ilişkisi bağlamında ön plana çıkarılmıştır. Roman başkişisine küçük yaşta üzerine yüklenen sorumluluklar, onun iç ve dış dünyası arasında büyük bir uyumsuzluk yaratmıştır. Bu uyumsuzluklar ve duygu durumları, psikolojik olarak başkişi ve yazar arasındaki benzerlikler de otobiyografik açıdan ele alınarak her iki yöntem birleştirilmiştir. Bu doğrultuda roman, hem konusu hem de yapısı gereği psikolojik ve otobiyografik bir araştırmaya uygun bir zemin hazırlamıştır.

¹⁴ Nešporová. s.12.

BİRİNCİ BÖLÜM

YAZARIN ÖNEMİ

1.1. ZOE JENNY'İN YAZINDAKİ YANSIMALARI VE JENERASYON ÇATIŞMASI KONUSUNDAKİ ROLÜ

Zoë Jenny, hem kendi otobiyografisinden hem de gözlemlerinden etkilenerek ele aldığı romanlarında genel olarak jenerasyon çatışmasını inceler ve yapıtları, yeni jenerasyonun önemli bir belgesi olarak değerlendirilir. Bu tür güncel konuları ele alan yazar, toplum tarafından kolay kabul edilir, hatta Yeni Zürih gazetesi, Jenny'i Max Frisch ve Friedrich Dürrenmatt gibi önemli yazarlar sınıfına dahil eder.¹⁵

Irena Sebestova, yazar Jenny'i postmodern yazın çerçevesinde değerlendirir. Genç Jenerasyonun postmodern temsilcisi olarak çoğunlukla fenomen Jenny olarak bahsedilen yazar örnek verilebilir. Bu Fenomen kelimesinin varlığı, Jenny'in henüz 23 yaşında iken yayınlamış olduğu çıkış romanı "Das Blütenstaubzimmer" 1997 ile başlar. Roman, yayınlanır yayınlanmaz hemen en iyi satılanlar arasında yer alır ve hem okuyucularda hem de eleştirmenlerde oldukça pozitif bir izlenim bırakır. Jenny, teknolojinin yanı sıra içerisinde reklam araçlarının da olduğu kitle iletişim araçlarına hakimdir ve o, tüm bu bileşenleri kendisi ve hedefleri için çok iyi kullanabilen bir yazar kategorisinde olduğundan, yapıtlarını okurla buluşturmakta güçlük çekmez. Bunda çağdaş bir yazar olmasının payı büyüktür. O, "pazarlama kurallarına göre çalışan bir ağın, yazarların çıkarlarını korumasına gerektiğine inanan" yazarlardandır. Ancak sürekli olarak pozitif şekilde görünmeyen yapıtlarına rağmen, (burada çıkış romanından sonra yayınlanan yapıtlarına değinilmektedir) medya, yazarın okur camiasında popüler olmasına katkı sağlar. Zoe Jenny, çoğunlukla İsviçre gençlerinin güncel sorunları ile ilgilenen yazarlar sınıfındandır. Onun postmodern romanlarında, seyahatleri esnasında gördükleri ve yaşadığı birçok Avrupa ülkelerinde tecrübe ettiği kültürlerarası deneyimleri yansıtılır. "Das Blütenstaubzimmer" adlı romanında ben anlatıcı Jo, çocukluk deneyimlerini ve gelecekte varlığını önemli ölçüde etkileyecek olan karmaşık aile ilişkilerini tasvir eder. Gençlerin kendilerini acılı bir şekilde keşfetmelerinin tasviri

¹⁵Achim Zeidler, Zu; Zoë Jenny - "Das Blütenstaubzimmer, Germany, Grin Verlag, 2004, s. 4

yapılır.¹⁶ Sebestova, Franz Kafka'nın "Değişim" adlı yapıtındaki kahraman Georg ile "Das Blütenstaubzimmer" romanındaki Jo'nun korkularını örnek verir. Burada Jenny'in Kafka'dan etkilendiğini öne sürer. Ona göre gerek Georg gerekse Jo, kendilerini yalnız, terk edilmiş ve ihanete uğramış gibi hissederler. Yazar Jenny'in yapıtını Kafka gibi büyük bir yazar ile karşılaştırmak, elbette Jenny'in başarısına önemli bir göndermedir. O, henüz 23 yaşındayken önemli yapıtlar listesine kendi kitabını da dahil ettirir ve yapıtları son derece başarılı yapıtlar arasında yer edinmeyi başarır.

Ana teması çocuk-ebeveyn ilişkileri olan yapıtlarının güçlü tartışma alanlarından birisi de genç jenerasyon ile aile arasındaki çatışmadır. Achim Zeidler bu durumu Teknojenerasyonun ilk ve en önemli radikal romanı olarak tanımlar.¹⁷ Bu çatışma, gerek roman kahramanında gerek yan figürlerin dünyasında sıkça görülür. Franziska Ludemann, bu jenerasyon çatışmasına maruz kalmış çocukları hiç kimse tarafından eşlik edilmeyen, rastgele yetişkin dünyasına atılan ve en sonunda hayal kırıklığı ile eski gençlik çağını arayan bir Jenerasyonun korkusu olarak nitelendirir.¹⁸ Bunu ergenlik korkusu olarak nitelendiren Ludemann, bu durumun çağdaş kültürde çok fazla yaygın olduğundan bahseder. Aynı zamanda tv dizilerinden bu duruma uygun şu örnekleri verir; In The Wonder Years (1988 – 1993), Beverly Hills 90210 (1990 – 2000), Buffy The Vampire Slayer (1997 – 2003), Dawsons Creek (1998 – 2003), One Tree Hill (seit 2003), The Secret Life of the American Teenager (seit 2008), Gute Zeiten, Schlechte Zeiten (seit 1992), Mein Leben und ich (1999 – 2006). Auch auf der großen Leinwand wird adolescent angst thematisiert, so etwa in John Hughes- Filmen – besonders in der Brat Pack- Serie (1984 – 1986), außerdem in Stand by Me (1986), American Beauty (1999), Girl, Interrupted (1999), The Virgin Suicides (1999), Donnie Darko (2001), The Twilight-Series (2008 bis voraussichtlich 2011), An Education (2009), Christiane F. – Wir Kinder vom Bahnhof Zoo (1981), Am kürzeren Ende der Sonnenallee (1999), Crazy (2000), Soloalbum (2003). Ebenso kommuniziert die Musikszene dieses Thema,

¹⁶ Irena Sebestová, Postmoderne Merkmale in der Schweizer Literatur am Beispiel Zoë Jennys Roman 'Das Blütenstaubzimmer', Universitätsbibliothek Johann Christian Senckenberg, 2009, 150

¹⁷ Zeidler, 4

¹⁸ Franziska Ludemann, Hallo, Welt!: Adolescent angst und das Erwachsenwerden in Marisha Pessls Special Topics in Calamity Physics und Zoë Jennys Das Blütenstaubzimmer. Knoxville, 2010.[online]

https://trace.tennessee.edu/cgi/viewcontent.cgi?referer=&httpsredir=1&article=1844&context=utk_gradthes

herausstechende Beispiele dafür liefern Bands wie: Nirvana (1987– 1994), Green Day (seit 1987), Placebo (seit 1994), Muse (seit 1994), Marilyn Manson (seit 1989), Death Cab for Cutie (seit 1997), MGMT (seit 2002), The Kooks (seit 2004), Ektomorph (1997 – 2001), oder Juli (seit 1999). Sayı olarak bir hayli fazla olan bu örnekler jenerasyon çatışmasının nasıl bir artış gösterdiğini kanıtlar bir boyut taşır. Bu temaya Jo figürü üzerinden değinen Jenny, durumun önemini bir kez daha ortaya koyar. Ayrıca yazar Jenny de bu jenerasyon çatışmasına bizzat maruz kalır. Emily Jeremiah, böylesine ses getiren bu romanı anne babanın bencilliğine ve sorumsuzluğuna dair genişletilmiş bir eleştiri olarak yorumlar.¹⁹

Yapıtlarında dikkat edilmesi gereken bir diğer önemli nokta ise Zoe Jenny’in genç bir yazar olmasıdır. Yazar Jenny de küçük yaşta anne ve babası ayrıldığı için kötü bir çocukluk geçirmiştir. “Ebeveynler çok erken ayrılır ve Zoe Jenny küçük kardeşi Caspar ile bir kitap yayıncısı olan babası Matthias Jenny ile birlikte yaşar.” Löwer’in de kitabında yer verdiği bu bilgi yapıtlarının otobiyografik yönünün güçlü olduğuna dair büyük bir işarettir. Bu özellikleri de roman boyunca görmek olanaklıdır.²⁰

Aynı zamanda Jenny, bu romanı ile *Fräuleinwunder* gibi önemli bir tanıma layık görülür. Amerikalılar, 1960 yılından sonra Alman kadınları için “Modern Kadın” (*Fräuleinwunder*) şeklinde önemli bir terim kullanırlar. 1950 yılında Amerika’da kullanılan, *Fräuleinwunder* teriminden gelen bu tanım, modern, kendine özgüveni olan, bilinçli Alman kadınları için kullanılır. 1999 yılında bu tanım, Volker Hage tarafından Spiegel’de yayınlanan bir makale ile Alman genç yazarları için kabul edilir.²¹ Jenny ile ilgili yazılan hemen hemen her makalede veya araştırmada bu tanımın kullanılması dikkat çeker.

Bu bağlamda, Joanna Firaza örnek verilebilir. O, yapıtında bu durum ile ilgili şunları ifade eder; İsviçreli yazar Zoe Jenny’in çıkış romanı “Das Blütenstaubzimmer” 1990’ların sonundan itibaren *Fräuleinwunder* teriminin yazında gündem gelmesine katkı sağlar.²² Öyleki ünlü Alman sözlüğü Duden bu tanımı şöyle verir; 1960’lı yıllarda

¹⁹ Emily Jeremiah, *Willful Girls, Gender and Agency in Contemporary Anglo-American and German Fiction*. Camden House, New York, 2018. S.46

²⁰ Löwer, 63-65

²¹ Tina Welke, *Tatort Deutsche Einheit, Ostdeutsche Identitätsinszenierung im <<tatort>> des MDR*. Universität Wien, Transcript Verlag, 2012 Bielefeld, s.256.

²² Joanna Firaza, *Unter der Glasglocke: generationslle Befindlichkeiten in Zoe Jennys Das*

Amerika’da alman kadınlarının şaşırtıcı bir şekilde pozitif dönüştürülmüş imajı.²³ Amerikalılar 60’lı yıllardan sonra Alman kadın imajını artık daha modern bulmuş ve kariyerleri ile imajlarını pozitif bir şekilde yansıttıklarını dile getirmişlerdir. Bu düşünce sonucunda, modern kadın anlamındaki Fräuleinwunder tanımını bu kadınlar için uygun görmüşlerdir. Bir müddet sonra bu tanıma Almanlar kabul etmiş ve bu tanıma sözlüklerinde yer vermişlerdir. Zoe Jenny, bir çok araştırmacı ve yazar tarafından bu tanıma uygun bulunmuştur. Onun yazındaki başarısı ve sempatik tavırları sık sık bu tanım ile dile getirilmiştir. Yaşadığı çağın jenerasyonunu kaleme alan Jenny, bu jenerasyonu yapıtlarında somutlaştırmıştır. Jenny’i bu kategoride değerlendirenler, onun kendi jenerasyonunun sesi olduğundan söz ederler. Bu da yapının önemini bir kez daha ortaya koyar. Irena Šebestová, Jenny’in yazım stilini bir kız evladın annesi ile ölümüne kadar ilişkisinin ve ebeveynler ile olan bozuk iletişiminin büyük bir soğukkanlılıkla ele alınışına değinerek, bu durumu *soğuk bakışın şiiri* olarak tanımlar.²⁴

Jenny’in romanları okuyucu tarafından beğenilen dili ile dikkat çeker. Onun başarısını diline, yazma becerisine ve yaşadıklarına bağlayanlar, yazarın konu olarak yaptığı seçimlerin güncelliğine de göndermede bulunurlar. Romanları araştırmacılar için gerek dili gerekse hitap ettiği kitle ve modern dönem araştırması gibi birçok konuda çalışma alanı sağlar. Az sözle çok şey ifade eden Jenny, bu yüzden romanlarında vermek istediği mesajı tam olarak iletmeyi başarır.

“Gerçek ve kurmaca arasında ele alınan bu romanda hayaller, duygular, ebeveyn ve çocuk ilişkisi aynı zamanda evrensel bir problem olan genç jenerasyon ve aile üyeleri arasındaki çatışma, Jo figürüyle aktarılmış ve Lucy figürü ile de zenginleştirilmiştir. Aslında Jenny, söz konusu romanda Jo’dan hareket ederek, o dönemin genel problemlerinden birisi olan aile ve çocuk ilişkisini detaylı bir biçimde çocukluk-gençlik yetişkinlik aşamaları ile gündeme getirmiştir.”²⁵

Yukarıdaki alıntıda da görüleceği üzere, Zoe Jenny, özellikle çocuk-ebeveyn ilişkisini ele alır ve bu ilişki üzerinden tüm bir jenerasyonu tartışır. Genel olarak aile içi ilişkilerin bozukluğu ve kuşak çatışması sorunu irdelenir. Ayrılan anne ve babaların görmezden geldikleri çocuklarının yaşadıkları, Jenny için irdelenilmesi gereken bir konudur. Yazar, bu sorunları işlerken dönemseller şartları göz ardı etmez. Bu konuda

Blütenstaubzimmer, 170

²³ <https://www.duden.de/rechtschreibung/Fraeuleinwunder> (online 03.04.2019)

²⁴ Šebestová, 153

²⁵ Şahin Yılmaz, 2

başarılı olduğunu da almış olduğu ödüller ve sağlamış olduğu uluslararası dikkat çekiciliği ile kanıtlar.

Jenny'in yapıtları birçok konuya tartışma alanı olur ve genel olarak yapıtlarında aile kavramı, yeniden irdelenmeye başlanır. Hatta çalışmamızda ele aldığımız romanı, okullarda ders olarak sunulur ve romanın Almanya'da derslere konu olmasının başlıca nedenlerinden birisi de aile problemlerinin ve bu problemlerin çocuk üzerindeki etkisinin giderek artmasıdır. Zoe Jenny, çeşitli aile problemleriyle uğraşmak zorunda kalan çocuk ve gençlerin günümüz sorunlarını ayrıntılı olarak ele alır. O, kendi yaşadığı deneyimlerinden yola çıkarak günümüz aile sorunlarını gün yüzüne çıkarmak ister ve böylece kendi yaşadıklarına da ayna tutar.²⁶

²⁶ Zeidler, 3

İKİNCİ BÖLÜM

ROMANDA BEN ANLATICI İLE AİLE ÜYELERİNİN RUHSAL YAPILARI

2.1. ROMANDA JO FİĞÜRÜ

“Annem bir kaç sokak öteye bir başka eve taşındığında ben babamla kaldım”²⁷ (Jenny, 1997: 5) cümlesi ile başlayan roman, daha ilk cümlesinde yalnızlığa göndermede bulunur ve küçük bir kızın annesinin ve babasının ayrıldığına dair bir sinyal verir. Jo, çok net bir şekilde ayrılan bir çifte işaret eder. Romanın başkışisi Jo’dur ve tüm olay onun “ben” perspektifinden aktarılır. Daha güçlü bir ifade ile olayları hem yaşayan hem de anlatan kişi Jo’dur. O, daha çok küçük yaşta anaokulu döneminde annesinden ayrı yaşamaya başlar. Bu bağlamda, ben anlatıcının ilk cümlesi roman için tam bir anahtar sözcüktür. Çünkü roman boyunca ele alınan konu, bu ayrılık ve ayrılığın sonuçlarının Jo üzerindeki etkisidir.

Jo, küçük yaşına rağmen tam bir anne rolü üstlenir. Anlatıcı, geceleri rahat bir uyku uyuyamadığını, aynı nehirde yüzen kâğıt parçacıkları gibi rüyalarının bölündüğünden bahseder. Anlatıcı, bu rüyasından uyanır ve babasının ocağa çay koymakta olduğunu görünce oldukça rahatlar. Yalnız, babasının gece işe gideceğini fark eden anlatıcı üzülür;

“Daha sonra çınlayan bir ses ve ben artık uyanıktım. Yataktan yukarıya doğru örümcek ağına bakıyordum ve babamın mutfakta ocağa çay koyduğunu biliyordum. Su kaynarken çaydanlıktan kısa ısıklık sesleri geliyordu ve babamın çaydanlığı nasıl alelacele ocaktan aldığı duydum. Devamında suyu filtre vasıtası ile damla damla termosaya akıtıldığında, kahvenin kokusu odaya kadar geldi. Daha sonra boğuk sesler ve ardından bir sessizlik; Nefesim hızlanmaya başladı; yatağımdan babamı deri ceketini giyerken ve ardından kapağı kilitlerken gördüğümde boğazıma büyük bir düğüm takıldı”. (Jenny, 6)

Anlatıcı, babası ile yaşadığı evi bu cümleler ile aktarır. İkisinin birlikte yaşadığı ev, babanın yokluğunda adeta bir korku evine dönüşür. Huzursuz bir uykunun bölünmesinden sonra evde yaşam sesleri duyan ve rahatlayan Jo, kısa bir süre sonra babasının gidişi ile nasıl üzgün olduğunu okuyucuya hissettirmek için “*boğazıma büyük bir düğüm takıldı*” cümlesini kurar. Bu cümleyi kuran kişinin yaşı göz önüne alındığında, ne kadar etkili bir tabir olduğu daha iyi anlaşılabilir. Bu da anaokulu

²⁷ Zoe Jenny, Das Blütenstaubzimmer Frankfurter Verlag, Frankfurt am Main, 1997, s.5

çağındaki bir çocuk için elbette çok trajik bir durum olarak değerlendirilir. Onun, babası işe gittikten sonra evde yalnız olması onu çok korkutur. Yalnızlıktan sürekli korkan ve geceleri sürekli kabus gören ben anlatıcının bir başka korkusu daha vardır; babasının da onu bırakacağı korkusu. O, babasının her gidişinde bu korkuya kapılır. Anne gibi hayatında şüphesiz çok önemli yere sahip olan kişi tarafından yalnız bırakılması, onda böyle bir hissin oluşmasına neden olur. O, artık sevdiklerinin onu terk etmesinden korkar. Çünkü böyle bir durumu çok erken yaşta öğrenmiştir. Henüz küçük bir çocuğun, örneğin akvaryumda bir balığın bile ölerək yok olabileceğini bilmeyen Jo annesi gibi önemli bir kişiyi kaybedince doğal olarak dengesi alt üst olur. Psikolojik olarak bu durumun tekrarlanacağına inanır. Bu yüzden babasının da böyle yapacağını düşünür. O, gece babası işe gittikten sonra evde yalnız kalınca zar zor gittiği mutfakta kendi kendisiyle şu şekilde bir konuşma yapar; “Mutfakta ışığı açtım. Masaya oturdum ve henüz daha sıcak olan kahve fincanına elimi doladım. O bir daha geri gelmez diye ondan geriye kalan son yaşam işaretleri olan kurumuş kahverengi lekelerini aradım.” (Jenny, 1997: 6) Bu cümle çok küçük yaşta annesi tarafından terk edilen bir çocuğun terkedilme korkusunu alışkanlık haline getirdiğini gösterir. Annesi tarafından terk edilen Jo’ya babası tarafından güven verildiği görülmez. Geceleri ona ballı süt getirmenin yanında babanın ona bir güven duygusunu verdiği dair bir işaret yer almamaktadır romanda. Örneğin; baba kesinlikle onun yanında olacağını asla dile getirmez. Babasının böyle bir derdi yoktur. Bu yüzden sorumsuz bir anne baba olarak tanımlanırlar. Jo, dünyaya geldikten sonra tek başına kalır. Jo’nun durumunu vahim kılan, annesi ve babası hayattayken yalnız kalması ve oldukça mesafeli aile ilişkileridir. Yazarın kendisi de bunun örneklerinden biridir. Yazarı ve romanı bütünleştiren de bu noktadır. Dolayısıyla bu romanla birlikte aile kavramı oldukça tartışılmıştır. Annesiz kalan Jo, hemen hemen her gece kabus görür. Ne gecesı normal geçer ne de gündüzü. Onun bu çocukluk çağları neredeyse kabuslarla geçer. O, çocukluk dönemlerini dair sadece korkularını aktarır. Yine bir defasında şunu sunar;

“Yorgunluk beni yavaş yavaş sıcak bir kürk gibi sarmalıyordu. Sadece yarım yamalak açık kalan göz kapaklarımın arasından gittikçe bir yuvarlak halini alan sinekleri seçmeye çalışıyordum. Böcek kıkırdadı ve ben onun zeminden yatağıma doğru asılan bacaklarını hissediyordum. Mutfağına koştum ve kafamı soğuk suyun altına koydum. Mesanem şişmişti ve ağrıyordu. İki kat arasında duran tuvalete gitmek için kendime güvenim yoktu çünkü ışık otomatik olarak kendiliğinden kapanıyordu. Odamda hareket eden ve bana saldırmak için bekleyen böceği hissediyordum.” (Jenny, 1997: 7)

Jo, annesiz olduğu dönemlerdeki çocukluğunun tümünü buna benzer cümleler ile açıklar. Bu durum, onun normal çocukluk dönemi yaşamadığını gösterir. Maria Montessori, ilk 6 yılın insan potansiyelini harekete geçiren gelişmelerin temel özelliklerini içeren önemli çağlar olduğuna değinir. Ona göre çocuk bu çağlarda bilgiye açık ve öğrenmeye motive olmuş bir durumdadır. Bu evrede çocuk çok kolay öğrenir. Beyin tüm bilgiyi emer ve aklında tutar. Eğer çocuk, bu evrede kazanması gereken bilgi ve becerileri kazanmadıysa sonraki yaşamında bunu doldurmasının çok zor olacağını ifade eder.²⁸ Bu düşünceler ile Jo'nun hayatının belki de en önemli dönemlerini yitirdiğini söylemek yerinde olur. Çünkü o, bu önemli çağlarını tek başına üstelik terk edilme şoku ile korkarak geçirir. Ne yazık ki Jo, bu küçük yaşta sorumsuz ailesi yüzünden iyi bir çocukluk dönemi geçirme şansını kaybeder. Freud da çocuklarda ilk 6 yaşın öneminden bahseder. Ona göre de çocuklarda ilk beş yıl boyunca süregelen deneyimler çok önemlidir. Yetişkinlik dönemlerindeki kişilik gelişimleri onların çocukluk çağındaki gelişimlerine bağlıdır.²⁹ Fakat ne yazık ki Jo, bu önemli çağlarını normal çocukluklar gibi geçirememiştir. O, gelişimini olması gerektiği gibi tamamlayamaz. Sürekli korku içinde yaşar. Bu yüzden gittiği anaokulunda yeteri kadar başarılı olamaz. Bu durumu Jo'nun şu cümlesinden anlamak olanaklıdır; “Mutfakta gide gele anaokulunda öğrendiğimiz şarkıları kendimce mırıldandım. Sadece az şarkıları ezberleyebilmişim bu yüzden onları başka şarkıya bağlayıp öyle söylüyordum.” (Jenny, 1997: 7) Bu cümle ile hem ben anlatıcının anaokula gittiğini hem de ezberlemede çok başarılı olamadığı görülür. Bunun sebebi onun bu çağlarını Freud'un da belirttiği gibi sağlıklı bir aile tablosu çerçevesinde geçirememesidir. Romanda küçük Jo yapayalnız bir figür olarak verilir. Annesi gerçekten oldukça sorumsuz, babası da ilgisizdir. Onlardan birinin Jo'ya bir yardım yaptığı görülmez. Onların bu sorumsuzluklarının bedelini Jo, tek başına çeker. O, anaokuluna tek başına hazırlanır. Bütün gece korkudan hiç uyumayan Jo'yu babası okul saatinde arayıp uyandırır. O, bu durumu şöyle aktarır; “Karanlık yavaşsa yok oldu. Yorgun halde odama geri gittim ve yorganımın içine girdim. Saat yedide telefon çaldı. O yolda beni uyandırmak için arayan babaydı.” (Jenny, 1997: 8) Bu cümle ile onun yalnızlığını bir kez daha anlamak mümkündür.

²⁸ Karl Aubrey, Alison Riley, Understanding and Using Educational Theories, Sage publications,2018. Los Angeles. s.30

²⁹ Michael W. Eysenck, Psychology: An International Perspective.Published byPsychology Press, New York, New York. s.447

Onun bu yalnızlığının farkında olan kimse yoktur. Ben anlatıcının anaokuluna yalnız gidiyorum şeklinde bir cümlesi yoktur. Fakat babası onu telefon ile uyandırır ve bu esnada kendisi de iş için yoldadır. Bu durumda ben anlatıcının kendi başına hazırlanıp kendi başına okula gittiğini gösterir. Ayrıca babasının evde hasta olarak yattığı dönemlerde alışverişe onun çıkması bu durumu güçlendirir. “Ben köşedeki markete sigara ve sandviç almak için gittiğimde, dikkat et seni kimse görmesin dedi bana.” (Jenny, 1997; 9) O, okula ve alışverişe kendi başına giden bir çocuk profili çizer. Onun, anne babası tarafından bir yetişkinmiş gibi görülmesi, küçük çocuğun ebeveynleri tarafından iyi olup olmadığı sorulmaması hatta merak dahi edilmemesi, Jo’da sevgisizlik ve ilgisizlik duygusu olarak ortaya çıkar. Yaşadığı her şeyi içine atan Jo’nun bir rahatlama yolu aradığı görülür;

“Bir keresinde bir kadının dizlerine oturup, etiketinde dört gül olan şişeyi ağzına götürmesine yardımcı oldum. Kafasını gülerken arkaya doğru çevirdiğinde alkol ağzından püskürdü ve pudralı yanaklarından ince çizgiler halinde aşağı akardı. En çok da babanın uçuşan kolları ile bir yığın kağıtların ya da kitapların üzerinde tökezlediği vahşi dansında gülerdi ve bu esnada ağzındaki soğuk alkolü yüzüme püskürttü. Bir sır öğrenmek ister misin? diye ona sordum ve şişeyi ağzından aldım. Bir sır? diye sordum. Ağzında tatlı bir şey varmış edası ile bu kelimeyi söyledi. “Sır severim” dedi ve yanındaki genç adamın yanağına bir öpücük verdi. Gel bir tanesini göstereyim sana dedim. Ben onu babamın çalışma odasındaki kitap ve şişe yığınlarının arasından götürdüğümde eli sıcak ve isteksizdi. Ben gardırobun altındaki çizimleri çıkardığımda, o odamda yatağımın üzerine çullandı ve elindeki şişeyi bir kez daha ağzına götürdü. Bu da ne? Sulu gözlerle siyah lekeler baktı. Böcek. Ben yalnız olduğumda hep geceleri gelir ve uykumu kemirir. Aaa öyle mi? Bana çatık kaşlar ile baktı. Onun elinden çizimleri aldım ve dolabın altına geri koydum. Tanrıya inanıyor musun? diye sordum. Ama arkamı döndüğümde o kucagında boş şişe ile çoktan yere uzanmıştı. Ona doğru eğildim ve dikkatli bir şekilde onu uyandırmaya çalıştım. Artık kımıldamıyordu, sadece pembe göz kapakları uykuda seğiriyordu. Babamın odasından hala yüksek müzik ve kahkaha sesleri yükseliyordu. Işığı kapattım. Böcek bugün gelmeyecek. Ve yine de gelirse, yatağımın yanında kaya gibi ağır bir vücut yatıyor. (Jenny, 1997: 8-9)

Yukarıdaki alıntı, Jo’nun bir kadınla konuşma isteğini net bir biçimde gösterir. Anlatıcı, bu kadına sadece ”bir kadın” şeklinde hitap eder ve bu durum, onun kadını tanımadığını ortaya koyar. Böylece, ebeveynleri tarafından ciddiye alınamayan anlatıcının konuşmak için yabancı bir kadını seçtiği görülür. Jo’nun beynini negatif düşünceler ve duygular ile ne kadar dolduğunu gösterir. Bu, onun konuşmak için birilerine ne kadar muhtaç olduğunu belirten cümlelerdendir. Ben anlatıcı, bu yabancı kadına korkularını anlatmaya çalışır ve dolabın altına sakladığı çizimlerini gösterir. Çizimlerinde kendi deyimini ile siyah lekeler vardır. Bu siyah lekeler, onun böcekleri tarif

etmede kullandığı çizimlerdir. Bu durum, kabusların onun hayatında ne denli yer edindiğine bir göndermedir. Geceleri korkudan yatamayan Jo'nun uyanık olduğu diğer saat dilimlerinde de bu psikolojinin etkisi altında kaldığı açıkça görülür. O, ayrıca çizdiği bu resimleri saklama gereği duyar. Bu durum, aynı evde yaşamasına rağmen baba ile aralarındaki soğuk mesafeyi kanıtlar niteliktedir. Küçük Jo, birisiyle dertleşme ihtiyacı duyar. Regina Lackner, ebeveynlerin boşanmasının çocuk için travma olduğunu söyler. Ona göre, travma geçiren bir çocuğun yaratıcıya, yüksek bir güce ve iyi insanlara karşı olan inancı zedelenir.³⁰ Lackner'in çalışması ben anlatıcının ruh durumunu kanıtlar niteliktedir. Yukarıdaki alıntıda da bu travmanın etkileri görülür. Jo'nun yabancı bir kişi de olsa birinin varlığından ne kadar memnun olduğu nettir. O, yabancı kadının odasında sızıp kalmasından son derece memnun bir profil çizer. Işığı rahatça kapatır. Karanlıktan korkmaz. Ve böceklerin bu gece odasına gelmeyeceğini gururlu bir eda ile dile getirir. Tüm bu ayrıntılar anlatıcının yalnızlığına ve kimsesizliğine bir göndermedir. Gerek annesine gerek babasına yeri geldiğinde hep yardımcı olan Jo'nun hassas bir karaktere sahip olduğunu, yine yukarıdaki cümleden anlamak olanaklıdır. Yabancı kadının yerde uyduğunu görünce onu uyandırmak ister. "Ona doğru eğildim ve dikkatli bir şekilde onu uyandırmaya çalıştım." Yazar Jenny, Jo figürünü hassas bir karaktere sahip ve naif biri olarak donatır. Böylece, onun yaşadıklarını daha derinden anlayabilmemizi sağlamıştır.

Romanda kronolojik sıraya çok rastlanmaz. Anlatıcı önce Lucy'in psikolojik tedavi gördüğünden bahseder;

"Her pazartesi otobüs ile Dr. Alberti'ye gidiyoruz. Ona eşlik ediyorum ve orada elli dakikanın dolmasını bekliyorum. Terapisi elli dakika sürüyor. Çok kısa sürüyü bu tedavi diye bir defasında söylendi Lucy. Çünkü tam olarak açılması zaten kırk beş dakika sürüyormuş." (Jenny, s. 17)

İlerleyen sayfalarda ise neden tedavi gördüğünün nedenini açıklar. "Alois öldü ve hepten öyle kalacakmış. Sonsuza dek bu durumu atlat mışmış" (Jenny, s.21) Bu her iki cümlede de kronolojik sıraya uyulmamış, önce olay anlatılmış daha sonra nedeni verilmiştir. Bundan yola çıkarak olayların düz bir çizgide gelişmediğini söylemek olanaklıdır. Ayrıca ben anlatıcı, düşüncelerini kişisel bir bakış açısı ile sunar; "Bir çiçekçide gördüğüm muhteşem çiçeklerden bahsediyorum biraz. Ama Lucy, artık beni

³⁰ Regina, Lackner. Wie Pippa wieder lachen lernte, Fachhilfe für tarumatisierte, Springer, Wien NewYork, 103

dinlemiyor.” (Jenny, s. 16) Romanın ilk 16 sayfası geçmiş zaman kipi ile aktarılır ve aynı zamanda romanda birinci kısım olarak yer alır.

Bu ilk 16 sayfalık bölüm, tamamıyla Jo'nun çocukluğu hakkında bilgi verir. Romanda ikinci kısım olarak verilen bölüm de Jo'nun genç kızlık dönemini ele alır ve şimdiki zaman eki ile okura sunulur. Jo, ancak romanın sonuna doğru babasından bahsederken geçmişe gider.”Paulin Anna'nın çocuğu. Birbirimizi ilk kez annesinin beni ve babamı davet ettiği Noel yemeğinde gördük” (Jenny, 71) Romanın en uzun bölümü ikinci kısımdır. İlk bölümde çocukluğundan bahseden anlatıcı, en son bölümde romanda başlangıç yaptığı yere, baba evine geri döner. Jo içine kapanık bir çocukluk dönemi geçirir. Annesi gittikten sonra hayatına babası ve emzikleri olan Nico ve Florian'dan başka kimse girmez. Ben anlatıcı, arkadaşlarını bize şu cümleler ile tanımlar; “En iyi ve tek arkadaşlarım olan Nico ve Florian'ı alıp güneş isimlerinin önüne koydum.” (Jenny, 1997:10) Ebeveynlerin ayrı yaşamasından sonra içine kapanan Jo'nun arkadaşlık yaptığı kişiler mecburen oyuncakları olur.. Yani burada tüm bu sıkıntıları, korkuları hatta travmaları yaşayan kişi, henüz emzikli olan küçük çocuklardır. Emzik sembolü şüphesiz yazar tarafından ben anlatıcının hem ne kadar yalnız hem de ne kadar masum olduğunu görmemiz için verilmiştir. Ben anlatıcı, zaman zaman adını kendi taktığı bu oyuncak emzikleri ile oyunlar oynar. Onun bu emziklerinden hariç başka arkadaşlarından bahsettiği görülmez. Bu da onun çocukluğuna bir gönderme olarak kabul edilebilir. Anne ve babası tarafından umursanmayan Jo'nun kendisine minik bir dünya inşaa ettiği görülür. Elbette bu minik dünya, ebeveynlerinin yapamadıkları karşısında çok büyük bir dünyadır. Örneğin; anne ve babası yalnız kalmamak için sürekli partner değiştirirler. Üstelik kendileri yetişkin olmalarına rağmen. Küçük bir kız çocuğu olan Jo'nun da kendine oyuncak arkadaş edinmesi bunun yanında başarılı bir durum olarak görülebilir.

Jo, romanın hiç bir bölümünde yaşadığı güçlükleri kimseye anlatmaz. Buna babası ve en sevdiği arkadaşları olan Nico ve Florian da dahildir. Romanın bu ilk bölümü bize Jo'nun annesiz kalışını ve annesiz yaşamaya çalıştığına dair hayatını bizlere aktarır. Romanın ikinci bölümünde ise Jo, artık genç bir kızdır. İkinci bölüm ile birinci bölüm arasında on iki yıllık bir süre vardır. Bu ipucunu Jo bize şöyle anlatır;

“Eskiden buraya geleceğimi bilmezdim. Lise diplomasını elime aldığım ve ilk olarak seyahate mi çıksam yoksa üniversiteye mi başlasam diye düşündüğümde fark ettim buraya geleceğimi. İlkini kesinlikle istiyordum ve o anda sıradaki seçeneği on iki yıldır görmediğim annemi ziyaret etmek geldi aklıma.” (Jenny, 30)

Anlatıcı, kendi deyimi ile ucuz bir odada yaşamını sürdürür. Yaz dönemlerinde çalışan bir birey tavrı sergiler. On altı yaşından beri babasından ayrı yaşamaya başlamıştır. Bu on iki yıllık sürede ne olduğu ile ilgili çok fazla bilgi yoktur ve bu bölüme direkt geçiş görülür. Nitekim Jo, annesinin yanındadır. İlk bölümün sonunda annesinden ayrılan Jo, ikinci bölümün ilk sayfasında şu cümleyi kullanır; “Bir bankın üzerinde oturup, Lucy’i alacağım saati bekliyorum.” (s.17) Bu bölümde anlatıcı artık on sekiz yaşındadır. Bu bilgiye şu cümleden ulaşıyoruz; “Kaç yaşındasın acaba? diye sordu baskın bir ses tonu ile. On beş dedim dönüp bakmadan. Aslında üç yas daha büyüktüm.” (Jenny, 29) Ben anlatıcı, bu bölümde yine annesi ile bir aradadır. Jo, ilk bölümde olduğu gibi bu bölümde de annesi ile duygusal bir bağ kurmak için çaba sarf eder. İkinci bölümün bu ilk kısmında vermiş olduğu bu cabadan şikâyet ettiği görülmez. O, tüm hayatında olduğu gibi yine bu kesitte de annesinin pesinden koşmaya devam eder.

Romanın ikinci bölümünde annesinin terapiden çıkışını aktaran Jo, şöyle bir cümle kurar; “Banka binalarının arkasında bir park var. Termos şişeleri ve poğaçalar ile anneler bankın üzerinde oturmuş salıncakta sallanan çocuklarını izliyorlar.” (Jenny, 17) Jo da annesini beklemektedir. Dış dünyada anneler çocukları ile ilgilenirken burada Jo, annesi ile ilgilenir. Bu açıdan bakıldığında roman, yine toplumdaki gerçeklerin tam karşıtı olan bir ailenin çarpıklığına değinir. Jo açısından bakıldığında ise başka bir önemi vardır bu yönün. Dışarıda olan bir insan için izlenilecek çok şey vardır. Fakat görünen şeylere yön veren, kişinin iç dünyasında yaşanmış ya da yaşanmamış duygularıdır. Jo’nun burada gördüğü, yaşamasını istediği görüntülerdir. Yani içindeki eksiklikleri burada görür. Annesi ile doyasıya birlikte olamayan Jo, burada eksikliğini hissettiği duygular ile çevresine anlam verir. Jo’nun durumunda başka bir kişi olsa bu görüntüleri farklı yorumlayabilirdi. Örneğin aç olan biri bu durumu kadınların elindeki poğaçalarla yorumlayabilirdi. Açlık duygusu, kişiyi o görüntüye odaklardı. Burada da, Jo’ya çocukları ile ilgilenen bir anne profili, anne eksikliği olarak görünür. Bu cümleyi kısa bir şekilde anlatmak gerekirse annesizlik duygusu Jo’yu kuşatmıştır. Onu pes ettirmeyen de bu duygunun peşinde koşuyor olmasıdır. Anneyi yaşama umudu onu güçlendirir. Bu yüzden, hep tek başına olmasına rağmen hiç pes etmez. O, küçüklüğünde nasıl terk edildiyse, yıllar sonra yine aynı duygular ile annesine gelir. Anne duygusu onda hep sıcak kalır. Bu sadece onu çok düşünmesi ile olan bir durumdur. Bundan hareketle, Jo yıllar boyunca hep annesini düşündü demek

olanaklıdır. Hayatı boyunca istediği anne sevgisine bir türlü ulaşamayan Jo'nun çevresindeki insanları da dışladığı görülür. “Yaşlı insanlara tahammül edemiyorum. Mümkün olduğunca onlardan uzak bir yerde pencere kenarına oturuyorum.” (Jenny, 1997:22) Bu cümle ile aile sevgisi göremeyen Jo'nun insanlara karşı olan sevgisini de kaybettiği ortaya çıkar. Onun karakteri yavaş yavaş bu özellikleri kaybeder. Bu da toplumdaki hoşgörünün her şeyden önce ailede başladığına dair bir gönderme niteliğindedir.

Çocukluk döneminde Nico ve Florian'dan başka arkadaşı olmayan Jo'nun bu bölümde ilk kez iki arkadaşından bahsettiği görülür. Onun o ana kadar hiç arkadaşı olmadığını şu cümleden anlaşılabilir; “Odamda üzerinde önceden pul eklediğim mektuplar var. Ama onları yazabileceğim kimse gelmedi aklıma.” (Jenny, 1997:25) Küçük yaşta yalnız bırakılmanın psikolojisi, onu kendi içine hapseder. İçindeki duygular ile boğuşan Jo'nun dış dünyaya vakti olmaz. O, artık bir genç kız olmasına rağmen arkadaşı olmayan bir figürdür. Aynı zamanda kaybetmeye alışmış bir kişiliğe bürünür; “Bir evde biri aniden kaybolunca evin bomboş olmasını beklerdim. Ama Alois öldüğünden beri hiç de öyle olmadı.” (Jenny,1997: 25) Küçüklüğünden beri sevdikleri tarafından yalnız bırakılan Jo'nun, bu duyguyu artık karakterine indirmediği bu cümle ile verilmiş olur.

Yıllar sonraki arkadaşları genç bir kız olan Rea ve bir genç olan Nicola'dır. Bu arkadaşlıklarında da samimi ve sağlıklı ilişki kuramadığı görülür. Rea'ya yalan söyler, hayatı ile ilgili bazı gerçekleri saklar. Bunu nedeni yine annesidir. O, annesinin bir sevgilisi (Alois) için buraya geldiğini ve sevgilisi öldükten sonra artık dışarı çıkmadığını söyler. Eski sevgilisinin ölümünden sonra yeni bir sevgilisi olduğundan bahsetmez. Bu durumu arkadaşına söyle aktarır; “Annen şimdi ne yapıyor? O evde, diye yalan söylüyorum. O her zaman evde. Kaza olduğundan beri caddeler ve insan topluluğuna karşı büyük korku duyuyor. Tüm gün bahçede oturuyor ve zambakları ile konuşuyor.” (Jenny,1997: 76) Oysa bu konuşmanın yaşandığı anlarda annesi yeni sevgilisi ile yine çok uzaklara gitmiştir. Büyük bir heyecan ile buraya gelen Jo için artık bu yer de anlamını kaybeder ve onun şu cümleleri sarf etmesine neden olur; “Yakın zamanda buradan gideceğim için mutluyum. Burası çirkin bir şehir, diyorum.” (Jenny, 76) Kendi aile sorunlarını saklamaya çalışırken Rea'nın aile sorunlarına şahit olur. Bu durum roman kahramanı ile birlikte arkadaşlarının da aile sorunları olduğunu bir kere

daha ortaya çıkarır. Nicola da bir uyuşturucu bağımlısıdır. Böylece romanda yine çocuk-ebeveyn uyumsuzluğunu vurgulayan olgulardan birinin daha ortaya çıktığı görülür.

Jo'nun hayatının merkezinde hep annesi vardır ve figür, çocuk-ebeveyn uyumsuzluğunun olumsuz yönlerine örnek olan bir birey tablosu çizer. Uzun bir dönemden ve cesaretini topladıktan sonra annesinin yanına gelir. Bu gelişinden kısa bir süre sonra, annesi sevgilisini bir trafik kazasında kaybeder ve bu durum, Jo'nun anne rolünü üstlenmesine neden olur. Zira anne, sevgilisinin ölümü ile depresyona girer. Küçüklüğünde hasta babasına bakan Jo, burada annesine yardım eli uzatır. Depresyona giren annesinin psikolojisini yine bir anne şefkati ile düzeltmek için elinden geleni yapar. Bu noktada Lackner'in çocukta travma adlı eseri yönlendirici olabilir. Çünkü Lackner travma yaşayan bir çocuğun travma sonrası içten güçlenebileceğini belirtir ve sosyal olgunluk ve sorumluluğunu kazanabileceğini iddia eder.³¹ Nitekim Jo'nun yaşadığı tüm olumsuzluklara karşın annesine karşı sorumluluk duygusu gösterdiği görülür. Bu durumda tek başına yaşadığı zorlukların Jo'yu olgunlaştırdığı görülür. Jo'nun annesinin yalnız kalışına sevindiği de bir gerçektir. "Nihayet Lucy'nin hayatının bir parçası olma zamanım gelmişti." (Jenny, 1997: 55) Bu cümle ile anlatıcının annesinin sevgililerinden dolayı kendisine zaman ayırmadığını düşündüğü ortaya çıkmaktadır. Onun ölümü ile artık annesinin hayatının bir parçası olmayı umut eder. Ne yazık ki anlatıcı yanılır. Annesi tedavisinin bittiği gün romanın sonuna kadar beraber olacağı yeni biri ile tanışır. Bu durum ile içinde yeni güzel duygular yeşeren Jo, yeniden yalnızlaşır. Aslında hiçbir zaman annesi bile birlikte olamamıştır. Bu yüzden yalnızlık duygusunu hep içinde hissetmiştir.

Jo, bir gün arkadaşının evindeyken geri dönüş tekniği ile bizi yaşamış olduğu bir olaya şahit eder. Jo hamile kalmış ve çocuğunu aldırmıştır. Bu durumu soğukkanlılıkla anlatan Jo'nun anne sevgisi görmemekle birlikte anne olma isteği duygusundan da uzak olduğunu kanıtlar bir nitelik taşır. Adını bile bilmediği birinden hamile kalan Jo, bu olayın babasının bir partisinde yaşandığından bahseder. Bu olay babası ile beraber yaşadığı dönemlere denk geldiğinden gerek yasının küçük olması gerek babasının partisinde böyle bir olayın yaşanması Jo'nun ne derece kimsesiz kaldığına dair adeta bir göndermede bulunur. Ben anlatıcı zaman zaman iç monolog ile bizi kendi dünyasına tanık eder;

³¹ Lackner, 11

“Bir süredir aşık olabileceğim kişinin nasıl olması gerektiği ile ilgili hayal kuruyordum. O, şimdiye kadar en az yirmi kez okuduğum D. B. romanının baş kahramanı gibi olmalıydı. Onun tam olarak nasıl göründüğünü, hareket ettiğini, nasıl koktuğunu kafamda canlandırıyordum. Bütün erkekleri bu figür ile karşılaştırıyordum ve hemen tekrar fark ediyordum ki yaşadığım şehirde D.B’ye benzeyen tek kişi bile yoktu.” (Jenny, 1997: 84)

Anlatıcı, yukarıdaki düşüncelerinden sonra partide tanıştığı ilk erkekle çirkin bulmasına rağmen beraber olur. Bir süre önce normal bir genç kız gibi hayal kuran Jo figürünün şimdi ise aniden böyle bir karar vermesi onun yeterince sağlıklı ve sağlam bir karaktere sahip olmadığı tablosu çizer. Yapıt burada da çocuk-ebeveyn ilişkine göndermede bulunur. Bu olaylar babasının kendisinden on yaş küçük sevgilisinin vermiş olduğu bir partide meydana gelir. Jo’nun tanımadığı bir adamla onun evine doğru yol almaşı esnasında babasının küçük sevgilisinin biri ile öpüşmesinin aynı ana denk gelmesi tesadüf değil yapıtın aile ilişkine gönderme yapmasıdır.

Küçüklüğünden beri sürekli olarak anne babasının çarpık ilişkilerine şahit olan ve böyle bir çevrede büyüyen Jo’nun normal düşünürken yanlış karara çok ani yönelmesi yapıtta kaçınılmaz neden sonuç ilişkisi olarak gösterilmiştir. Bu durum aynı zamanda sevgi olmadan birlikte olmanın ne derece kolay olduğunu da vurgular niteliktedir. Romanda sevgi kavramının üzeri, sevgi olmadan cinselliğin olması ile örtülmüştür. Aynı zamanda sevgisiz bir dünyada her şeyin ne kadar basit ve anlamsız olduğu mesajı verilmiştir. Bunun bir diğer örneğini Jo’nun arkadaşı Rea’da görmek mümkün. “Rea’ya Nicola ile gerçek bir çift olup olmadıklarını soruyorum. Omuzlarını yukarı kaldırıyor. >>Seks tamamı ile moda oldu. Bundan fazlasını bekleyen tek bir kişi bile tanımıyorum. Ki herkes yalan söylüyor.” (Jenny, 1997: 95) Bu durumda yapıtta gerçek bir ilişki görmek mümkün değildir. Yazar, kişilerin birbirine karşı samimiyetten uzak bayağı bir hayat döngüsü içinde olduklarını kanıtlar ayrıntıları oldukça detaylı bir biçimde sunar.

Uzun yıllardan sonra Lucy’in tekrar gitmesi ile 19 yaşında olan Jo’da yeniden kabuslar oluşmaya başlar. Jo, bu durumu aktarırken şu cümleleri kullanır;

“Lucy, gittiğinden beri bahçe aldı basını gidiyor. Bitkiler dar yerleri dalayıp kapladı. Boğulacağımı sandığım kokular yayıyorlar. Bu yüzden pencereleri kapadım. Gece duvar deliklerinden hiçlikten geliyormuşçasına beyaz duvarlardan sürünen akrepleri gözetleyebiliyorum. Nerdeyse hiç kımıldamıyorlar ve iki üç saat başka yere bakıp tekrar oraya doğru baktığımda yine aynı yerde görebiliyorum

onları. Onlar ama kaybolduğunda panikle onları yatak ve sandalyenin üzerinde asili olan elbiselerin içinde arayıp silkeliyorum. Sadece neredesin, hadi çık ortaya, diye sesleniyorum ama bu tamamıyla saçmalık. Elbiselerimin içinde hiç bir tane akrep bulmadım. Büyük bir ihtimal ile tavan arasına geri sürükleniyorlar. Yukarıda nasıl görünüyorlar diye kendime soruyorum. Orada, tavanda beklide yüzlerce akrep yaşıyordu. Yiyip için çiftleşiyorlardır, kafamın üzerinde ve ara ara içlerinden biri duvarlarımda gezintiye çekiyordur. Büyük olasılıkla beni gözetlemek için ortaya çekiyorlardır. Diğerlerine benim nasıl görüldüğüme dair bilgi verip bir anda hep birlikte üzerime düşmek için plan yapıyorlardır. (Jenny, 1997: 97-98)

Bu bölüm, Jo'nun çocukluğunda annesiz ve babasız kaldığı gecelerde yaşanan korkunun Jo'da kronikleştiğini kanıtlar niteliktedir. Annesinin yanına ilk geldiği zamanlarda biraz umutlu olan Jo, burada yine hikayenin ilk kısmına dönme işareti gösterir. Hans Morschitzky'in bu durumu Bağlılık teorisine bağladığı görülür. Korkunun, hayattaki temel bağların tehdidine karşı bir reaksiyon olabileceğini düşünen Morschitzky şöyle devam eder; "En büyük korku, erken çocukluk döneminde bir nesneyi kaybetmek veya en yakın bağlı olduğu kişiden ayrılma korkusu ile gelişir. Bu korkuyu tecrübe eden kişiler yetişkinlik çağında büyük zorluklar çekerler."³² Morschitzky, burada ben anlatıcının bu korkuyu çocukluk çağında edindiğinden dolayı şu an yetişkinlik çağında zorluklar yaşadığını vurgular. Ben anlatıcının ruh hali bu görüşü kabul eder nitelik taşır. Anlatıcı annenin evindeyken sürekli bazı düşünceler ile meşgul olur. Bundan dolayı uzun zamandır çok sevdiği halde hiç kitap okuyamaz. "Burada olduğumdan beri tek bir satır bile okumadım ve şimdi yine okuyamam." (Jenny, 1997: 43) Bunun nedeni devamlı olarak Lucy'in peşinden koşmasıdır. Lucy'de olduğundan beri duyguları birbirine karışmıştır. Onun odasında bir günlük var mı diye bakar. Onu bekler. Onu düşünür. Kendisi için çıkar bir yol bulamaz. Tüm bu düşünceler arasında kitap okuyamaz. Lucy'de kaldığı günlerde enerjisini yavaş yavaş kaybetme eğilimini gösterir.

"Odamı geri gidip kitaplarımdan bir tanesini seçiyorum ve bir sigara yakıyorum. Yatağın üzerinde uzanarak kitabı açıyorum. Sigaranın keskin bir tadı var. Kelimeler yukarı aşağı dans ediyor ve ben sigaraya alışana kadar gözümün önünde yüzüyorlar. Sürekli ilk satırı okuyorum ve bir türlü ikinci satıra gelemiyorum. Eskiden açık bir kapıdan içeri girer gibi okurdum satırları. Şimdi önünde duruyorum ve hiçbir şey olmuyor. Beni bir noktaya ve yeni bir cümleden başka bir hiç bir yere getirmeyen bu satırları takip etmek, sadece muazzam bir çabadan ibaret. Dışlandım. (...) İçimi oyup kemiren açlık beni oyunumda rahatsız ediyor. Ama aşağı gidip tek başıma masada oturmaya hiç halim yok." (Jenny, 1997: 44)

³² Hans Morschitzky, *Angststörungen. Diagnostik, Konzepte, Therapie, Selbsthilfe*. Springer Verlag. Wien 2009, 365

Jo, ne yemek yemek ister ne de kitap okumak. Aslında içten içe ikisini de yapmak ister, fakat kendisinde o enerjiyi bulamaz. Burada yaşadığı gençlik dönemleri bir hayli stresli geçer. Lucy'in kızı olarak girdiği bu evde onun kız kardeşi rolünde görür kendini. Lucy, ondan kız kardeşi gibi davranmasını ister, o da ani bir refleks ile bunu kabul eder. Kısacası çocukluk çağı gibi gençlik dönemi de bir kaos şeklinde geçer. Annesinin hayatını bir parçası olmak için geldiği bu yerde yine umduğunu bulamaz. Uğraşlarının sonunda anne tarafından kız kardeş olarak görülmek istenen Jo, bu kararı beğenir. Ne yaparsa yapsın anne ilgisine sahip olamayan Jo, şu cümleyi kurar; “Aslında onun kız kardeşim olabilme düşüncesi, bir anlamda rahatlatıyor ve bundan sonra Lucy’i sadece kız kardeşim olarak tanıtmaya karar veriyorum.” (Jenny, 1997:53) Çevreye karşı bir anne izlenimini vermeyen Lucy’i, bundan böyle Jo bir kız kardeş olarak kabul eder. Sevgilisinin ölümünden sonra Lucy’i evde gören Jo, onun yeni bir sevgili yapması ile yine evde sık sık yalnız kalır. Böylece olaylar tekrarlamaya başlar ve genç kız Jo kendi dünyasında yine yalnız bırakılır.

Romanın son sayfalarına doğru o, artık anneden nefret etme belirtilerini gösterir. Romanın hiç bir yerinde annesini sevdiğini belirten herhangi cümle olmaması ile birlikte, annesine karşı büyük bir hayranlık ve bağlılık duyan anlatıcı burada artık pes eder.

“Annemi nasılsa bir kliniğe yatırmam lazım, diyorum. Ne zaman istersek gidebiliriz. Ruh hastası Lucy’yi kalabalık ve sıcak bir günde kliniğe götürdüğümü hayal ediyorum. Bir hemşire onu bileğinden tutup odasına doğru götürse. Luca geriye baksa ve sakinlikten büyüyen gözlerle neden bana bunu yapıyorsun, neden beni buraya atıyorsun? deseydi. Kendimden çok emin bir şekilde, gittikçe küçülen sırtına seslenseydim; >>Böyle daha iyi<<” (Jenny, 1997: 96)

Bu noktadan sonra artık annesinden nefret eden Jo, küçüklüğünde olduğu gibi yine uzaklara gitme hayali kurar. Arkadaşını kaybetmekten korkan Jo, ona çok uzaklara gitme teklifini sunar. “Aniden onun erkenden öleceğinden korktum. Buradan gitmeliyiz Rea. Başka bir ülkeye. Neden, her yer aynı. soğuktan titriyordu.”(Jenny, 1997: 13) “Ama bunu nasıl bilebilirsin ki? Mesela Millwaukee. Daha önce bunu duydun mu? Orada hiç insan yok değil mi?” (Jenny, 1997: 95) Kaybetme duygusundan korkan Jo, arkadaşını zarar görmemesi için içinde hiç insan olmayan bir yere götürmeyi teklif eder. Bu durum Jo’nun annesinden sonra sevdiklerini kaybetme korkusu yaşadığına işarettir. Aynı zamanda anne ile arasında özel bir bağ kuramayan Jo’da dış dünyaya karşı güven

duygusu oluşmadığı görülür. Bu nedenle hiç bir insanın olmadığı bir yerde yaşama arzusu hisseder. Nitekim Rea ile uzaklara gitme hayali de yerini hayal kırıklığına bırakır. Jo, bu kez daha önce barda tanıştığı ve birkaç saat geçirdiği Luciano ile uzağa gitmek ister. *“Onu ziyaret edeceğim ve onunla uzaklara gideceğim. Birini yeterince tanımak, uzaklara gitmek için elinden tutmak yeterli.”* (Jenny, 1997: 110) Fakat amacına bir kez daha ulaşamaz. Luciano evden ta taşınmıştır. Gece vakti gittiği evinin önünde mahallenin bir serserisi tarafından dövülür. Kendini kurtarıp eve yetişir. Daha önce annesinin depresyondayken kendini kapattığı çiçek tozu odasına bakar. Burada, dışarıda hiç insan ve hayat belirtisi yokmuş gibi hisseder. Dış dünyaya güven duymayan Jo, burada hayal ettiği insansız dünyayı bir müddet yaşar:

“Ev, daha önce Lucy ve Alois taşınmadan önceki hali gibi. Hiçbirisi onu hatırlatmıyor. Zemin üzerinde sarı bir haliymiş gibi duran çiçek tozları bile sanki hiç Lucy’nin elleri ile buluşmamış gibi tam tersine sanki yüzyıllardır pencereden içeriye sızmış gibiler. Bu ev sanki dışarıda hiçbir şey yokmuş gibi duruyor, ne evler, ne odalar nede orada yaşayan insanlar.” (Jenny, 1997: 113)

Hayatına bir türlü istediği yolu veremeyen Jo, bu noktada bir kez daha pes eder ve baba evine döner. Geri döndüğünde artık hiç bir şeyin eskisi gibi olmadığını görür. Babası evlenmiş ve kendine bir düzen kurmuştur. Simdi Jo, küçükken hiç anlamadığı Paulin ile aynı odayı paylaşmak zorundadır. Aynı zamanda doğacak bebek için evde yer hazırlanmaya çalışılıyordu. Jo’nun Paulin ile yaşadığı kısa bir konuşma, evin Jo’nun üzerindeki kötü etkisini kanıtlar niteliktedir. *“Odanın bir kösesinde bir akvaryum var. Ortasında bir cam ile ayrılmış iki balık ortan oraya yüzüyorlar. Biliyor musun o camı açınca ne olur? diye sordu kötü niyet ile gülümseyerek. Kafamı cevirdim. Birbirini parçalarlar. Sadece birinin aradaki camı çekmesini bekliyorlar.”* (Jenny, 1997: 120) Akşam yemeğinde babası ile yeni eşinin birbirlerine ne kadar yakın olduğunu görür. Ayrıca babasının Lucy’i hiç sormadığını da fark eder. Bir yandan da bebeğin büyüdüğünü düşünür. Babası sigarayı bırakacak kadar yeni hayatına adapte olmuştur. Bu düşüncelerden sonra yine Lucy aklına gelir. İç monolog tekniği ile şu trajik cümleler okura sunulur; *“Çantamda sadece ayakkabılar kaldı. Onun bana on yıl önce aldığı ama asla bana göndermediği mavi ayakkabılar var. Bu ayakkabılardan ne kadar öğrendiğimi anlatamam.”* (Jenny, 1997: 121) Cümlenin başında Jo’nun annesini hala içinden atamadığı görülür. Nitekim ayakkabıları buraya kadar getirmiştir. Fakat cümlesinin sonunda nefret duygusu yeniden harekete geçmiştir. Bu iki duygunun kavgası ile

Lucy'in bu hediyesini yeni doğacak bebeğe bir not ile hediye eder. "Onun için." (Jenny, 121) Balıkların arasındaki camı çektikten sonra arkasına bakmadan baba evini de terk eder. Ben anlatıcı, romanın bu olucakları, 114. sayfasında okuyucuya söyle aktarır; "Ev ve bahçe ilk karın yağışını bekleyen soğuk havadan katılaştı." (Jenny, 1997:114) O, bu cümle ile adeta kendi sonunu tarif eder. Eve geldiğinde gördüklerinin karşısında buz kesilir. Bir gün sabrettikten sonra ikinci gün evi terk eder. Bundan sonra anlatıcı bir bankın üzerinde oturur ve karın yağışını izler. Şu cümleleri ile roman sona erer;

"Şafak vaktinde evden çıkıyorum. Daha arabalar trafiğe çıkmamış ve ben yolu iki seride ayıran beyaz boyaların üzerinden yolun ortasından yürüyorum. Bir ipliğin beni adım adım sarmalaması gibi yavaşça şehirden uzaklaşıyorum. Uzaktan bir fabrika bacasının ışığını görüyorum. İki saniye de bir sinyal veriyor. Orada bir yerde gürültünün duvarlardan geçtiği evin üst katında bir oda verilir. Pencereden gökyüzüne bakmak isterdim ve pencereyi açıp aşağı baktığımda, her şeyin minicik ve bir oyuncak gibi zararsız olduğunu görseydim. İleride, apartman binalarının arasında bir park duruyor. Siyah kuşlar ağaçların çıplak dallarında duruyorlar. Ilık kar yağıyor. Irki yaşlı kadın birbirlerine yaslanarak bankta oturuyorlar. Isınmak için birbirlerine bastırıyorlar ve ben uzun süredir ne kadar olduğunu yavaşça unuttuğum soğuğun içindeyim. Bankta onların yanına oturduğumda hiçte arkadaşçı olmayan bir bakış attılar bana. Onları rahatsız ettiğimi biliyorum. Yine de burada kalacağım. Ve onlara karın ilk yere düşüşünü izlemek istediğimi söylemeyeceğim. Kar seklinde kalmayıp tam tersine eridiklerinden daha erimeden düşen bir sonraki karı bekliyorum. Ve onlar ile birlikte beyaz tabakanın zemine düşmesini bekleyeceğim. Kardan örtü."(Jenny, 1997:122)

O, tüm uğraşlarına rağmen başarısız kalır. Mücadeleye başladığı evden yine başarısız bir şekilde ayrılır. Anaokul çağında başlayan ve 19 yaşına kadar süren belirsizlikleri somutlaştırma çabaları, sonuçsuz kalır. Anne ve babası tarafından hayata öylece atılan bir kız çocuğunun tüm uğraşlarına rağmen psikolojik mücadelenin üstesinden gelemediği görülür. Küçük yaşta başlayan bu mücadele 19 yıl sürer. O, hayata gözlerini açtığı ilk yıllarda bu mücadele ile tanışır. Tüm başarılı adımlarına rağmen bunun üstesinden gelemez. Bu durum, aslında ailenin ne derece önemli olduğunu vurgular. Ailesinin umurunda olmadığı gerçeği onun psikolojine yön veren bir etkidir. Geniş bir zamana yayılan bu ısrarlı tutumuna karşın istediği ilgiye sahip olamaz. Doğası gereği bir evlat olduğu duygusuna sahip olmak isteyen ve yıllarca bu duygunun peşinde koşan ben anlatıcı, bunu ne yazık ki tadamaz. Baba evinden soğuk bir günde ayrılan kahramanın tarif ettiği soğukluk, aslında onun içerisinde artık mücadele edecek gücünün bittiği şekilde de yorumlanabilir. Roman boyunca sıcaklık tanımından bahseden anlatıcı, romanın sonunda buz gibi soğuktan bahseder. Yapıtta yoğun bir şekilde işlenen sıcaklık tanımı, kahramanın bıkmadan usanmadan vermiş

olduğu çabalar esasında sıkça kullanılır. En sonunda savaşı kaybetmiş bir kişi konumunda artık soğuk havadan bahseder. Bu durum ben anlatıcının ruh halini çok ince bir detay olarak bize sunar. Bu doğrultuda roman, bir aile olamamayı kız çocuğu Jo üzerinden oldukça ayrıntılı bir şekilde netleştirir.

2.2. ROMANDA LUCY FİGÜRÜ

Lucy, yapıtta acımasız, duygusuz, çocuğunun sorumluluğunu alamayan, zayıf karakterli bir anne figürü olarak ele alınır. Hem kocasını hem de küçük yaştaki kızını kendi hevesleri uğruna terk eder. Kızının yaşadığı eve yakın bir yerde ev tutar ve orada tek başına yaşamaya başlar. “Annem bir kaç sokak ötede bir eve taşındığında ben, babamla yalnız kaldım.” (Jenny, 1997: 5) Lucy’in gerek kızı gerek kızının babası ile yaşamış olduğu açık bir sorun yoktur. Onları neden terk ettiği ile ilgili kesin bir bilgi de sunulmaz. Ancak, onun yaşam tarzı kişiliğine ve seçimlerine dair bilgi verir niteliktedir. Bu durum, doğal olarak Lucy’in iç dünyasını yönlendirir.

Jo, annesinin iç dünyasına dair bilgi verir. Lucy, yapıtta annesi ve babası, kardeşi olmayan tek başına bir figürdür. Oldukça yalnızdır. Bu durum, Lucy’in iç dünyasında birtakım sıkıntılar doğurur. Bu bağlamda, kızına neden iyi bir anne ol(a)madığı daha net şekilde ortaya konulur. Lucy’in ruh haline, verilen kelimeler ile bağlantı sağladığımızda, aslında onun kendi içinde acı çeken biri olduğu oldukça nettir. Ben anlatıcı, annesinde kaldığı bir geceden bahsederken, onun yatakta acı içinde kıvrandığından bahseder. “Daha sonra inlemeleri beni uykumdan uyandırdı ve elim ile karanlıkta yatağımı yokladım. Renkli yorganın altında benim için tarifi olmayan acılar içinde hareket ederek yatıyordu.” (Jenny, 1997: 14) Ancak Lucy, gerçek hayatında böyle bir durumu dile getirmez. Kendisini ve ruhunun gizli kalmış acılarını farkında olmadan uykusunda açığa çıkarır. Onun kendisine ait bir evde tek başına yaşamaya başlaması, onu dışarıdan güçlü olarak gösterebilir. Fakat Lucy’in durumu, güçlü olmaktan ziyade kendi hayatını yaşama isteğinden kaynaklanmaktadır.

Ayrıca yapıtta Lucy’in bir işte çalıştığı belirtilmez. Lucy kızına destek olmayan bir anne olduğu kadar kendine de faydası olmayan bir bireydir. Hırsızlık yapmayı göze alması bu durumu kanıtlar niteliktedir; “Elbise kabinlerinde bir kaç parça eşyayı çantasına koydu, diğerlerini dolaba geri koydu. Kasaya gelir gelmez bir çift çorap ile bir

tişört parasını ödedi.” (Jenny, 1997: 14) Nitekim o, yaşadığı duyguların altından kalkamayan, bu yüzden illegal yollara başvuran bir figürdür. Erkek sevgilileri hariç, ona yakın bir arkadaşı olduğu da görülmez. Bu durum ondaki ruh halinin arkadaşlık etmeye müsait olmadığını kanıtlar niteliktedir. Ben anlatıcının onda kaldığı dönemlerde eve herhangi bir şekilde bir misafir ya da arkadaşın geldiğine şahit olmayız. Bu durum Lucy’in yapayalnız bir figür olduğuna işaret eder. Lucy, figürünün neden bu şekilde davrandığı burada dikkat edilmesi gereken durumlardan birisidir.

Çocuğu olmasına rağmen yalnızlık çekmesi, iç dünyasında acı çektiği halde kendini güçlü göstermesi elbette normal bir durum değildir. O, evini terk eder. Geri dönmez. Onu geri döndürmek için kızının babasının ekstra bir çaba gösterdiği de romanda yer almaz. Bu durum, onun yeterince ilgi görmeyen bir kadın olduğunu gösterir. Ayrıca ben anlatıcının annesi ile ilgili her sorusunda babanın sadece sessiz kalması onun Lucy ile ilgilenmediğini kanıtlar boyuttadır. “Yine onu okulun önünde bekliyordum. Ama gelmedi. Acaba ona bir şey mi oldu” diye babama sordum, kafasını salladı ve cevap vermedi.” (Jenny, 15) Lucy’i daha iyi anlamak için Bärbel Wardetzki adlı psikoterapistin kadınsal Narsizm, övgü açlığı adlı araştırması Lucy’in durumuna açıklık getiren yardımcı bir yapıttır. Wardetzki’ye göre, bu kişilerin tedavi olması şarttır. Ona göre narsist kişilik, içinde sevgi olmayan mutsuz anne kız ilişkisinden kaynaklanabilir. Bebeklik çağında eksik sevgi, aşırı şımarıklık veya aşırı korumacı tavır kişide narsist bir kişilik yapısına neden olur. Ayrıca burada baba çocuk ilişkisinin de etkili olduğu vurgulanır. Çünkü her ikisi çocuğun varlığını kabul etmenin ötesinde reddetme, çocuğun varlığının önüne geçer. Çocuk, böylece kendisini duygusal olarak yalnız bırakılmış hisseder. Çünkü olduğu gibi kabul görmez. Bu şekilde sevgisiz ya da katı ebeveynlere karşı çocuk, çekingen bir yapıya bürünerek hayattan zevk alamama ya da yalnızlaşma şeklinde yanıt verir. Ayrıca anne ya da babanın eksikliği veya uzun süreli ayrılıklarda, şiddet, hayal kırıklığı veya savaş gibi durumlarda çocukta bu gibi rahatsız edici durumların oluşmasına neden olur. Çocuk bunları tek başına telafi edemez, çünkü yanında bu tür şeylerin üstesinden nasıl gelinmesini öğreten bir aile ferdi yoktur. Çocuk, ailenin ilgisine muhtaç olduğundan ve yaşamı onlara bağlı olduğundan her şeyi onların hoşuna gidecek şekilde yapar. Çevrenin taleplerine cevap vermeye ve herkesi memnun etmeye çalışır. Böylelikle ona ait olmayan bir dış kişilik oluşur. Bu yeni maske ya da yüz, yanlış ben olarak adlandırılır. Yanlış ben, yaşam mekanizması

olarak çocuğun hayatını garantiler. Eğer kişi çocukluktan itibaren bu maskeyi takmaya başlarsa, içinde var olan diğer kişiliğini gittikçe daha az hisseder. Yetişkin olarak kendilerinin gerçekten iyi olup olmadıklarını söyleme kabiliyetleri olmaz. Bir benliği kendisini iyi hissetmediği, diğer benliği ise kimseye güvenmediği için söylemez. Bu şekilde zamanla gerçek varlığından uzaklaşır. Wardetzki'nin şu cümlesi, bu noktada kilit cümledir; Gerçek ben bu durumda gelişimini sağlayamaz, kendini geliştiremez, çünkü kişi gerçek benliğini hiç tecrübe etmemiştir.³³ Bu durumda Lucy, kendi anne babası ile olumsuz durumlar yaşamış olabilir. Wardetzki, narsist kişilerin ilişkilerinde sürekli bir ikilemde olduğuna değinir. Onların iki seçim arasında kaldıklarını belirtir. Yakınlık ve mesafe sorunları vardır. Yakın olsalar boğulur gibi olup korku hissederler. Mesafe koysalar yalnızlıktan korkup depresyona girerler. Hangi kararı alırlarsa alsınlar mutlu olmazlar. Bu durumda Lucy'in Jo'nun babası ile kurmuş olduğu yakın mesafenin kendi alanını bozacağını düşünerek korkuya kapıldığı ve evi terk ettiği düşünülebilir. Wardetzki, bu tür kişilerin biraz yakınlık hissettiklerinde hemen mesafe için endişe ettiklerinden bahseder. Çünkü bu yakınlık onları boğuyormuş gibi hissettirir. Bu ikilemden dolayı ya aynı partner ile bir uzak bir yakındır, ki bu durumda korku, panik, uzaklara kaçma isteği hisseder, ya da yakınlıktan sıkıldıktan sonra bu partneri terk edip mesafede kalabileceği ikinci bir partnere gider. Tabi bir süre sonra onunla kuracağı yakın ilişkiden başka birine kaçar. Bu araştırmaya göre, narsist bir kişinin partneri her zaman onun için var olmalı, varlığını hissettirmelidir. Lucy ise kaçma eğilimini kızı doğduktan bir kaç yıl sonra kocasını ve evini terk ederek gerçekleştirir. Bu durum, artık kocasının onun için her zaman var olmadığını düşünüp gitme fikrini benimsemiş olduğunu gösterir niteliktedir. Lucy kocasını bir dönemler çok sevmiştir. Şu cümleden bunu anlamak mümkündür; *“Bana Alois adında bir adam ile tanıştığını, onu bir dönem babamı sevdiği gibi sevdiğini söyledi.”* (Jenny, 15) Lucy, kızı doğmadan önce eşini çok sever. Kızı dünyaya geldikten bir kaç yıl sonra ikisini de terk eder. Kızının olması onu yakınlık krizine sokar. Lucy'in kocasından ayrıldıktan sonraki sevgilisi çok çirkindir. Bu, ben anlatıcının ondan öğrenerek bahsetmesinden kolaylıkla anlaşılabilir;

“Vito konuşurken ön dişlerinin üzerinde beyaz bir tabaka görünüyordu. Lucy'in sözünü keserek konuştu. Lucy bundan hiç rahatsız olmuşa benzemiyordu çünkü her seferinde başı ile onu onaylıyordu. Küçük parlak ter tanecikleri Vito'nun altında

³³ Bärbel Wardetzki, Weiblicher Narzissmus, Der Hunger nach Anerkennung. 1991 Kösel Verlag, München. 22. Auflage 2010. ss.40-41.

ve burnunun ucunda belirliyordu. Birden sandalyesini Lucy'e doğru çekti.(...) Hızlıca oradan ayrıldım" (Jenny, 1997: 49)

Lucy için önemli olan kişinin iyi ya da güzel olması değil, parasının olması ve kişinin yanında olmasıdır. Kendisi sürekli bakım yapan, güzelliğiyle ilgilenen bir figürdür. Bu ilgiyi ne kızına ne de kocasına hiçbir zaman göstermez. Ben anlatıcı, onun banyoda saatlerce bakım yaptığı anlarından bahseder. "Bu akşam burada mısınız? diye sordum. Üzgünüm Jo ama randevum var. Sünger ile bacaklarını ovuyordu. Sıkışık, zor bir hareketti ve ben bakışlarımı küvette bulunan şampuan kutusuna yönelttim." (Jenny, 1997: 33) Kendine çok bakan bir figür olduğunu anladığımız Lucy'in, bakımsız bir erkek ile anlaşması normal bir birey için tuhaftır. Fakat narsist kişi için normaldir. Çünkü narsist kişi için önemli olan şey övgü, isteklerinin karşılanması ve dışarıdan kendisinin mutlu ve güçlü görülmesidir. Ben anlatıcının şu cümlesi Lucy'de narsist kişilik bozukluğu olduğunu birebir kanıtlar boyuttadır. "Lucy'in Vitonun kahkahasına karışan kıkırdamaları ve gülümsemeleri, içinde mutluluk barındırmıyor; sadece dikilmiş (eingepflanzte) doymuş tokluk hissi memnuniyetti." (Jenny, 50) Lucy, her ne kadar Vito'ya karşı gülse de aslında mutlu değildir. Yukarıda da belirtildiği gibi içinde oluşan yanlış benliği dışarıya karşı kendini mutluymuş gibi gösteriyor. Böylelikle Lucy'in taktığı maske ile hayatını devam ettirdiğini söylemek yerinde olacaktır. Yanlış benliği ile Vito tarafından kabul görmek onun için gerçek benliğini kullanmaktan daha kolay gelir. Çünkü o, gerçek benliğini kullanmaktan yoksundur. Gerçek benliğini kullanması ise ancak tedavi sonucu olabilecek bir durumdur. Yanlış benlik ile yanlış kararlar alır. Kızını kendinden mahrum etmesi bunun örneklerindedir. Öyle ki ben anlatıcı, Lucy figürünün eski sevgilisinin ölümünde bilinçli bir şeylerin olduğundan bahseder;

Eğer Vito'nun otelini yapması için köyün yarısını yıktığını söylemeyeceksen, hiç olmasa Alois'e ne olduğunu bana anlatabilir imisin? Kaza değildi değil mi? Hiç olmazsa bir kere bu konu hakkında konuşalım, ikimizde Alberti'ye (doktora) yalan söylediğini biliyoruz. Her şeyi çok hızlı söyledim ve soğukkanlılıkla cümlelerin nasıl takıldığını fark ettim. Kan, Lucy'nin dudaklarından bir kısım ruj kırıntılarının sıkıştığı ağız kenarlarından aşağı aktı. (Jenny, 1997: 67)

Bu cümle Lucy'nin paraya ve güce sahip olmak için ne derece büyük hatalar yaptığını bize gösterir boyuttadır. O, eski sevgilisinin ölümünde rol olmadığını söyleyemez. Wardetzki'nin bağıllık teorisine göre Lucy yakın ilişkiden bıkmış, Aloisten kurtulmuş, şimdi yine çok zengin biri ile beraberdir. Onun doktoruna yalan söylemesi, tedavisini sona erdirmiştir. Oysaki Lucy'nin ciddi şekilde psikiyatriste ihtiyacı olduğu

söylenilebilir. Kızına ve kendisine değil, artık çevresindeki insanlara da zarar verecek hale gelmiştir. Nitekim o, eski sevgilisinin ölümünden sonra psikiyatri tedavisi görür. Fakat yalan söyleyerek tedavisini yarıda bırakır. Başta tedavinin az olmasından dolayı şikayetçi olur, daha sonra Jo ile buluştuğunda ona tedavisinden bahseder;

“Bir keresinde Lucy terapinin kısa olmasından yakındı. Çünkü kırk beş dakikanın sonunda anca konuya giriyormuş.(...) Restorantın içinde, masanın altında köpek ile oturan bir çift ve bizim oturmamızla konuşmaya başlayan üç erkek var. Restoran hiçte dolu değil ve duvarları ayna ile kaplı. Bu kadar. Artık gitmeyeceğim oraya. Daha fazla ihtiyacım yok. Yani artık daha iyisin. Evet canım, daha iyiyim. Artık bana eşlik etmene gerek yok. Ayrıca bu zamana kadar senin yardımına zaten ihtiyacım yoktu. Garson masaya geldi ve menüyü getirdi. Lucy onu kenara koyup masaya eğildi. Benim intihar etmemden mi korktun? Kafama salladım ve Lucy kafasını geriye götürüp güldü. Yan masadaki Üç erkekten biri baktı ve gördü. Sonra tekrar masaya doğru eğildi. Sevgili Jo, dedi. Üç ay önce ölüme isteksizce çok fazla yaklaştım. Artık ölmeye halim olacağını hiç zannetmiyorum.” (Jenny, 1997: 18-21)

Lucy, tedaviden sonra Jo’ya artık tedaviye devam etmeyeceğini söyler. Yukarıdaki kesitte tedavi hakkında konuşan Lucy’i yan masada oturan üç erkekten birinin süzmesi ile Jo rahatsız olur. Adam, sürekli ona bakar ve Jo, bu duruma içten içe tepki göstermek ister;

“Lucy’i gülerken dikkatlice inceleyen adam, şimdi daha hızlı konuşuyor. Konuşacağı şeye konsantre olmaya çalıştığını görüyorum, ama ses tonu vantilatörün esmesi ile üzerimize esiyor. Adam durmadan yan gözle bakıyordu. Onun ve Lucy’in bakışları yere düşen peçeteyi almak için eğilen garson kızın sırtında buluştu. Bir markette gördüğüm çiçeklerden bahsediyorum, muhteşem çiçeklerden ama Lucy artık duymuyor. Birden tabağı kenara bırakıp benimle sonra eve geleceğini söyledi. Şehirde kalacaktı. Sonuç olarak bugün özel bir günmüş. Dr Alberti’ye her şeyi anlatmış, Alois ölmüş hep de öyle kalacaktı. Artık bu konu ile işi bitmiş. (Jenny, 21)

Lucy, bu şekilde hızlı kararlar alabilen bir figürdür. Tedaviyi bitirdiği gün böyle bir şey yapması dikkat çekicidir. Zira ben anlatıcı onun eski sevgilisinin ölümünde parmağı olduğundan şüphe eder. Wardetzki’nin narsist kişilik teorisine göre Lucy, yakınlık ilişkisinden bıkar ve yeni bir partner bularak narsist kişiliğine uygun bir tutum sergiler.

Lucy, Alois’in ölmesi ile kendini bir dönem çiçek tozu odasına hapseder. Yaşadığı ağır duygunun altında ezilen Lucy’in bu şekilde bir çıkış yolu aradığı görülür. O, günlerce depresif tutumlarda bulunur. Onun kendine yetemeyen zayıf karakteri

burada çiçek tozları ile kendini rahatlatmaya çalışır. Yemeden içmeden kesilir. Kimse ile konuşmaz;

“Bazen dışarıdaki gürültüler beni uyandırır ve Lucy’in sabahın köründe henüz her şey sessiz iken, bahçeden çiçek kafalarını parmaklarının arasına alıp onları kokladığını gözlemleyebiliyordum. Tırnakları ile çiçeklerin uzayan özünü saplarından koparıp topluyor. Daha sonra çiçek tozu odasına gidip, tozları yere seriyordu. Çiçek tozları her yeri kaplıyordu ve pencere kenarından bodrum penceresine dökülüyordu. Çarşafı üzerinde olan yatak ile odadaki bir kaç eşya, bodrum sütunu arasında yerde duruyor. Alois öldükten sonra bu yatakta yatıyordu. Sabah, cenazeden sonra pencereden, Lucy’i bir kaç erkekle ile gelen çöp arabasına Alois’e ait olan her şeyi attıklarını izledim. Çöp konteynırına sığmayan büyük l bir adam balta ile küçük parçalara bölüyordu. Hepsi gittikten sonra, Lucy de gitti. Akşam olduğunda elinde içinde taze çiçek kafalarının olduğu bir kova ile geri geldi. Bu bir kaç gün böyle devam etti ve bu sürede ne bir soruma cevap verdi nede tek kelime etti. Alois’in bomboş kalan atölyesini çiçek tozu kapladıktan sonra kendini oraya hapsedti. Alois’in atölyesine giden demir kapıdan, Lucy onun o an resim mi çizdiğini yoksa bodrumda duran hamakta dinlendiğini mi görebilsin diye Alois küçük bir pencere yapmıştı. Daha sonra onun yanına gitme izni vardı. Bu küçük yuvarlak pencereden sürekli olarak Lucy’i çağırırdım. Başta, daha sonra yapmaktan vazgeçtiğim, çünkü pencereye hiç bakmıyordu, iki kolumla ona el salladım. Mümkün olabilecek her şeyi deneyerek onu o odadan çıkarmaya çalıştım. Önce gezintiler sonra diğer ülkelere seyahatler. En son onu bir dünya turu ile ikna etmeye çalıştım. Boş kağıda görsün ve onu düşünmeye sevk etsin diye yol rotasını çizdim ve pencereye astım. Ertesi gün sordum ona. Eee gidiyor muyuz? Bir reaksiyon yok. Küfür etmek için ona doğru koştuğumda hiç kıpırdamayan kapının önünde durdum. Küçük pencereden baktığımda Anne demetinin orada sessizce uzandığını gördüm. Minicik nerdeyse hiç belli olmayan nefes atışları tek yaşam belirtisiydi. En azından beni duyduğuna dair bir yaşam belirtisi için ondan rica ettim. Hareket etmedi. En sonunda onu psikiyatri kliniğinden doktorları buraya getirtip, hastaneye sevk etmekle ile tehdit ettim. Yüzüstü çarşafın üzerinde hareketsiz ve sessizdi. Sinirli bir şekilde bahçeye doğru koştum ve duvara yaslı olan küreği alıp bodrum penceresini parçalara ayırdım. Pencerenin parlayan kırıklıkları arasından içeriye saniyeler boyunca hava doldu. Beş pencereyi kırdıktan sonra küreği kenara atıp bodruma girdim Bu arada Lucy, hareket etmeye başladı. Onu görmemekle kalmadım aynı zamanda kendiliğinden içerden açmak için kapıya doğru gittiğini gördüm. Küçük adımlar ile beni mutfağa doğru giderken takip etti. (Jenny, 1997: 23-24)

Lucy, boş atölyede günlerce depresif bir biçimde yaşar. Kızına her ne kadar ihtiyacı olmadığını söylese de aslında ona muhtaçtır. O, tek başına bir olayın altından kalkacak kadar güçlü, ve acısını nasıl yaşamasını bilecek kadar kontrollü bir figür değildir. Sevgilisi Alois’in birden yok olması onu depresyona sokmuştur. Biri tarafından artık sevilmemek, onu korkutmuştur. Güzelliğine ve bakımına çok önem veren Lucy’in depresyona giriş şekli de dikkat çeken bir diğer ayrıntıdır. Sürekli güzel kokular ile saatlerce duş alan ve bakım yapan Lucy, ölüme gidiş şeklini de yine bu alışkanlığı üzerinden yapmaya çalışır. O, yaşadığı durumları kimse ile paylaşmaz. Kendi kızına

bile anlattığı görülmez. Bu tür kadınlar, sadece narsist kişilikleriyle birlikte yaşamazlar, aynı zamanda sırları ile de yaşarlar. Çünkü gün ışığında bu durumun altından kalkabileceklerini, maskelerinin düşeceğini düşünürler ve başkalarının kendilerinden daha değerli ve önemli olduklarını kabul etmezler.³⁴ Lucy ne içinde bulunduğu depresyon anında ne de günlük hayatında kimse ile bir şey paylaşmaz. Wardetzki, narsist kişilik bozukluğunu daha anlaşılır kılmak için kül kedisi hikayesinden yararlanır. Hikayedeki Kraliçe ve kül kedisi bunun örnekleridir. Gerek kraliçe gerek kül kedisi yanlış ben ile yaşarlar. Kraliçe güzel olmadığı halde kendisini dünyanın en güzeli olarak görür. Külkedisi ise çok güzel olmasına karşı hep ezik kişiliği ile hareket eder. İkisinin de yanlış kişiliğe bürünmesinin ortak noktası aileleridir.³⁵ Kraliçe gereğinden fazla şımarık büyütülmüş ve ona öz benliğini tecrübe etme fırsatı verilmemiştir. Külkedisi ise erken yaşta annesini kaybedince üvey annesi onu beğensin diye hep yanlış bir dış kişilik ile hareket etmiştir. Bu hikayede iki farklı narsist hastalık vardır. Kraliçenin durumu Lucy ile benzerdir. Kraliçe her gün düzenli olarak şu cümleyi kullanır; Ayna ayna söyle bana var mı benden daha güzeli? Lucy ise hemen hemen her gün banyoda güzelliği ile meşguldür. Güzel olmak ya da görünmek, yapıtta Lucy ile eşleşmiştir.

“Sabahın çok erken saati olmasına rağmen bahçe çok sıcak. Lucy, palmye ağacının gölgesinde gazete okuyor. Saçlarını yukarıda bağlamış, yüzü salatalık kokan bir güzellik maskesi ile kaplı. Ona doğru gidip masaya oturduğumda gazeteyi aşağı çekti. Gözlerinin etafına maske sürmemiş ve bu yuvarlaktan mavi gözleri ile bana baktı.” (Jenny, 1997: 45)

Güzellik narsist kişilerin olmazsa olmazıdır. Wardetzki, ona terapi için gelen kişilerin en büyük ortak noktası güzelliklerine çok önem veren kadınlar olduğunu söyler. Hatta çok güzel bir hastası tedaviyi kilo alma sebebi olarak gördüğü için bırakmak ister. Sebebi ise sadece bedeniyle var olduğu düşüncesidir.³⁶ Lucy içinde yaşadığı duygulardan bahsetmez. İçine kapanık biridir. O, her ne kadar bakımına özen gösteren biri olsa da erkek arkadaşlarının görünümüne özen göstermez. Kendini yaptığı tüm bakımlara rağmen onların seviyesinde görür. Böylelikle kabul görür. Kabul görmek onun için çok önemlidir. Vito adındaki erkek arkadaşı onu tatile götürdüğünde kızına şöyle bir kartpostal gönderir; “Bu fırsatı kullanıp, nihayet gerçek bir tatil yapacakmış.” (Jenny, 1997: 71) Bu cümledeki nihayet ve gerçek kelimeleri Lucy’in ne kadar mutlu

³⁴ Wardetzki, 241

³⁵ Wardetzki, 238

³⁶ Wardetzki, 241.

olduğunu gösterir niteliktedir. Kendisini Vito'ya kabul ettirmiş ve gerçek bir tatile çıkmıştır. Onun narsist karakteri gerekli övgüyü almış, sevgi açlığını doyumuştur. Narsist kişilik bozukluğuna sahip olan kişi ciddi şekilde pozitif olarak görülme, bu şekilde ifade edilme, takdir görme, beğenilme ve sevilme ihtiyacı hissederler. Bu kişiler, oldukça pozitif geri dönüşler almak ister ve ayrıca çok övgü beklerler ve sürekli kendilerinin çok değerli, iyi olduğu şeklindeki cümleleri duymak isterler.³⁷

Lucy'in kızına ayakkabı aldığı kesitte gerçek kimliği bir an dışarı çıkar, ancak bu durum kısa sürer. Fakat onun narsist yardıma muhtaç kişilik bozukluğu bunun önüne geçer. Ayakkabıyı aldıktan yıllar sonra kızına verir. Artık küçülen ayakkabılara bakan ben anlatıcı, bu durumu şöyle ifade eder;

"Etrafında oturduğumuz ve iki kişi için çok büyük olan masanın haricinde oda boştu. Duvarda bulunan, büyük bir ihtimal ile eskiden Madonna figürü olduğu küçük süsleme yerinde şu an ama büyük göbekli Vazo ve bir çift narin, mavi balerin şeklinde, çocuk ayakkabısı var. Lucy büyük ihtimal ile ayakkabıları dikkatle incelediğimi görmüş olmalı. Dedi ki buraya taşındığının ilk haftası sonra benim için almış. Sonradan ama bana yollamayı unutmuş. Alaylı bir şekilde artık biraz büyüyen ayaklarıma bakıp sırtarak bana artık çok küçük olacağını söyledi." (Jenny, 1997: 40)

Bu durum, Lucy'in bazen kızını düşündüğünü gösterir niteliktedir. Ayakkabıyı kızına yolla(ya)madan yıllardır evinde tutar ve atmaz. Lucy'in içindeki gerçek ben ve yanlış ben ile içten içe mücadele etmeye çalıştığı görülür. Tabi ayakkabılar artık küçük geldiğine ve işlevini kaybettiğine bakıldığında yanlış ben kazanmıştır. Hayatı boyunca yakın bir arkadaşı veya tanıdığı olmayan Lucy, içinde bulunduğu durumun yanlış olduğunu ne yazık ki fark edemez. Kendisinin de farkında olmadığı zayıf karakteri, bunu anlayamaz ve idrak edemez. Kendisi ile meşgul olan ve erkek arkadaşlarına kendini beğendirmeye çalışarak ömrünü tüketen bir figürdür. O, kızından onun kardeşi gibi davranmasını ister. Erkek arkadaşlarına kızı olduğunu söylemez. Kızının olması ve dul olması durumunu birer eksiklik olarak düşündüğünü kanıtlar boyuttadır. "Dinle Jo, Vitoya senin hakkında bir şey anlatmadım. Yani demek istiyorum ki bir kızım olduğuna dair hiç bir bilgisi yok. Düşündüm de en iyisi senin benim kız kardeşim olduğunu söyleyelim." (Jenny, 1997: 45) Onun narsist kişilik bozukluğu, mükemmel görünmek uğruna sahip olduklarını bile reddettiğini ortaya koyar niteliktedir. Mükemmel ve özgür bir hayat yaşamak için kızını ve kocasını terk eder. Daha sonra zengin biri ile tanışıp

³⁷ Reiner Sachse, Persönlichkeitsstörungen vertehen. 9. Auflage .Psychiatrie-Verlag, Köln.2010.S.58.

uzaklara gider. Kızı onu on iki sene sonra bulur ve yanına gelir. Yaklaşık bir sene sonra yine başka zengin bir erkek ile gider. Roman boyunca onun kaçışlarına şahit olmak kolaydır.

2.3. JO’NUN EBEVEYNLERLE İLİŞKİSİ

2.3.1. Jo ve Babası

Jo’nun babası bir kitap yayıncısıdır. Fakat bu işinden yeteri kadar para kazanamadığından gece de şoförlük yapar. Böyle gecelerde Jo, sabah gün aydınlanana kadar küçük bedeni ile karanlığa karşı savaşmaya çalışır. Bu noktada romanın otobiyografik olduğunu bir kez daha vurgulamak yerinde olacaktır. Çünkü yazar Zoe, bir röportajında şu cümleleri kullanır; “(...) yani tüm sorumluluk ben ve kardeşimdeydi. Ve onun da (babam) zaten ciddi maddi sorunu olduğu için geceleri çalışmak zorundaydı ve biz sürekli yalnızdık. Benim şiddetli korkularım kâbuslarım vardı ve bu ebetteki kolay değildi.”³⁸ Zoe’nun bu röportajı bize, romanın biyografik özellikleri olduğunu kanıtlar.

Ben anlatıcı, romanın başlarında babası ile birlikte aynı evde yaşar. Baba çalışmadığı zaman vaktinin çoğunu evde ve kitap basımı ile geçirir. Ben anlatıcı onunla birlikte olduğu sürede sıkça kitap okur. Onun babasında olduğu sürede yalnızlığını kitaplar ile gidermeye çalıştığı görülür. Ben anlatıcı bu durumu şu cümlesi ile ifade eder; “Okuduğum sürece beni koruyan ve çevreleyen sözcüklerden oluşan bir duvar.” Yaşadığı yalnız dünyadan kitaplara sığındığı görülür. Bu cümle aslında onun yalnızlığının bir ifadesidir. Yapıtta yalnızlık ben anlatıcının adeta kaderi olarak sunulmuştur. Bu cümle, onun küçük yaşından itibaren yalnızlıktan kaçmaya çalıştığını vurgular bir nitelik taşır.

Ben anlatıcının annesinin aksine babasından “*baba*” “*babam*” diye bahsettiği görülür. “Bir gece babam kaza geçirdi.” (Jenny, 9) Yalnız annesi gibi babasına da sevgi sözcükleri kurduğu görülmez. Onu daha çok bir koruyucu olarak gördüğü açıktır. Baba, kitap basım işinden yeteri kadar para kazanamadığından gece şoförlük yapar. Böyle

³⁸ <https://www.youtube.com/watch?v=GiZ6WU-xJAo>, Erişim Tarihi; 16.01.2018.

gecelerde ben anlatıcı, korkudan uyuyamaz. Gün aydınlanıncaya kadar babasını bekler. Babasının araması ile korktuğunu anlatan cümlelerine sona erer;

“Korku beni yavaşça bir kürk gibi sardı. Havada uçan sinekleri tek tek ayırt etmeye çalışıyorum ama gittikçe daha fazla vızıldayarak havada oluşan dairede birleştiler. Böcek ilerledi ve ben onun yerden yatağıma doğru yapışık ayakları ile sürünerek ilerlediğini hissettim. Mutfağa koştum ve başımı soğuk suyun altına koydum. Mesanem şişmişti ve ağrıyordu. İki kat arasında duran tuvalete gitmek için kendime güvenmiyordum çünkü lamba kısa süre sonra sönyordu. Bana karanlık merdivenlerde saldırmak için odamda bekleyen böceği hissediyordum. Mutfakta güde gele, anaokulunda öğrendiğim şarkıları söylemeye başladım. Sadece az şarkı ezberleyebilmişim, bu yüzden onların yerini sürekli değiştiriyordum. Mesanemde vücudumdan taşacağını düşündüğüm şiş ve ağrı ile sesim daha da yükseliyordu. En sonunda mutfak dolabının önünde bacaklarımın arasına koyduğum bir kutuya işedim. Gün ışığı mutfak penceresinden ileri sızar sızmaz, böcek uzak dünyasına geri gitti. Karanlık yavaşça yok oluyordu. Yorgun bir halde odama gittim ve kendimi yorganıma sardım. Saat yedi’de telefon çaldı. Arayan beni uyandırmak için yoldan arayan babaydı. (Jenny, 1997: 8)

Babası ile aynı evde kalmasına rağmen, korktuğu esnada onun adını kullanmaz. Bu durum, aralarında yeteri derecede yakın ilişki olmadığını ortaya koyar. Roman başkişinin bir kez daha yalnızlık ile donatıldığını onaylar boyuttur. O, babanın yokluğunda korkar. Gecedden, yalnızlıktan en çok da karanlıktan. Jo, figürü her ne kadar babasının yanında büyüse de romanda ihtiyacı olan sıcaklığı ve sevgiyi aldığı hissedilmez. Yaşadığı korkular ile başa çıkmayan Jo’nun yapıtta ana okul çağında olmasına rağmen olgun davranması dikkat çeker. Babasının kaza geçirmesi ondaki bu olgunluğu harekete geçirir. O hasta babasına evde bakar, alışveriş yapar.

“Bir gece babam kaza yaptı. Trafikte uyuyakalmış ve ağaca doğru sürmüş arabayı. Bir şok geçirdi ve iki hafta ateşler içinde yattı. Telefonu kapadım, perdeyi çektim ve kapı çaldığında görmezden geldik. Nasılsa bir borçludur deyip yorgunca diğer tarafa döndü babam. Anaokuluna beni hasta diyerek raporlu gösterdi; Sandviç ve sigara almak için markete doğru giderken, kimsenin seni görmemesi için dikkatli ol dedi bana. (Jenny, 1997:9)

O, bulduğu her fırsatta anne babasına yardım etmekten geri durmayan bir karakter olarak donatılmıştır. Dolayısı ile ihtiyacı olan zamanda ebeveynlerin yanında olmaması onun hassas karakterini daha da yaralar. O, annesinin kendisini neden almayışını babasına sorar. Fakat bir yanıt alamaz. Duygusal bağlamda doyurucu cevap almaması onu karmaşıklığa sürükler. Olması gerek, her iki ebeveynin aynı anda ayrılık sebebini söylemesi ve çocuğun sorularını birlikte cevaplamasıdır. Çocuklar ayrılık sebebinden dolayı kendini suçlamaması ve bundan sorumlu olmaması garanti altına alınmalıdır. Ebeveynlerin ayrılışını değiştirmek için kendisinin yapabilecek bir şeyin olmadığını ve

ailesini bir arada tutmanın onun sorumluluğunda olmadığını, her iki aile üyesinin onu seveceğine hem duygusal hem de psikolojik ve maddi olarak yanına olacağını, taraf tutmasını ondan beklenmeyeceğini ebeveynler olarak onu sürekli seveceğini, söylenmesi gerek. Çocuklar soru sorma, düşünce duygu ve hislerini dile getirme hakkına sahiptirler. Öfke, sinir ve suskunluklarından dolayı cezalandırılmamalıdır. Bir tedavi süreci almaları gerekir.³⁹ Roman Jo'nun babasının gece işe gitmesi ile korkuları, kâbusları hiç bitmez. Jo, korkularına nasıl yaklaştığını adım adım aktarır;

“Yatağımdan fırladım ve pencereye tutundum, yavaşça saydım, bir, iki, üç; yedi dediğimde koşar adımlar ile loş sokak lambalarına bulanmış caddedeki gıdisini görürdüm. On 'da her zaman önünden saptığı restoranda olurdu. Nefesimi tuttuğum İlerleyen saniyelerde, servis arabasının yükselen, sonrada gittikçe azalan ve en sonunda tamamı ile yok olan motorun sesini duyardım. Daha sonra çok çok aç olan bir böceğin duvarın kösesinden yavaşça süründüğüne kulak kesiliyordum.” (Jenny, 1997: 6)

Yukarıdaki kesit, Jo'nun babası gece işe gittiği an korku dolu dakikalar geçirdiğini kanıtlar niteliktedir. Bu korku durumu, çocuk yaşta ebeveynleri ayrılan çocuklarda oldukça sık görülür ve bu durum, romanlarda da yoğun bir biçimde ele alınmıştır. “Psychotherapie für Kinder und Jugendliche” adli kitabında Gudrun Görnitz, çocuk yaşta ayrılığın sebep olduğu duygusal bozukluklar adli kısmında ayrılan ebeveynlerin çocuklarının korkuları ile ilgili önemli tespitlerde bulunur. Çocuk, genç ve yetişkin Fizyoterapisti olan Görnitz'e göre bebeklik ve okul öncesi çağında ebeveyn veya aile üyelerinin herhangi birinden ayrıldığında çocuk belirgin şekilde korkulara maruz kalır. Bu korkular ile birlikte aynı zamanda çocuklukta yabancılara karşı çekingenlik de başlar. Semptomları için de ayrıca dikkat çekici bir açıklamada bulunur. Görnitz, çocuklarda ayrılık korkusunu ikiye ayırarak anlatır. Biri normal günlük ayrılık, diğeri tedavi görmesi gereken sorunlu ayrılık. Ona göre bir ebeveyni tarafından terk edilen çocuğun duyduğu acı çok daha fazla olur ve sosyal fonksiyonları zarar görür. Kız çocuklarında, en küçük yaşta olanda, tek çocuk olma durumunda risk faktörünün çok daha yüksek olduğuna dikkat çeker.(% 3,5 ile 4 arasında) Ağır duygusal bozukluk durumunda çocuk, ailesinden olabilecek bir ayrılıktan dolayı şüphe duyar ve hem okula gitmekten kaçınır hem de evde yalnız kalmaktan çekinir. Bu gruptaki çocukların nedensiz yere vücutlarında ağrı hissettiklerinden, uykusuzluk çektiklerinden bahseder.

³⁹ Sabine Walper und Reinhard Pekrun, Familie und Entwicklung, Aktuelle Perspektiven der Familienpsychologie, Hogrefe Verlag Göttingen Bern. 2001.s.463.464.

Zamanla bu korkularından dolayı depresif semptomlar göstereceğini dile getiren Görlitz⁴⁰ Jo'nun sorunlarına ışık tutar. Görlitz'in araştırmaları ışığında Jo'nun ruh durumunu incelediğimizde açık bir şekilde bu semptom ve belirtilerin onda vuku bulunduğunu görürüz. Jo, korkularla adeta savaşır. Korkular onda böcekler şeklinde ortaya çıkar. *“Böcek. Geceleri sürekli ortaya çıkar ve uykularımı kemirir”* (Jenny, 1997: 9) Sabah gün aydınlanıncaya kadar savaşmaya devam eder. Ayrıca Görlitz'in “yabancılara karşı çekingenlik başlar” araştırması da Jo'ya tam olarak uymaktadır. Nitekim, Jo pencereden yaşlılarının oyun oynamasını izler, katılmak istemez. Onları kendince analiz eder. Üzerinde düşünür, yorumlarda bulunur. Ama dışarı çıkıp onlar ile oynamaz. Hatta bu çekingenlik ilerleyen yaşında devam eder. Annesinin bir arkadaşının partisine gittiğinde kendi yaşıtı bir çocuk onunla konuşmak ister. Ama Jo, yaşı ile ilgili sorulan soruya karşılık olarak yasını üç yaş küçük olarak verir ve genç yaşıtının oradan ayrılmasına neden olur. Çünkü gerçek yaşını söylediği takdirde karşıdaki kişinin kendisi ile sohbet edeceğini bilir. Bu durum Jo'nun çekingen davrandığına dair romanda verilen örneklerden biridir.

Görlitz'in değinmiş olduğu bir diğer hassas nokta da bu tip ayrılıklara maruz kalan bir çocuğun ailesinden herhangi biri ile ayrılma korkusu yaşamasıdır. Nitekim Jo'nun babası bir gün kaza geçirir ve onun iki hafta evde istirahat etmesi gerekir. Ben anlatıcı, bunu fırsat bilir ve babasına artık dışarı çıkmak istemediğinden ve evlerinde ihtiyaçları olan her şeyin zaten olduğundan bahseder. Kapıları kilitler, perdeleri çeker ve hatta telefonunun bile fişini çeker. Jo, babasının da onu terk edeceği korkusu ile adeta kendisini eve hapseder. Bu da küçük bir kız çocuğu olan Jo'nun duygusal bozukluklar ve korkular yaşadığının göstergesidir. Bu durum hiç kuşkusuz, sorumsuz ebeveynlerin küçük hayatlar üzerinde ne derece acı bir iz bıraktığının resmidir. Romanın bu kısmı ayrılan ebeveyn çocuklarının yaşadığı olumsuz ruhsal durumu net bir şekilde göstermektedir. Şu da bir gerçektir ki ayrılan sorumsuz ebeveynler ayrı bir sorun yaratmaktadır. Zaten romanın bu kadar geniş kitleye yayılmasının en büyük sebebi de sorumsuz ebeveynlerin çocuklar üzerindeki etkisidir. Bir çocuk için olabilecek en büyük korku karanlıktır. Nitekim Jo da en çok geceleri problem yaşar. Öyle ki gece yanında ise yaramaz bir beden bile olması onu son derece rahatlatır. Babasının kız arkadaşlarından bir

⁴⁰ Gudrun Görlitz, Psychotherapie für Kinder und Jugendliche. Erlebnisorientierte Übungen und Materialien. 4. durchgesehene Auflage, 2009, Stuttgart. s.176-177

kadın alkolün etkisi ile Jo'nun odasına sızar. O işe yaramaz bedeni ile Jo, çok mutlu olur. Çünkü Jo bu bedenden onun deyimi ile “*ağır ve kaya gibi*” (Jenny, 9) güç alır. Ve bu gece rahat bir uyku uyuyacağı için rahatlar. Jo'nun en iyi iki arkadaşları Nico ve Florian'dir. Anlatıcı, onlar ile oyun oynar ve onlar üzerinden dolaylı olarak bize bazı bilgiler verir. Jo'ya göre bu iki küçük arkadaşı bir geziye çıkmak ister. “Galiba bir geziye çıkmak istiyorlar.” (Jenny, 1997: 10) Aslında romanın devamını okuduğumuzda Jo'nun sürekli seyahate çıkmak istediğini görürüz. Daha küçük yaşta bunu emzikleri ile dolaylı yoldan dile getiren küçük ben anlatıcı, ilerleyen yaşamında erkek arkadaşı ile daha sonra bir kız arkadaşı ile uzaklara gitmek ister. Değişen yaşına rağmen, bu düşüncesi hep aynı kalır.

Babasının sevgililerinden biri olan Eliane, Jo'nun babasını terk ettiği uzak bir ülkeden ona mektup yazar. Jo'nun annesi hep uzaklık hayali kurar nitekim sonunda da bunu başarır. Romanda sıkça ele alınan bu uzaklık konusunu gerçekleştiremeyen tek kişi Jo'dur. Her zaman gitmek ister fakat hiç bir zaman gidemez. Jo, babası ile olduğu zamanlar onun için güzel zamanlardır. İçinde hep anne hasreti olsa da yanında olan kişinin babası olması, üzerinde biriken hasarı aza indiren bir bir öge olur. En iyi iki arkadaşı ve babası ile oyunlar oynar. Tüm vaktini bu şekilde geçirir. Özellikle babasının geçirdiği bir kazadan sonra iki hafta evden çıkamaması Jo için hem güzeldir hem de bir dönüm noktası. Jo hayatının tam da bu döneminde bir asosyallik yaşar. Ve artık hiç dışarı çıkmaz. Akranları dışarıda oynarken onlara katılmayıp çekimser davranır;

“Penceremden dizleri üzerine çökmüş renkli bilyeleri atan komşu çocuklara baktım. Bütün günümü çamaşır odasında çamaşır kurutma makinasının üzerine oturup, baskı makinasına kağıtların nasıl koyulup nasıl taze çıktığını izlerken, babam sürekli onlarla oyna derdi. Ama ben onların yanına gitmedim, onları penceremden izledim.” (Jenny, 1997: 10)

Anne ve babasından sağlıklı bir iletişim göremeyen Jo, bu kötü tecrübeyi arkadaş kurma konusunda da devam ettirir. Dolayısıyla karakteri olumsuz yönde etkilenir. Aile içinde yaşanan bu durum, dış dünyasına da olumsuz yansır.

Anlatıcı, sorumsuz anne baba profilini okuyucuya roman boyunca hissettirir. Üstelik sadece hayatlarına giren insanları değil aynı zamanda onların çocukları ile tartışma içine girer. Yani burada yine ebeveynler yüzünden sıkıntı yaşayan çocuklar söz konusudur. Anlatıcı, geriye dönüş tekniği kullanarak bu durumu şöyle anlatır;

“Paket babamdandı. Bana yeni evin adresini yazmış. Yakın zamanda geri gitmemi umuyor. Üniversiteye başlayıp bir ev bulana kadar tabi ki onda kalabilirmişim. Paulin benim ziyaretime çok sevinirmiş. Bizim Paulin’le anlaşılamadığımızı bildiği halde nasıl böyle bir şey yazar anlamıyorum. Paulin, Anna’nın kızı. Birbirimizi ilk kez annesinin bizi davet etmiş olduğu Noel yemeği masasında görmüştük. Paulin o zamanlar on üçtü; Konuşmadan önce birbirimize oturduğumuz masada kuşkulu kuşkulu baktık. En sonunda bana bacaklarımı killardan temizleyip temizlemediğimi sordu. Hayır dedim. Hayır yani daha önceden biri yapmıştı ağda ile. Sonra ağda bezi derisini sökmüş en sonunda hastaneye gitmek zorunda kalmış. Bacakları şimdi iğrençtir. Bunu bana sanki beni aynı şeyi yaşamakla tehdit eder gibi söyledi. Yemekten sonra biri ona Piyano çalmasını söyledi. Çalmak isteyen ama nazlaysan simetrik bir sesle hayır dedi. “Eğer hepimiz benden rica ederseniz olur” şeklinde dedi ve piyano ya doğru gidip notaları aldı. O geceden sonra bir daha onlara gitmedim.” (Jenny, 1997: 72)

Yukarıdaki kesitten de anlaşıldığı gibi Jo, sürekli babasının ve annesinin hayatlarındaki çarpık düzenin içinde olmuştur. Babası şimdi bu anlaşılamadığı kızın annesi ile evlidir. Jo için değişen hiç bir şey yoktur, baba hala aynı babadır. Düzen hala aynı düzendir. Hayatı boyunca babasının kız arkadaşlarına ve annesinin erkek arkadaşlarına şahit olan ve hep geri planda kalan Jo, Wilczek’in tanımı ile adeta *aile şiddeti* görür.⁴¹

Babası ile konuşurken kurmuş olduğu şu cümle Jo’nun artık yavaş yavaş içine kapandığının önemli bir göstergesidir: ”*Artık dışarı çıkmamıza hiç de gerek yok, dedim ona. Burada güneş, dağlar, göller ve ovalar her şeyimiz var. Gidip mutfaktaki ve odamdaki perdeyi de kapattım.*” (Jenny, 10) İşte bu cümle henüz çok küçük olan Jo’nun içine kapanık anlarının başladığı andır. Hatta akranlarını dışarıda oynarken görmesi bile onun ilgisini uyandırmaz. Ama kıskançlık duyar. Yaşıtlarını dışarıda oynarken izler. Onların hangi oyunu oynadığından bahseder. Oyunu tarif eder. En sonunda da onları kıskandığını itiraf eder. “Tam da o an onların yerinde olmak ister ve ışıklar içinde oldukları için onları kıskanırdım.” (Jenny, 1997: 11) Jo, babasının ısrarına rağmen akranları ile oyun oynamak için dışarı çıkmayı reddeder. O, tüm gün evde kalıp babasının kitap basımını takip etmeyi tercih eder. Jo’nun çocukluğunun diğer çocukları gibi geçmemesi romanın nerdeyse tüm kesitlerinde görülür. Jo, bu bağlamda çocukluk döneminin farklılığını hissettirmeyi başarır. Guy Bodenmann, “Aile içindeki risk faktörleri, özellikle depresyonlu anneler ailelerde önemli psikolojik rol oynuyor. Depresif anne çocukları ciddi yüksek risk kategorisindedirler ve daha sonraki

⁴¹ Wilczek, 25

yaşamlarında olumsuz etkilenip, büyük bir ruhsal bozukluk çekerler.”⁴² şeklinde ifade ederek romandaki Jo figürünün daha iyi anlaşılmasına katkı sağlar.

Jo'nun annesinin onu terk etmesi normal bir davranış değildir. Ona en çok ihtiyacı olduğu dönemlerde annesi, başka erkekler ile gününü gün etme ile meşguldür. Bu sağlıklı bir annenin yapacağı bir hareket değildir. Annesi kızını görmezden gelir. Oysaki anne ilgisine muhtaç olan Jo, annesizliği bu şekilde, içine kapanarak, kendini dış dünyaya kapatarak, ihtiyacı olan şeyleri yapmayarak ve hatta bir çocuk için en normal olan şeyi, sokağa çıkıp oynamayı reddederek ve üstelik arkadaşlarını kiskana kiskana durumu sindirmeye çalışır. Bu da Guy Bodenman'ın dile getirmiş olduğu “sonraki yaşamlarında ruhsal bozukluk çekerler” çıkarımını birebir doğrular boyuttur. Bodenman, küçüklük çağına başlayan aile sorunlarının çocuk üzerinde kalıcı etkisinden söz eder. Yeteri kadar anne baba sevgisi görmeyen kişinin çocukluk çağına başlayan sorunları, ilerleyen yaşlarda hayata adapte olmada sorun yaşayacaklarına değinir. Annesi gittikten bir müddet sonra Jo, hemen değişir. Onun aslında rahat bir şekilde dışarı çıkıp arkadaşları ile oynaması gerekirken bunu reddeder. Bu durum, onun ruhsal olarak sorunlar yaşadığını gösterir niteliktedir. Jo'nun bu tavrı onun ruh halinin normalin dışında seyrettiğini yani ruhsal bozukluk çektiğini kanıtlar boyuttur. O, çocukluğun tüm enerjisine rağmen duygularını bastırır. Bu baskı onu ilerleyen yaşında doğru kararlar almasını önleyeceğinden onun ileriki yaşlarında ruhsal bozukluk çekme olasılığı yüksek olur. Dolayısıyla Bodenman, bu tür çocukların daha sonraki yaşamlarında ruhsal bozukluk çekeceklerini dile getirir. Romanın sayfaları ilerledikçe Jo'nun yaşı ile birlikte acıları da artar. Inge Krens ve Hans Krens'in de anne-çocuk ilişkilerine dair kaleme aldıkları kitaplarında bir ebeveyn ve bir çocuğun birbirine bağlanma sürecinin annenin hamile kaldığı anda başladığını ifade ederler.⁴³ Yetişkin bir birey olan annenin, küçük çocuğunu birden bu bağdan mahrum etmesi, Jo'nun üzerinde hayatını alt üst eden bir durum olur. Mutsuz bir ailede büyüyen Jo'nun kişilik gelişimi olumsuz yönde etkilenmiştir. Bu çocukluk çağının en çarpıcı ve önemli döneminde normal bir aile olmaları koşulu ile beklide Jo, insanlık için çok yararlı bir birey olacakken, bu durumda kendine bile yetemeyen bir canlı olur. Bunun sebebi de basta

⁴² Guy Bodenmann, Depression und Partnerschaft, Hintergründe und Hilfen, Hans Hüber Verlag, Bern 2009, 91

⁴³ Inge Krens / Hans Krens, Risikofaktor Mutterlieb, zur Psychotherapie vorgeburtlicher Bindungsstörungen und Traumata, Hubert, Göttingen 2006

sorumsuz, depresif bir anne ve hayatta çok da gerekli bir yer tutmayan babadan dolayı olur. Aile durumlarının sorgulanmasına sebep olan bu kitabın neden bu kadar ses getirdiği de bu bağlamda daha anlaşılır olur. Jo için bir diğer önemli olgu, hayatındaki herkesin sorunlu olmasıdır. Annesi depresiftir. Babası da sadece kendi hayatıyla ilgilenen sorumsuz bir kişilik sergilemektedir. Babasının ilk sevgilisi alkoliktir. İkincisi sinir hastasıdır. İleride tanıyacağı kız arkadaşı Reada sorunludur. Birlikte olduğu erkek arkadaşı da ruhsal sıkıntılar yaşamaktadır. Sorunun ana konusu aile ilişkilerine dayanır. Aile bireyleri sorumsuz ve çocukların kendilerini yalnız ve mutsuz hissetmesidir. Bu şekilde, yazarın aile ilişkilerindeki çatışmaları, romanın neredeyse her bölümüne iliştilendiğini açıkça görmek olanaklıdır. Sadece ben anlatıcı Jo'nun ailesindeki anormal ilişkilere şahit olmayız, aynı zaman da Jo'nun hayatına bir şekilde giren herkesin ailesi ile sorunlar yaşadığını görürüz. Böylelikle Jenny'nin aile kavramını kendi yaşadıklarının da etkisi ile özellikle gün yüzüne çıkarmak istediğini anlarız. Ebettteki bunda da başarılı olmuştur. Romanın ilk 16 sayfası Jo ve ailesi ile ilgili bizi bilgilendirir. Ben anlatıcı perspektifi ile şahit oluruz olaylara. Jo'nun anlattığı kadarını biliriz. Ben anlatıcı, yanlı perspektifinden yararlanır ve olaylara zaman zaman betimleme sekli ile yaklaşır.

“Çok çiğnenmekten aşınmış emziğe sahip bir çocuk olan Nico babamın sağ bacağında, sarı bir çocuk olan Florian ise babamın sol bacağında oturuyordu. Her elimde bir emzik, yatak örtüsün üzerinden hoplayarak vadileri dağları, ovaları geçip en sonunda babamın labirente benzer siyah saçlarına ulaşırdım.” (Jenny, 1997: 10)

Jo, babası ile olduğu kadar annesi ile ilgili de bilgi verir. O, babasının evindeyken çamaşırhanede makina üzerinde oturur, babasının ısrarına rağmen arkadaşları ile vakit geçirmez. Tüm gününü çamaşırhanede, kitap basım işlerini izleyerek geçirir. Aynı zamanda babasının hayatına giren kız arkadaşlarından biri olan Eliane de odasında kitapları olduğunu söyler. Böylece babası ve evi hakkında bilgi vermiş olur.

Annesine nazaran babası ile olan ilişkisi daha iyidir. Onunla bazen oyun oynadığı görülür. “En iyi arkadaşlarım olan Nico ve Florian'ı aldım ve güneş ışınlarının önüne koydum. Sanırım bir yolculuk yapmak istiyorlar dedim. Çok emzirmekten aşınmış mavi bir emzik olan Nico sağ tarafta, sarı emzik olan Florian ise babamın sol ayağında duruyordu. Her elimde bir emzik, kumaşların içinden yorganın üzerinden dağları, tepeleri ve denizleri aştıktan sonra en sonunda labirent misali babamın koyu saçlarının

arasına koydum.” (Jenny, 1997: 10) Bu cümlede de görüldüğü üzere, babasının, annesine göre onunla biraz daha iyi vakit geçirdiği bellidir. Romanın ilerleyen sayfalarında Jo’nun karşılaştığı zor durumlarda babasından mektup aldığı görülür.

Baba, romanda fazla belirli özellikleri olmayan bir figürdür. Yapıtta kendisine ilk on altı sayfalık bölümde ve son sayfalarda yer verilir. Babanın yapıtta dikkat çeken yönü pasifliğidir. Jo, onunla oyun oynar, o baskı yaparken yanında oturur. Babası evde olduğu sürece onun yanında ayrılmaz. Her an onun yanındadır. Fakat baba romanda adeta hayali bir karakteri canlandırır. Jo, onunla konuşur, oynar zaman geçirir. Buna karşın oynadığı oyunlarda dahil kendisinden herhangi bir reaksiyon görülmez. Jo adeta herhangi bir nesneyi baba diye adlandırır ve kendi kendine oynadığı, konuştuğu izlenimi verir.

Babası ile olan ilişkini daha çok babasının kız arkadaşları üzerinden verir. “Yakın bir sürede babam üst kattaki boş odayı bir kadına kiraladı.”(Jenny, 1997:11) “Sonunda babam onunla evlendikten sonra sıklıkla mutfakta oturdu.” Jenny, 1997:13) Romanda babanın, anneden daha çok kız arkadaş edindiği görülür. Aralarındaki fark baba, hiç bir zaman kızını terk etmez. Şehre taşındığında yeni adresini bildirmesi buna örnektir. Baba kızı ile oyun oynadığı bir esnada eve gelen kız arkadaşı ile başka odaya geçer. Oyun esnasında kızına bir şey dediği görülmez. “Kırmızı saçlı bir kadın merdivenden yukarıya doğru bizim eve girdi ve babamla beraber mutfağa doğru gözden kayboldular. Yastık yorgan ve fırtınadan zarar görmüş gemiyi topladım ve kapalı mutfak kapısından gelen yabancı seslere kulak kesiliyordum.” (Jenny, 1997: 11) Bu durum babanın kızını ikinci planda gördüğüne göndermedir. Nitekim onunla oyun oynayan kızını bırakmış, oyuncakları bile toplamaya gerek duymamıştır. Ayrıca Jo, gelen kırmızı saçlı kadını kendi ifadesi ile aktarır. Baba ona bir açıklama yapmaz. Bu kırmızı saçlı kadın, daha sonra eve kiracı olacak ve babası ile evlenecek kadındır. Kısa bir süre sonra ise ortadan kaybolur. Bu durumda babanın yine kızına bir açıklama yaptığı görülmez. Jo durumu yine kendi yanlı anlatımı ile anlatır. “Böylelikle Eliane saatlerce mutfakta sakince otururdu. Unuttum onu ve bir süre sonra kayboldu.” (Jenny, 1997: 13) Baba, Jo’nun annesinden ayrıldıktan kısa bir süre sonra evlenir. Partner değiştirmek romanda sık dile getirilen bir konudur. Büyüme çağındaki bir çocuk için partner değişimi ne demek? Bu konuyu incelerken Jenny’in romanı dramatik bir tablo

ortaya çıkarıyor.⁴⁴ Löwer'e göre partner değişimi Jenny'in olayı daha da dramatize etmesi içindir. Jo, her iki ebeveynlerinin de sık sık yeni partnerlerine şahit olur. Bu durum, büyümekte olan bir çocuk için oldukça karmaşıktır. Babası ile olduğu zamanlar yoksul zamanlardır. Devlet onlara yardım etmektedir. "Bir yardım kuruluşunun bize vermiş olduğu çok büyük olan kazağı giyindim ve kafamın üzerine kapüşonumu taktım ve markete doğru koşmaya başladım." (Jenny, 1997: 10) Aynı zamanda baba para kazanmak için geceleri ek iş yapar. Bu durum, bunu kanıtlar durumdadır. Anlatıcı babası ile yaşadığı hayatın, yoksul, yalnızlık, korku ve karmaşa ile geçtiğini bize aktarmış olur.

Anlatıcı 16 yaşındayken kendine ait eve taşınır. Burada lise okur ve yaz dönemlerinde postanede çalışır. Babası onu ziyarete gelir. Kitap getirir. Beraber sigara içerler ve Jo, onun verdiği partilere katılır. Baba evi aynı zamanda olayın başladığı yer ile bittiği yerdir. Anlatıcı Çocukluk dönemini burada geçirir. Aradan on iki yıl geçtikten sonra annesine kavuşan anlatıcı orada yaklaşık bir yıl kaldıktan sonra baba evine geri döner. Babası evlenmiştir. Jo, eve gittiğinde babasının artık sigara içmediğini görür. Önceleri çok sigara içen babanın bu yeni durumu, Jo'da babanın artık kendine ait hayatı olduğu izlenimini uyandırır. Baba evlenmiştir. Karısı hamiledir. Karısının önceden bir çocuğu daha vardır ve Paulin adındaki bu kızı Jo, çocukluğundan beri sevmiyordur. Bu sevmediği çocuğun evde olması, Babanın yeni bir çocuk beklemesi Jo'nun bu yaşamdan kendini geri çekmesine neden olur. Sigara tiryakisi babanın sigarayı da bırakması, onun bu düşüncesinde daha emin olmasını sağlar. Baba, yeni hayatı için bazı alışkanlıklarından vazgeçmiştir. Bu durum Jo'da ciddi şekilde kıskançlığa neden olur.

"Artık sigara içmiyor musun? Bu soru onu öylesine şaşırttı ki bir dakika boyunca hiç bir cevap veremedi ve sadece sırtı ve ben yüzüne vurmamak için yumruğumun içinden tırnaklarımı sıktım." (Jenny, 1997: 119)

Bu düşünceler içerisinde gidip gelen Jo kendini oraya ait hissedemez. Geri planda kalmayı tercih eden ben anlatıcı, kendisini sonunu bilmediğimiz yalnızlığa bırakır. Bu ev, aslında bu ailede başlayan hikayesi uzun bir yolculuktan sonra son durak olur. Anlatıcı bu kez bu evden eskisinden daha fazla yalnızlık duygusu ile sonunu bilmediği yalnızlığa gider. Dolayısı ile baba evi ilk ve son sahnedir. Mutsuz başlayan ve mutsuz

⁴⁴ Löwer, 69

biten bir kızın yalnızlıkları ile içi doldurulan bir sahne. Jo, babasının evinden de hayal kırıklıkları içinde ayrılır.

2.3.2. Jo ve Lucy

Lucy ve Jo arasındaki ilişki, romanın odak noktasında yer alır ve romanın tamamını kapsar. “Küçük adımlar ile beni mutfığa kadar takip etti. Orada ağlamaya başladı. O an içimdeki bütün enerjimi dışarıya silkelendi. Vücudum da kemik ve kaslardan değil de, sanki sadece yumuşak zararsız bir kütleden oluşuyordu. Lucy masaya oturup ağladığında ben titreyen dizlerimle akşam yemeği için ekmek kestim.” (Jenny, 24) Bu cümleler, ben anlatıcı Jo’nun annesi için kullandığı ifadelerdir. Jo, çocukluk yıllarını annesiz geçirir. Daha ana okul çağındayken annesi evi terk eder. O günden itibaren Jo için annesiz günler başlar. Annesizlik ve yalnız bırakılmışlık, onun kabuslar görmesine neden olur. Jo, her gece kabus görür. “Önceden babamı gözlemlemek için baktığım pencereden şimdi bana kötü kötü bakan böcekler yükseliyor.” (Jenny, 1997: 7) Kızını evde babası ile yalnız bırakan anne Lucy, onun korkunç bir çocukluk geçirmesine ve bu dönemin onun bütün hayatını etkilemesine neden olur. Babasının gece ek işte çalışmasından dolayı evde çoğunlukla yalnız kalan Jo, böyle gecelerde yalnızlığın şiddeti ile baş başa kalır. Annesi haftada bir kere öğlenleri onu okuldan alır. Bir keresinde okul çıkışı birlikte gittikleri bir mağazada annesi hırsızlık yapar. Üstelik çaldığı eşyaları saklamak için Jo’nun okul çantasını kullanır.

Jo, pazar günlerini annesinde geçirir ve bakıcısı vardır. Jo, böylece gerek annesinde gerek babasında nasıl vakit geçireceğine dair ipuçları verir bize. Annesi ile yaşadığı dünyayı bize ben perspektifi ve geçmiş zaman ekiyle aktaran anlatıcı, o zamanların onların mutlu günlerinin olduğundan bahseder. Çünkü annesinin hırsızlık yapması, onu haftanın sadece bir günü okuldan alıp onda haftada bir kalması, ona her ne kadar acı geliyorsa da yine de daha sonraki günlerde bu yaşananların eksikliğini yaşar. Annesinin çaldığı eşyalara bakarken ne kadar mutlu görüldüğünü dile getirir anlatıcı. Bu mutlu günler ne yazık ki uzun sürmez. Lucy yani Jo’nun annesi artık onu okuldan almaya gelmez. Jo bir gün annesinin onu alması gerektiği günlerde saatlerce okulun önünde bekler. Maalesef umduğunu bulamaz, annesini göremez. Bu duruma çok üzülen Jo, annesinin başına kötü bir şey geldiğinden korkar ve babasına sorar. Fakat bir cevap

alamaz. Babası herhangi olumlu ya da olumsuz bir şey demez. Sessiz kalır. Jo, daha dünyayı anlayacak yaşta bile değilken, annesinin yokluğunu anlamaya çalışır. Neyse ki bir kaç hafta sonra nihayet Lucy geri gelir. Lucy'in ona önemli bir konu anlatacağını, ben anlatıcı iç monolog tekniği ile aktarır.”... annemin bana önemli bir şey söyleyeceğini hissediyordum” (Jenny, 1997: 15) Bu cümle, Jo'nun kendi kendisine yaptığı bir konuşmadır. Bu hissi de onun iç dünyasına dair bilgi verir. Nitekim bir süre sonra Lucy çimenlerin üzerine uzanarak, ona Alois adında bir erkek arkadaşı olduğunu ve yakın zaman da birlikte temelli olarak uzak bir yere gideceğinden bahseder. Lucy'nin yanında yerde uzanarak onu dinleyen Jo, tepki vermez. Oysaki aynı saniyelerde jo, kulağını toprağa adeta duymamayı istercesine bastırır. İçinde kopan fırtınayı dolaylı yollardan şu şekilde aktarır; “(...) üzerine kulağımı bastırılmış olduğum yerin altından, sanki bir şeyler kımıldıyormuş gibi, uğultu ve çatırdama sesleri geliyordu.” (Jenny, 1997: 15-16) Annesinin sonsuza dek uzağa gideceğini duyan Jo, kendi içinde büyük bir kırılma hisseder. Annesinin ilk önce evden taşınması, daha sonra haftada bir kez okuldan alıp, sadece pazar aksamlarını ona ayırmasının ardından birkaç hafta yok olması ile büyük üzüntü duyan anlatıcı, annesinin şimdi ise sonsuza kadar yanında olmayacağı duygusu ile adeta sarsılır. Öğlede yaşadığı sevinç ve mutluluk hissinin yerini hüznün alır. Gördüğü çiçekler bile onda yorgunluk hissi uyandırır; “Baktığım her yerde başımın dönmesine ve yorulmama sebep olan bu koku saçan sarı ve kırmızı renkli çiçek başları vardı.” (Jenny, 1997: 15) Aslında anlatıcı, kendi içindeki yorgunluğu çiçeklerde görür. Böylelikle bundan sonra ne zaman bu sarı ve kırmızı başlı çiçekleri görse, bu yorgunluğu hisseder. Duyduğu şey ile gördüğü şey arasında bir etkileşim olur ve artık çiçek kafasında bir yorgunluk olarak kalır. Bu şekilde, hayatında her şey yavaş yavaş anlamsızlaşır. NLP'nin (Neuro Linguistik Programming) bir alt dalı olan ‘çapa atma’ konusu Jo'nun bu durumunu anlamlandırmak için çok belirleyici bir alandır.

“Çapaların gücü bağlantı kurma ve çağrışım yapma yeteneği üzerine temellenmektedir. Çapa bir kez atıldığında tepkiler otomatik olarak işlemeye başlamakta ve kişi için yararlı ya da zararlı olabilmektedir. Çapaların gücü bağlantı kurma ve çağrışım yapma yeteneği üzerine temellenmektedir. Yararlı çapalar güven duygusu, enerji, yaratıcılık gibi kaynakları; zararlı çapalar da depresyon, hayal kırıklığı, tembellik gibi ruh durumlarını harekete geçirebilmektedir. Olumsuz çapaya örnek olarak kişi başarısız geçen bir iş görüşmesindeki giysisinin

uğursuzluk getirdiğini düşünerek o giysiye olumsuz bir çağrışım yükleyip onu bir daha giymeyebilmektedir.”⁴⁵

Dilbilimci John Grinder, Psikoterapist Richard Bandler gibi başarılı kişilerin geliştirdiği NLP, ünlü Dilbilimci Noam Chomsky ve diğer önemli dilbilimcilerin teorileri ışığında araştırmalarını ortaya koyan ‘‘Düşünce ve Dil Süreçleri’’ alanıdır. Bu bağlamda Jo’nun düşüncelerine de NLP açısından bakmak, onu daha iyi anlamak için uygun olacaktır. Burada dili kullanan annesi, çağrışım yapan kişi ise Jo’dur. ‘‘Uzaklaşma’’ sözcüğü ‘‘sarı-kırmızı çiçekler’’ le çağrışımında bulunur ve bu çiçekler, Jo için artık olumsuz anlam taşır. Annesi tarafından sürekli hayal kırıklığına uğratan Jo’nun her şeyi anlamsız bulmasının temeli buna dayanmaktadır.

Jo, küçükken annesi onu erkek arkadaşları ile vakit geçirmek uğruna terk eder. Jo, o dönem küçük olduğu için elinden bir şey gelmez. Hissettiği tek duygu şiddetli özlemdir ve tüm çocukluğunu bununla mücadele ederek geçirir. Annesine hesap soramaz. Annesi onu okuldan almaya gelmediğinde babasına sormakla yetinir. İki hafta sonra yeniden annesini gördüğünde sessizce elini tutar ve annesinin gittiği yer neresi ise sorgusuz takip eder. Niçin ortadan kaybolduğunu soracak yaşta değildir. Şimdi Jo genç bir kızdır. Uzun bir dönemden sonra yeniden annesi ile bir araya gelir. Daha önce haftada sadece bir gün kaldığı annesinde ilk kez bu kadar uzun kalır. Kendisi de buna şaşırır ve içi içine sığmaz. Annesi onun evine gelmesini kabul ettikten sonra annesine kavuşma anını beklemeye başlayan Jo, sabırsızlanır.

‘‘Saatlerdir uyku ile savaşıyorum. Televizyonda beni ayık tutacak şekilde bağırın ve gürültü yapan filmleri izliyorum. Lucy’in beni kabul edişini kaçırmak istemiyorum. İçimde hala umutsuz bir his var. Kim bilir izlediğim kaçınıcı polisiye filmi bu.’’ (Jenny, s.31)

Bu denli coşkulu düşünceler ile annesine kavuşan genç kız Jo yine aynı manzara ile karşılaşır. Lucy, ona karşı hala soğuk ve ilgisizdir. Küçükken hesap soramadığı annesi yine aynı annesidir. Hala sorumsuz. Hala erkek arkadaşları ile gününü gün eden bir anne profili çizmektedir.

Jo, haftada bir kez okuldan alınışını şöyle aktarır; ‘‘Haftada bir kere öğlenleri beni okuldan alırdı. Uzaktan onu okul bahçe kapısında durduğunu görürdüm ve okul bahçesinden ona doğru koşardım. Elimden tutardı ve birlikte şehre giderdik.’’

⁴⁵ Merba Tat, Zihin Dili Programlaması (NLP)’ nin Kisisel Gelisim ve Kişiler Arası İletişim Üzerindeki Etkileri, İzmir. 2007, s.169

(Jenny;14) Ben anlatıcı kendisi için çok büyük öneme sahip olan bu anı anlattıktan sonra cümlesine şöyle devam eder; “Plastik ve ter kokan kabinlerde bazı kıyafetleri büyük sırt çantasına diğerlerini de regale geri koydu. Kasada bir kaç çorap ve tişörtü öderken kafamı yeni doğan bir kediyi okşar gibi okşardı ve tezgahtar kızlar arkamızdan arkamızdan el sallardı. Anlatıcı Lucy’i anlattıktan sonra akabinde olumsuz yönünden bahseder. Bu durum Lucy’in onun kafasında ne derece olumsuz izlenim bıraktığını kanıtlar niteliktedir. Anlatıcı Lucy ile haftada bir gün kaldığı evden bize bilgiler verir;

“Pazar günlerimi annemde geçirirdim. Aksamları yukarıdan bağlı saçları ile aynanın önünde dururdu ve kalem ve sünger ile yüzüne bir şeyler yapardı.(...) Akşam bakıcı gelir gelmez, kahverengi ve koku saçan saçımı sırtının üzerine salarak açar ve gecenin karanlığına karışırdı. Sonra gece onun inlemesi beni uyandırırdu, gecenin karanlığında onun yatağına girerdim. Her zaman çiçek renkli battaniyenin altında benim bilmediğim anlaşılmaz acılar içinde kıvranırdı. Elleri ile kaplı yüzünden sadece ağzını ve burnunun ucunu görürdüm. Kısa bir süre sonra battaniyeyi çekti ve ben kendimi tuzlu sıcaklığa doğru kaydırırdım. (Jenny, 14)

Romanın bu kısmında kızı ile biraz ilgilenen Lucy, ilk bölümün sonuna doğru bu ilgiyi daha da azalttığı görülür. Jo, onu yine okulda bekler. Ama o gelmez. Bu durumu babasına soran Jo, bir cevap alamaz. Bir kaç hafta sonra Lucy, geri gelir.

Jo’yu on iki sene boyunca annesiz bırakacak bir konuşma yapar; “Bana, yeni biri ile tanıştığımı, bir zamanlar babamı sevdiği gibi onu sevdiğini ve onunla sonsuza dek uzağa gideceğini anlattı. (Jenny, 15) Lucy’in bu cümleler ile kızını ne derece üzdüğünün farkında olmaması dikkat çeker. Jo’nun evde kaldığı gecelerde saatlerce kendi ile ilgilenmesi, Onu hafta da bir gün dışarı çıkardığında hırsızlık yapması ve şimdi ise düşünmeden uzaklara gitmesi onun kişiliğinin bozuk narsist karaktere sahip olduğunu adeta işaretidir. Narsistlik, kişinin kendini değerli kılmasını sağlar. Kişinin kendini sevmesi ve başkaları tarafından değerli olarak görmesi insani bir ihtiyaçtır. Buradaki narsisizm yanlış değildir. Sağlıklı bir narsisizm kişinin kendine ait özsaygı ve öz benliğinin gelişimine katkıda bulunur. Fakat eğer narsistik özellikler kişinin karakterine baskın geliyorsa bunun adı Narsist kişilik bozukluğu olur.⁴⁶ “Narsisizm” Yunan mitolojisinde sudaki yansımasını gören ve bu yansımasına yani kendisine aşık olan ve bir ömür boyu ulaşamayacağı bu aşkın peşinde aşkını (kendisini) izleyerek ömrünü tüketen Narkissos’dan gelmektedir. Narkissos bu imkansız aşkına ulaşma isteğiyle

⁴⁶ Reiner Tölle, Klaus Windgassen, Psychiatrie, einschließlic Psychotherapie. Springer Verlag, Berlin, 116

sarılr ve suya düşüp boğularak hayatını kaybeder.⁴⁷ Kendini aşırı sevme ve başkalarını bundan dolayı görememe, umursamama olarak da kabul edilen narsisizm kişilik bozukluğunun Lucy’de olduğu aşikar bir durumdur. Wilczek, Lucy’in sadece kendini düşünmesini “ailenin narsizmciliği” olarak tanımlar.⁴⁸ Ayşe Kaya Göktepe ise *Tükenmişlik Sendromu* adlı kitabında bir kişide narsistik kişilik bozukluğunun olması için, kişinin depresyonda olmasının şart olduğu belirtilmiştir.⁴⁹ Nitekim Jo, yapıtın ilk bölümünde annesi uyurken bilmediği tarifsiz acılar ile yatakta inlediğinden bahseder. Yapıtın ilerleyen sayfalarında ise sevgilisi Alois’in ölümünden sonra depresyona girer. Kendini Çiçek tozları ile doldurduğu bir odaya hapseder. “Alois’in boş atölyesini çiçek tozu ile doldurduktan sonra kendini odaya kilitledi.” (Jenny; 23) Uzun süre hayata küskün vaziyette bu odada bekleyen Lucy, burada depresif hareketler sergiler. Böylelikle tükenmişlik sendromu adlı kitabında ön görüldüğü gibi Lucy’de narsistik kişilik bozukluğu adeta kanıtlar niteliktedir. Her pazartesi ona otobüs ile doktor Alberti’ye gitmesi için eşlik ediyorum. Terapisi 50 dakika sürüyor. (Jenny, 17) Bu cümle Lucy’in depresif tavırlarından dolayı tedavi altında olduğunu gösterir niteliktedir. Lucy, tedaviden sıkılınca iyileşmiş numarası yapar. Bu şekilde tedavisi sona erer. Bu durumu ben anlatıcının “Doktor Aberti’nin hiçbir seyden haberi yok. Lucy, günden güne ona yalan söyledi.” (Jenny, s.22) aktardığı bu cümlesi ile öğreniriz. Romanın ilerleyen sayfalarında Lucy, jo’nun kız kardeşi gibi davranması ister; “Dinle Jo. Seninle ilgili Vito’ya bir şey anlatmadım. Yani demek istediğim bir kızım olduğunu bilmiyor. Bende düşündüm ki sen kız kardeşimmişsin gibi yapalım. (Jenny, s.45) Lucy, tanıştığı kişilere kendini kusursuz göstermeye çalışmaktadır. Narsist kişilik eğilimlerine dair ifade edilen şu cümle de Lucy’in bu durumunu netleştirmektedir; “Yalan, narsist tutumun vazgeçilmez özelliğidir. Kendisi hakkında verdiği tüm bilgi, bir aldatmaca olabilir.”⁵⁰ Bu, Lucy’in diğer yalanlarından biridir. Üstelik bu yalana yıllarca anne özlemi yaşayan kızını da dahil ederek onun duygularını ne ölçüde incittiğini umursar bir cümle kullanmaz. Onun için önemli olan kendisi ve o anki mutluluğudur. Güzellik,

⁴⁷ Meryem Karaaziz, İrem Erdem Atak, Narsisizm ve Narsisizmle İlgili Araştırmalar Üzerine Bir Gözden Geçirme, 2018, 46

⁴⁸ Wilczek, 25

⁴⁹ Ayşe Kaya Göktepe, *Tükenmişlik Sendromu*, Nesil Yayınları, İstanbul,2016,s.25

⁵⁰ Necmettin Cihangiroğlu, Abdulkadir Teke, Yasin Uzuntarla, Uğur Uğrak, Narsistik Kişilik Özellikleri Kurumsal Bağlılığı Etkiler Mi, İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, Cilt 15, Sayı 2, 2014,

Lucy'in merkezidir.⁵¹ Roman boyunca Lucy'nin kızının üzerinde yarattığı yıkıcı etkiye şahit oluruz. Romanın temasının oldukça güçlü olmasının en önemli etkeni Lucy'dir. Olaylar, Jo'dan sonra yoğunlukla Lucy üzerinden gelişir. Lucy üzerinden okura hem sorumsuz anne profili sunulur hem de parçalanan mutsuz bir aile hayatı. Mutsuzluk burada kronikleşmiştir. Lucy figürü sürekli partner değiştiren biri olarak donatır. Bu partnerlerin genelde zengin olması ve ayrıldığı eski eşinin fakir olması bize Lucy'in paraya ve lükse ve özgürlüğe önem veren biri olduğu izlenimini verir. Lucy'in hırsızlık yapması bu durum ile adeta eşleşir. Yapıt, para ve özgürlük hırsının Lucy'i adeta etkisi altına almış izlenimi verir. Ayrıca hırsızlık yaparken rahat tavırlar sergilemesi, önceden de hırsızlık yaptığı görüşünü kanıtlar niteliktedir. Fakir eşini terk ettikten sonraki sevgilisi Alois, başarılı ve zengin bir ressamdır. O öldükten sonra bile Lucy onun zengin evinde kalır. Daha sonraki sevgilisi Vito ise otel zincirleri olan bir iş adamdır. Bu durumda zenginlik Lucy için ön plandadır. Parasızlık yüzünden kocası ile boşanması anlaşamayan iki çiftin normal boşanması olmadığı görülür. Bu boşanma ile kızını da unutmaması bu durumu güçlendirir. Güzel evler, arabalar, lüks partiler arasında günlerini yaşar. Kızı geldikten kısa bir süre sonra sevgilisi Alois kaza geçirerek ölür. Bu kayıptan sonra Lucy, depresyona girer. Kendisini çiçek tozu odasına kapatır;

“Bir akşam elinde bir kovanın içerisinde doldurmuş olduğu taze polenler ile geldi. Bu bir akşam böyle devam etti ve bu zamanlarda sorularımın hiç birine cevap vermedi, tek bir kelime bile etmedi. Alois'in atölyesi polenler ile kaplandığında kendini oraya kilitleti.” (Jenny, 1997: 23)

Ben anlatıcıdan, Alois'in ölümünden sonra kendini bir odaya kapattığını öğrendiğimiz Lucy, burada depresif hareketlerde bulunur. Lucy, Alois'in atölyesini polenler ile doldurur ve burada günlerce kendini hapseder. Kızını terk ettiği 12 yılda herhangi bir olumlu ya da olumsuz bir eylemde bulunmayan Lucy'in sevgilisinin gidişine bu kadar tepki vermesi sağlıklı bir bireyin tepkilerinden farklıdır.

Lucy, ruhsal olarak sağlıklı değildir. Romanda bu durumu kanıtlayacak birçok kesit söz konusudur; "Sevgili Jo, üç ay önce isteksiz bir şekilde ölüme çok ama çok yaklaştım. Ölmek için tekrar hevesim olacağına artık inanmıyorum" (Jenny, 1997: 21). Lucy'nin bu cümleleri onun bir intihar girişiminde bulunduğunu gösterir. Bu bilgi ile Lucy'nin ruhsal ve psikolojik sorunları olduğunu açıkça görürüz. Lucy, bu sorunlarla

⁵¹ Löwer. 77

baş edemeyen zayıf karakterli bir kadın portresini roman boyunca devam ettirir. Reiner Tölle ve Klaus Windgassen'in "Psychiatrie" adlı kitabında narsist yapılı kişilerin intihara eğilimlerinin daha kolay olduğu belirtilir ve intihar eğilimli kişilerin olayları artık çözemeyeceği konusu ele alınır. Ölümü bir kaçış olarak gören bu kişiler, zamanla yaşama sevincini kaybederler.⁵² Ayrıca Hans-Christoph Steinhausen, *Psychische Störungen* adlı araştırma kitaplarında intiharın ön planda olduğu durumların bir kısmında kişilik bozukluğunun olduğunu dile getirir.⁵³ Dolayısıyla Lucy'de bariz bir şekilde kişilik bozukluğu olduğu varsayımı daha güçlenir. O, uğruna kızını terk edip birlikte uzaklara gittiği adamı kaybettikten üç ay sonra bile yeni bir sevgili bulan bir kadın karakterindedir. On iki yıllık ilişkisini bir çırpıda unutur ve yeni bir aşka yelken açar. Yeni sevgilisi Vito çok zengindir. Bu durum Lucy'nin ölen sevgilisini unutmasını oldukça kolaylaştırır. Lucy'nin dünyası kolay para elde etme, rahat bir yaşam sürdürme ve kendi özgürlüğü üzerine kuruludur.

Romanda onun çalıştığına dair bir bilgi verilmez. Lucy parayı ve yaşamını zengin erkeklerden sağlar. Gününü gün etme, Lucy için tek gerçektir. O kendi gerçeklerine göre güzel bir yaşama sahip olmak için kızını terk eder, hırsızlık yapar, sevdiğine dair herhangi bir bilgi bulunmayan erkek arkadaşları ile hayatını sürdürür. Lucy'in para ve lüks düşkünü karakteri bozuk, narsist tutumlarını pekiştirir. Buna örnek olarak romanın 46. sayfaı örnek verebiliriz. Evinde sevgilisi için hazırlıklar yapan Lucy, Jo ile aralarında şöyle bir konuşma geçer; "- Bu ev birden senin olsa ne yapardın acaba? diye sordu bana masadan kalkıp bana doğru gelirken. Bir aileye kiraya verirdim diyorum hiç düşünmeden. Önümde öyle bir dikiliyordu ki eteğinin şekli büyük bir kuşun kanatları gibi görünüyordu. Sadece bir saniye devam etti bu durum. Ben sandalyeye oturmuş, o önümde bir taş parçası gibi durmuş, Bakışları kafamın üzerinden ateş gibi ama ben hiç hareket etmiyorum, Küçük ve sert gözleri, bu kanatların üzerine oturmuş gibi görünüyordu." (Jenny, s;46.47) Lucy, burada sevgilisinin oturduğu evi satın alacak kadar zengin olduğunu ima eder. Ve hareketlerinden ve heyecanından anladığımız kadarı ile bundan gurur duyarak anlatır. Bunun düşüncesi bile Lucy'i heyecanlandırır.

⁵² Reiner Tölle, Klaus Windgassen, *Psychiatrie,(einschließlich Psychotherapie,17.überarbeitete und ergänzte Auflage, Springer Verlag,Berlin Heidelberg, 17.auf1.2014, 124-125*

⁵³ Hans-Christoph Steinhausen, *Psychische Störungen bei Kinder und Jugnedlichen, 6. Aufl,Verlag, Urban& Fischer, Münschen 2006, 363*

Lucy'nin kızına anne gibi davranmamasına karşı, kızı ona hayrandır. Annesini korur, gözetir. Burada adeta rollerin değiştiğini söylemek yerinde olacaktır. Jo, annesine bir anne tavrı ile yaklaşır. Buna rağmen Lucy, her zaman bencil ve düşüncesizdir. Bu durum Jo'nun onu sevmesini engellemez. O, Lucy'e her şeye rağmen hayrandır. Jo, Lucy'in katıldığı bir partiden bize şu cümleleri aktarır; "Lucy'in etrafında olan adamlar ağızları kulaklarında varacak şekilde gülüyorlar, öyle ki dişlerini sıra halinde görmek mümkün." (Jenny, 27) Jo, sürekli annesini gözlemleyen tutumlarda bulunur. Onu kendince betimler, analiz eder. "Bugün özellikle güzeldi. Uzun zamandır evden dışarı çıkmadığı için heyecanlıydı." (Jenny, s.29) Onun Lucy'e olan sevgisinin artık bir hayranlığa dönüştüğü kolaylıkla anlaşılabilir. Zira Jo, eserin hiç bir yerinde annesini sevdiğini dile getirmez. O, annesine hayrandır. Bunun sebebi, anne sevgisinden çok küçük yaşta ayrı kalması olarak görülebilir. Annesini sürekli gözetlemesi ve betimlemesi de bu hayranlığa bir işarettir. "Lucy, uzun saçlarını arkaya doğru taramıştı ve örgü yaparak bağlamıştı. Sigarasını yaktı ve dumanını kenara üfledi." (Jenny, s.20) Annesinin yanına büyük bir heyecan ile gelmek isteyen Jo, annesi ile telefonda konuşur;

"Kim var orda? diye sordu annem sabırsızlıkla. Kendimi adımı ve onu ziyaret etmek istediğimi söylerken duyuyorum. Sanki çok yabancı birinden bir şey rica ediyormuş gibicesine utandım ve hiç bitmeyecekmiş gibi görünen kahkahasının hat kapanana kadar bitmeyeceğinden korktum. Kızım beni arıyor ve beni ziyaret edip etmeyeceğini mi soruyor? Beni zor durumda ve ilginç şekilde buluyormuş gibi oldu ve on iki seneden sonra öyle kolay olmadığını söylediğimde on iki yıl kelimesinden dolayı tekrar gülmeye devam etti ve bana gerçekten bu kadar zaman geçip geçmediğini sordu. En sonunda kapısının bana devamlı açık olduğunu söyledi. Odama gidip eşyalarımı topladım. Saatlerdir uyku ile savaşıyorum. Televizyonda daha çok gürültülü ve ateş edilen filmleri açtım ki uyuya kalmayayım. Lucy'nin dönüşünü kaçırmak istemiyorum. Kim bilir izlediğim kaçınıcı gerilim filmi. (Jenny, 1997; 31)

Bu cümleler Jo'nun Lucy'e kavuşmak için ne denli heyecan içerisinde olduğunu kanıtlar niteliktedir. O, geçen uzun süreden sonra ilk kez annesini görme heyecanı yaşar. İkisinin arasında soğuk bir ilişki vardır. On iki yıl ayrı kalışlarından sonra bir araya gelirler ve yaklaşık bir yıl boyunca birlikte yaşarlar. Aynı evde soğuk tutumları dikkat çeker;

"Yatağımdan zıplayıp resmi duvardan almaya çalıştım. Fakat tamda onu duvardan aşağı indirip ters taraftan duvara asmaya çalıştığım da odamın kapısı çaldı. Lucy içeri girip giremeyeceğini sordu. Hızlıca resmi geri astım ve yatağıma geri döndüm. Lucy içeri girdi ve yatağın kenarına oturdu. Ona yer açabilmek için istemsizce biraz geriye kaydım, biraz çekildim çünkü onun bana böyle yakın olmasını yabancı karşıladım. Sonra ama hemen pişman oldum, çünkü hemen kalktı

ve pencereye doğru gitti. (...) Onun yanında otursaydım kendimi daha iyi hissedirdim.” (Jenny, 1997: 41)

Yukarıdaki kesit, onların anne kız ilişkisini özetleyen çarpıcı bölümlerendir. Aynı evin içinde iki yabancı gibi yaşamaları oldukça dikkat çekmektedir. Annesine büyük hayranlık duyan ben anlatıcı, bu yabancılaşmadan kendisini alamaz. Annesinin ona yakın oturmasını tuhaf bulması, normal aile kurallarına uyan bir davranış değildir. “(...) biraz çekildim, çünkü onun bana böyle yakın olmasını yabancı karşıladım.” Jo’nun bu çok kısa ama etkili cümlesi, romanın ana temasına güçlü bir göndermedir. Bu cümle ile anne-kızın arasındaki ilişki daha çok netleşmektedir.

Lucy’nin sevgilisinin kazada ölmesi, Jo’nun bir takım hayaller kurmasına neden olur. Bu hayaller elbette annesi ile ilgilidir. Jo, bu ölümü annesinin hayatında yer alabilmek adına bir fırsat olarak görür. Bunu şu cümlesinden anlarız; “Kaçınılmaz bir şekilde ve nihayet Lucy’in hayatının bir parçası olma zamanı geldi.” (Jenny, 1997: 55) Jo, annesinin erkek arkadaşları yüzünden kendine vakit ayırmadığını düşünür. Bu yüzden ölümü fırsat olarak görür. Fakat bu düşüncesi yine gerçekleşmez. Erkek arkadaşının ölümünden sonra üç ay tedavi gören Lucy, bu sürenin sonunda yeni bir sevgili edinir. Jo, yine arka planda kalır.

Anne ve kızın günlük ilişkilerinde gerçekten birbirlerinden uzak oldukları görülür. Annesinin evinde aralarında şu şekilde bir konuşma geçtiği görülür;

“İçinde kızartılmış patlıcanların olduğu tabağı masaya koyuyorum. Bugün öğlen Lucy geri geldi. O, çok arındırılmış gibi gözüküyor, sanki içinde temiz hava ve açık güneşin olduğu bir yerden geliyormuş gibi. Hafta sonunu nasıl geçirdin? Koyu mor bir patlıcan parçasını boyalı ağzından içeri attı. Deniz ve kum kokan bir koku geliyordu ondan ve ben onun kırmızı ojelerini nasıl dikkatlice baktığımı fark edip, bunları bir sabah Vitonun beyaz kiremitli banyosunda nasıl sürdüğünü hayal ettim. -Merkeze mi gittin?- -Hayır-, yalan söylüyorum, çünkü yoksa bana şehirde ne yaptığımı, filmin nasıl olduğunu sorardı ve ben bu tür sorulara pek nasıl cevap vereceğimi bilen biri değilim. (Jenny, 1997: 65)

Yukarıdaki alıntı ile ikisi arasındaki ilişkinin gittikçe soğuduğunu söylemek yerinde olacaktır. Çünkü günlük konular üzerinde bile normal konuşmalarının artık azaldığı görülür. Aynı zamanda ikisinin zaman zaman tartışıklarına da şahit oluruz; “Vito ile devam mı edeceksiniz? diye soruyorum. Lucy, emin değilmiş gibi kafasını salladı. Çok zengin gibi görünüyor. -Aslında seni hiç ilgilendirmez- dedi, ama bu servet, amcasından ona kaldı. -Güzel. O zaman senin için vakti var- dedim ve sesimin ukalaca

geldiğine sevindim.” (Jenny, 1997: 65) Onun annesi ile olan bu beraberlikleri Lucy’in doğum gününde onu terk etmesi ile sona erer. Jo, Lucy’in 45. yaş gününde bir kahvaltı tepsisi ile odasına gider. “Bahçe, dedi Lucy eğer bahçeye doğru çıkan merdivenin yanında bir incir ağacı olursa işte o zaman güzel olur.” (Jenny, 1997: 68) Hemen otobüs ile bir sonraki köye giden Jo, annesi için incir ağacı alıp bahçeye dikmek ve ona sürpriz yapmak ister;

“Güzel ağaç dedi satıcı Ve büyüyecek, Sulama kabını yere koyup kolu ile bir hareket yaptı. İncir ağaçları on metreye kadar uzar. Satıcı onu bir iple bağladı koltuğumun altında böylelikle taşıyorum. (...) Akşam vakti, Lucy ile plan yapmadık ama onun şu an burada olması gerekirdi. Sonra gelip gelmeyeceğini düşünüyorum, çünkü bu durum ile karşılaşması kaçınılmaz bir şey. En geç iki saat sonra orada olur. Ben de orada olup, sabah erkenden ben daha uyurken, bahçeye gidecek ve beni uyandıracak bir sevinç çığlığı ile incir ağacını fark edecek. Bu düşünceler içinde evden çıkıyorum. (Jenny, 68-69)

Roman kahramanı, bu cümleler ile büyük bir heyecan içinde olduğunu hissettirir. Onun Lucy’in doğum günü için hazırlık yaptığı ve bundan çok heyecanlı olduğu görülür. Bu heyecanını bizlere iç monolog ile sunar. Fakat bu heyecanlı bekleyişin sonu ne yazık ki hüznle biter. Ben anlatıcının şu cümlesinden bu durumu anlamak olanaklıdır.

“Evin kapısının zil sesi beni rüyasız bir uykudan uyandırdı. Sallanarak acele ile merdivenlerden aşağıya kapıyı açıyorum. Postacı bana bir paket ve bir post kart veriyor. Hint okyanusu resimli Post kart Lucy’den. Vito’nun onu sürpriz bir geziye çıkardığını yazıyor.” (Jenny, 1997: 71)

Anaokulu çağındayken annesi tarafından yalnız bırakılan ben anlatıcı, bu durumun şokunu ikinci kez yaşar. Jo’nun Lucy’e karşı agresif olduğu görülür.

“Ruh hastası Lucy’in sıcak bulutlu bir günde bir kliniğe nasıl yatırıldığını hayal ediyorum. Bir hemşire onu dirseğinden tutup uzun koridordan odasına götürüyormuş. Lucy geri dönüp şaşkın gözlerle neden bana bunu yapıyorsun, neden beni buraya atıyorsun diyormuş. Böylesi daha iyi demek isterdim gittikçe küçülen arkasından.” (Jenny, 1997: 96)

Jo, annesine duyduğu sevgiyi annesinin hak etmediğini düşünür. Bu cümleler ile Jo’nun hayranlığının yerini gittikçe nefrete bıraktığını ifade etmek doğrudur.

Lucy erkek arkadaşı için evde hazırlık yapar. Güzel giyinir, güzel yemekler yapar. Jo, ise uzaktan onu izler. Kendi kendisine annesini analiz eder ve içten içten içe hesap

sorar. Bu ardı ardına gelen sorgulamalar ile yukarıda da bahsettiğimiz gibi Jo'nun içinde nefret duygusu oluşur. Annesinin tavırlarına bir anlam veremeyen Jo, yine bir iç monolog ile bu durumu bize şu şekilde anlatır;

“Lucy, çan şeklinde aşağı doğru sallanan uzun siyah bir etek ile geri geliyor. Üzerine de açık mavi bir bluz giymiş. İçeri doğru gelip masaya oturduğunda onun güzel kokan parfüm kokusunu duyuyorum. Kirpiklerinin üzerinden onun profilini görüyorum. Taze yıkanmış saçları genç kız gibi kulaklarının arkasına yerleştirilmiş. İçimden karanlık düşünceler oluşmaya başladı ve birden ona gerçekten eskiden onun mu babamı bıraktığını sormak istedim. Ya da eğer öyle değilse, acaba her şey başka türlü olamaz mıydı; ve o tamamıyla benim onun içinden çıktığıma acaba gerçekten tam olarak emin mi? Çünkü şu anda tüm bunlar bana imkansız geliyor. Bana doğru baktı ve ben de hemen kitabın sayfalarını çevirdim.” (Jenny, 1997: 46)

Yukarıdaki alıntı, Jo'nun Lucy'i içten içe sorguladığını gösterir niteliktedir. Lucy, başka erkekler için hazırlıklar yaparken o babasını düşünür. Ve bu yüzden Lucy'in neden babasını bıraktığını kendince sorgular. Bir deyişle babası varken Lucy'in başka bir erkek için hazırlanmasını kabul edemez. Bu yüzden “*her şey başka türlü olamaz mıydı*” diye sorgular. Ben anlatıcı, tüm bu duygularını bize iç monolog halinde aktarır. Bunları Lucy'e anlattığı görülmez. Sadece içten içe onu sorguladığı görülür. Bu durum ile birlikte ben anlatıcı, yine annesinin mutfakta hazırlık yaptığı anlarda aile hayali kurar. Şu cümleler, Jo için normal aile nedir kavramını açıklayıcı bir boyut taşır;

“Lucy, mutfakta ve Vito için akşam yemeğini hazırlıyor. Donakalmış bir şekilde bahçede duruyor ve yemekte beni yardıma çağırması için Lucy'i bekliyorum. Onun bana seslenmesini bekliyorum ama o çağırıyor. Onun yerde dolaşan ayak seslerini ve tencerelerin açıp kapanışını duyuyorum. Gözlerim açık şekilde birden hayal kuruyorum. Ben daha çok küçükmüşüm ve annem mutfakta duruyor, ben ev ödevini yaparken o bizim için akşam yemeğini hazırlıyor. Onun evde yaptığı sesler benimde önünde hareket ettiğim kulisti. Evdeki bu sesler aynı zamanda kulaklarımdan içime doğru sızan bir orkestraydı. Olurda bir gün yalnız kalırsam bu sesleri duyup onun yüzünü hatırlayayım ve gün gelip artık yanımda olmadığında onunla konuşurum diye her bir ses parçasını içimde kaydediyorum.” (Jenny, 1997: 47)

Yukarıdaki alıntı, ben anlatıcının kendi kendine yaptığı konuşmalardan oluşur. Annesi her ne kadar farklı bir dünyada yaşasa da Jo, onunla olduğu anlarda içten içe onun annesizliğini ve kendi ailesizliğini sorgular. Jo'nun son ana kadar pes etmemek için uğraştığı görülür. Bu yüzden Lucy ile mutlu bir aile hayatını hayal eder. Bu hayal, Lucy'in evlerinde kendileri için yemek yaptığı aile hayatıdır. Jo, hayalinde küçüklüğünü

görür. Bu durum onda oluşan eksikliklerin hiç bir zaman dolmadığını gösterir. Kendince geçmişe gider bu boşlukları yapay olarak doldurmaya çalışır. Kahraman anlatıcının Lucy'e güvenmediğini de bu cümle de anlamak olanaklıdır. Her ne kadar Lucy ile aynı evde olsa da bir gün onsuz kalacağını hisseder. Bu yüzden Lucy'in evdeki ayak seslerini ve çıkardığı gürültüleri hafızasına kaydetmeye çalışır. İlerde bir gün yalnız kaldığında Lucy ile olan bu anlarını hatırlayıp hayalinde canlandıracağını söyler. Lucy'in onda güven hissi bırakmadığı bir kez daha görülür. Jo, bir keresinde Lucy'in ona düşmanymış gibi baktığından da bahseder.

“Binlerce gökkuşağı renginde Su tanecikleri havada parıl parıl sıcıyor güneşte kırılıyor ve ben de Lucy'i çağırmak istedim ki onun da suya gelmesi lazım tam bu anda onun bakışlarını gördüm. Beni öyle bir süzüyordu ki tıpkı bir kişinin düşmanına bakması gibi. Doğruca sudan dışarı çıktım. Kayaya gelene kadar üzerimdeki ferahlatan su damlaları kurudu ve güneş beni yeniden kavurmaya başladı.” (Jenny, 1997: 36)

Annesi ile güzel vakit geçirdiğini zanneden Jo, aniden onun kötü bakışlarını görür. Bu ana kadar çok coşkulu olan duyguları birden yerini derin bir üzüntüye bırakır ve Jo, o anın şoku ile yaşadığı olayı bitirir. Burada Jo'nun her şeye rağmen bir aile misali gibi davranmaya çalıştığı görülür. Ama aynı zamanda onun tüm uğraşlarına rağmen Lucy'in de geri adım atmadığı görülür. O her zamanki gibi bencil tavırlarını takmaya devam eder. Jo, aile olmak ister. Lucy ise özgür olmak. Anne/kız olduklarından yola çıkarak dışarıya da bir aile izlenimi verilebilir. Fakat burada tamamen boş/kuru bir anne/kız ilişkisine tanık oluruz.

Lucy'in ilgisini bir türlü kazanamayan Jo, üzüntüden kilo verir. Uzun zaman sonra görmediği Lucy'in ona karşı değişmeyen soğuk tavırları, onun iştahını kaybetmesine neden olur. Ben anlatıcı, bu bilgiyi şu cümleler ile verir; “Son günlerde öyle az yiyebildim ki karnım bu yüzden içeri gömüldü, bir çukur oluştu ve yan taraflardaki kemikler sütün gibi ortaya çıktı.” (Jenny, 1997: 33) Annesinin evinde umduğunu bulamayan Jo, üzüntüden yemek yiyemez. Bu durumdan çok etkilenir. Bunun sonucunda da çok zayıflar. Lucy'in ondaki bu değişimi dahi fark etmez. Çünkü o, tamamen kendi hayatına odaklı bir kadın profili çizmektedir. Bu doğrultuda Jenny'in Lucy'in vurdumduymazlığını bir kez daha vurgulamaya çalıştığı görülür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ROMANDA BEN ANLATICI İLE ARKADAŞLARININ RUHSAL YAPILARI

3.1. JO’NUN ARKADAŞLARIYLA İLİŞKİSİ

Ben anlatıcının çocukluk arkadaşları Nico ve Floriandır. “Benim en iyi arkadaşlarım olan Nico ve Florian’ı aldım.” (Jenny, 1997: 10) On sekiz yaşına kadar başka hiç arkadaşı olduğu görülmez. Küçükken mahallenin çocuklarını dışarıdan izler. Hiç birisi ile arkadaşlık kurmaz. Oyuncakları dışında kimsesi yoktur. Neredeyse 18 yaşında birkaç arkadaşı olur. Bunlardan biri duygusal bağlamda onu güçlendiren ve baş kaldırmayı öğreten Rea ve diğeri ise ilk kez hoşlanacağı Luciano figürüdür. Bu iki figür, Jo’nun hayatında önemli oldukları için inceleme kısmına onları da dahil etmeyi uygun gördük.

3.2. JO VE REA

Ben anlatıcı, annesinin yanında kaldığı dönemlerde Rea ile ilk kez kuaförde karşılaşır. O, genellikle kullandığı farklı renklerde gözlükleri ile tanıtılır;

“Giriş kapısı hızla açıldı. Turuncu renkli gözlükleri ile elinde çello kutusu olan bir kız içeri girdi. (...) Bu, sürekli binicilik anıtının orada gördüğüm kız. <Rea> diye seslendi kadın ve tezgahın arkasından bir sandalye aldı ve ona doğru iteledi.” (Jenny, 1997: 64)

Daha sonraki kesitlerde yürüdüğü yolda Rea’nın Çello çaldığını görür. Jo, onunla yalnız kalmak için insanların dağılmasını bekler. Bu esnada Jo’nun annesi onu ikinci kez terk eder ve o, çok üzgündür. “Onun önünde tek başıma durmak istediğim için kalabalığın gitmesini bekliyorum.’Rea açılıp kapanıp sandalyeyi kaldırdı, kutudaki parayı topladı ben ona doğru bir attım ve aynı zamanda arkadaşıl bir ses tonu ile Güneş ışığı yoksa aslında mavi bir gözlük takman lazım değil mi?” (Jenny, 1997: 74-75) Küçüklüğünden beri hiç arkadaşı olmayan Jo, ilk kez biri ile aniden konuşma gereği duyar. Bu durum, Jo’nun yalnızlıktan yorulduğuna bir göndermedir. Jo’nun o an üzgün olduğunu Rea’nın şu cümlesinden anlarız; “Şimdi yemeğe gidiyorum. İstersen sen de gelebilirsin. Her an bayılacakmış gibi duruyorsun.” (Jenny, 1997: 75) Teklifi kabul eden Jo, kendisi de bu duruma şaşırır ve içinden geçenleri şu şekilde iç monolog tekniği ile

ifade eder; "Hiç konuşmadan yan yana yürüyoruz. İki yabancıнын kendiliğinden yan yana yol boyu yürümesi çok garip." (Jenny, 1997: 75) Yıllardır hiç arkadaşı olmayan Jo, arkadaşlık kurmaya çalışmakta ama sohbet ederken ne yapacağını bilememektedir. Bu durum, ailesi ile sağlıklı bir iletişim kuramayan genç kızın üzerindeki büyük etkiye bir işarettir. Jo'nun birileri ile normal bir konuşma ya da ilişki kurma yeteneği ailesinden dolayı hep sıkıntılı olmuştur. Onun bu konuda zorlandığını söylemek yerinde olacaktır.⁵⁴

Rea'nın da tıpkı Jo gibi davranması ilginçtir. O da yol boyu Jo ile konuşmaz. Birlikte bir yerde yemek yerken konuşmaya başlarlar. Jo açısından bu konuşmanın samimi olmadığı görülür. Jo, şu kesitte arkadaşına yalan söyler; "- O (annen) nerde? -O evde diye yalan söylüyorum. O her zaman evde." (Jenny, 1997: 76) Jo, yalan söyleyerek kendini arkadaşına kabul ettirmeye çalışır. Bu bağlamda, Jo'nun Lucy'e benzer hareketler sergilediği görülür. Daha önceki kesitlerde Lucy, kendisini erkek arkadaşına kabul ettirmek için Jo'nun kızı olduğunu saklar ve Jo'dan onun kardeşi gibi davranmasını ister. Bu ruh halini bu kez de Jo'nun yaşaması, yapıtta bir kez daha aile düzenine bir gönderme olarak kabul edilebilir. Jo gibi Rea'nın da ailesi ile sorunlu bir ilişkisi olması, yapıt açısından şekillendiricidir. Nitekim yapıtın önemli ana teması aile ilişkileridir. Romanın yan figürü Rea'nın dahi bu sorunlara sahip olması buna örnek bir nitelik taşır. Bu durum, yapıtın baş figürü Jo ile yan figür Rea arasında geçen şu konuşma ile verilir;

"-Sen konservatuarda mısın? (...) -Hayır. Bunu ailem istediği için yapıyorum. Yani ben hiçbir şey yapmıyorum. Bana, eğer okumayacaksam ve işe gitmek istemeyeceksem en azından çello çalmam gerektiğini söylediler. Tabi ki sokak sanatçısı olarak değil. Buna ne kadar kızacaklarını tahmin bile edemezsin." (Jenny, 1997: 77)

Rea da tıpkı Jo gibi ailesi ile sorunları olan bir figürdür. Jo'nun tersine çok zengindir. İçinde havuzu olan büyük evleri, bahçıvanları ve aşçıları vardır. Fakat yapıtta bu durumun da bir şeyleri değiştirmedeği görülür. Rea da aile sorunları ile donatılan bir figürdür. Ingrid Löwer, Rea için şöyle bir yorum yapar;

⁵⁴ Nešporová, 24

“Büyük bir ihtimal ile Rea çocukken yara almıştır ya da küçüklüğündeki hatıraları görmek, her şey artık değiştiği için ona acı geliyordur. Altı yaşında olduğu bir fotoğrafı korkunç olarak tarif eder. Sokak sanatçılığı yaparak ailesinden intikam (Rache) almak ister.”⁵⁵

Rea ile Jo arasında güçlü bir fark vardır. Rea'nın yapısı Jo'ya göre daha güçlüdür. Bunu fark eden Jo şöyle bir cümle kurmaktan kendini alıkoyamaz; "(...) Rea'nın enerjisinin ellerinden benim ellerime doğru bir kabı doldurur gibi yavaş yavaş akmasını diledim." (Jenny, 1997: 100) O da tıpkı Jo gibi hayattan zevk almayan biridir. "Buradan yakın bir zamanda gideceğimden dolayı çok mutluyum. Burası çirkin bir şehir, dedim. Her yer, her yer çirkin, dedi." (Jenny, 1997: 76) İkisinin ortak noktaları dikkat çekici boyuttadır. Aynı jenerasyonun çocuklarıdır ve aynı duyguları yaşarlar. Rea'nın babası gen araştırmacısıdır. Evlerinde tıpkı Jo'nun eskiden aşına olduğu çok sayıda kitap vardır. Bu durum Jo'nun geri dönüş tekniği ile şu cümleyi kullanmasına neden olur; "Kitaplardan geçiniyoruz, dedi bir keresinde babam." (Jenny, 1997: 78) Yapıtta, ebeveyn-çocuk sorunu şu cümle ile son sayfalara doğru daha da sertleşerek güncelliğini korumaya devam eder; "-Ailem uzaklarda olduklarında her şey benim olacak. -Nerede olduklarında? -Öldüklerinde" (Jenny, 1997, 82) Ailesinin ölmesi Rea'ya mal varlığını hatırlatır. Onda hiçbir şekilde üzüntüye neden olmaz. Jo'da daha çok dile getirilmeden dolayı anlatımlar ile hissettirilen bu çatışma, Rea'da sözcükler ile direkt verilir. Jo, annesinin sevgisini tatmak için yıllarca peşinden koşar. Karşılığını bulamadığı her an, duygularında yaralar oluşur. Yapıtta bu durum, yavaş yavaş ve uzun bir süreç olarak işlenir. Rea'da bu durum keskin cümleler ile direkt aktarılır. Annesinin peşinden yıllarca koşan Jo, burada adeta kendisi ile rol değişen bir aileye şahit olur. Rea'nın annesi çocuğunun peşinden koşar, fakat Rea ona istediği ilgiyi vermez:

"Evin içinde telefon çalıyor, ama Rea kımıldamıyor. Cevap verecek misin? Kafasını sallayarak Sadece moruk dedi. Neden cevap vermiyorsun? Neden vereyim? Sadece onu ziyaret etmemi istiyor. Uzak mı? Rea bana döndü. Gözlüğünün üzerinden kaşlarını çatarak; Kahretsin, evet. Uzakta. Hastanede, anlıyor musun? Kanseri ve ölüyor." (Jenny, 1997: 89)

Rea'nın ailesinde problem yaşayan kişiler, o ve annesi değildir. Anne ve babası da birbirine karşı ilgisizdir; "Baba'nın onu ziyaret etmesi gerek, ama o gene kongreler vermeye devam ediyor. Görünüşe bakılırsa karısının ölmekte olduğunu farkında bile

⁵⁵ Löwer, s.87

değil.” (Jenny, 1997: 89) Rea’nın aynı zamanda babam değil de baba kelimesini kullanması babasına yabancı olduğunu kanıtlar niteliktedir. Ailede yabancılaşma ve çarpık ebeveyn-çocuk ilişkisi, yan figür üzerinden bir kez daha vurgulanır. Jo bir kaç gününü Rea ile geçirdikten sonra ona bir teklif sunar. Uzaklara gitme teklifi. Bu yer Milwaukee adında bir yerdir. Jo’nun bu yeri seçmesinin önemli bir nedeni vardır. “Dinle Rea, diyorum. Yarın annemi bir bakım evine bırakacağım. Milwaukee’ye gitmeye ne dersin?” (Jenny, 1997: 100) Jo, bu yere gitmeyi çok ister. Bunun en büyük nedeni içinde bulunduğu durumdan kurtulmak istemesidir. O, hem annesini bakım evine bırakıp ondan kurtulmak hem de şu anki durumdan kurtulmak için uzaklara gitmek ister. Rea ile tanıştığında beri artık annesine karşı daha dik başlıdır. Annesini bakım evine bırakmak, onu bir kliniğe yatırmak gibi cümleleri sürekli dile getirir. Bu durum, Jo’nun öğrenilmiş çaresizlik ruh halinin az da olsa dışına çıktığını gösterir bir nitelik taşır. Rea ile ilişkisi, Jo’yu duygusal olarak bir adım güçlendirir. Rea da annesine baş kaldıran bir karakter olarak yapıtta yer alır. Jo ise yıllarca annesinin sevgisini ve ilgisini görebilmek için savaş verir. Gördüğü tüm negatif karşılıklara rağmen hiç usanmaz. Şimdi karşısında annesine başkaldıran bir arkadaşı vardır. Jo’nun annesine isyan etme anının bu zaman dilimine ve bu kişiye denk gelmesi, tesadüf olarak aktarılmış bir durum değildir. Rea, Jo’nun sosyal kaygılarını aza indirmesine yardımcı olur.⁵⁶ Bu bağlamda Yazar Jenny’in olay örgüsünü birbirine bu kadar güzel bağlaması onun başarısını bir kez daha ortaya çıkarır. Zoe Jenny, Jo’nun kaygısını aza indirmek için romanda Rea figürünü tasarlar.⁵⁷ Ludeman’ın yüksek lisans tezinde kullandığı bu cümle, bu bağlamda yararlıdır. O bu durumu Jo’nun korkularını azaltmak için kullanılan bir metafer olarak değerlendirir. Her ne kadar çok istese de bu yolculuk gerçekleşmez. Rea, ona evde kalmasını ve gitmek için onu arayacağını söyler. Günlerce evde telefonun başından ayrılamayan Jo, en sonunda onun gelmeyeceğini anlar. “Artık onun benimle gelmeyeceğini biliyorum. (Jenny, 1997: 109) Bu olaydan sonra Rea ile bir daha bir araya gelmez. Tek başına kalan Jo, baba evine geri döner.

⁵⁶ Nešporová, 24

⁵⁷ Ludemann, 23

3.2. JO VE LUCIANO

Jo, Luciano ile annesinde kaldığı dönemlerde tanışır. Annesi misafiri ile baş başa kalsın diye evden çıktığı bir gün onu tanır. Luciano'yu okura anlattığı ilk cümle ilginçtir. “(...) soluk benizli, çukur yanaklı, ölümcül hastalıklı bilardo masasının etrafında dönüp bilardo sopasını sinirle yere vuran genç adam.” (Jenny, 1997: 52) Ben anlatıcının daha sonralarda hoşlandığını öğreneceğimiz kişiden ilk yukarıdaki alıntıda olduğu gibi bahsedışı dikkat çekicidir. Ben anlatıcının betimlemiş olduğu gibi Luciano, normal bir karakter değildir. O, soluk benizli olmasının yanı sıra, ölümcül hastalığı varmış gibi durur. Bu, yapıtta rastgele olan bir durum değildir. Yapıt boyunca normal bir aile hayatı yaşamayan Jo, çevresinde olan anormal durumlara ve kişilere dikkat çeker. Ben anlatıcının Luciano'ya ilgi göstermesi, onun artık hayatın bu yüzüne alıştığına bir göndermedir. Normalin dışında bir çocukluk dönemi yaşayan ve istediği normal aile sıcaklığını bulamayan Jo'nun artık hayatında bu tür durumların benzerini yaşamış kişileri kendine daha yakın görmeye başladığı görülür. Luciano'nun evine giden anlatıcı, orada neşeli saatler geçirir. Luciano ile aynı gün dünyaya gelebilme düşüncesi ikisini güldürür. Jo, ilk kez yaşıtı olan bir erkek ile güzel zaman geçirir. Ondan önce babasının vermiş olduğu bir partide gördüğü erkek için şunları ifade eder;

“Aradan geçen bir kaç gün sonra Jo bu çocuk ile uzaklara gitmeye karar verir. Ondan önce Rea ile bunu kararlaştırır ancak gerçekleştiremez. Bu kez Luciano ile dener. İlk kez makyaj yapar. Bunu Luciano için yaptığını söyler. ‘Aynanın önünde bebek gibi görünene kadar yüzüme pudra sürüyorum. Bir kaç cadde ilerde, çatı odasında kalan Luciano için parfüm sürüyorum. Onun öylece orada odada olması, bir teneke kutusunu mikrofon gibi yapıp şarkı söylemesi ve odasında onu dinleyen var mı yok mu gibi düşünmesi çok rahatlatıcı bir durum. Onu bulup uzaklara gideceğim. Bir insanın elini tutabilmek, onu tanımaya yeterli. (Jenny, 1997: 110)

Jo, ilk kez birinden hoşlanır. Onun için hazırlanır. Luciano'nun elinden tutup uzaklara gitmeyi hayal eder. Bu düşünceler ile evden çıkar ve ona gider. Ancak Luciano evde değildir. Taşınmıştır. Hayal kırıklığı ile geri döner. Dönüşte mahallenin tanıdığı Palmisano kardeşlerden biri karşısına çıkar. Jo, onunla kavga eder ve evine döner. Artık birlikte uzağa gidecek kimse de kalmaz. İlk kez güzel duygular beslediği Luciano'yu da kaybetmesi, onu çok üzer. Bu hayal kırıklığı ile babasına geri dönmek için yola çıkar. Ancak babasının evinde de yaşadığı hayal kırıklıkları hiç bitmediği için orada da aradığı mutluluğu bulamaz.

SONUÇ

Zoe Jenny, hem sorumsuz anne profilini hem de parçalanmış mutsuz aile tablosunu bu romanında somutlaştırmıştır. Jo figürü ile aktardığı sorumsuz aile ilişkileri ve bu durumun çocuk üzerindeki etkisi, otobiyografik yönü ağır basan bu romanda oldukça yoğun bir biçimde dikkat çekmiştir. Romanın temel belirleyeni olarak karşımıza çıkan ruhsal açıdan sıkıntılı anne ve kız çocuğu figürü, sorumsuz ebeveynlerin yıkıcı etkisini net bir biçimde göz önüne sermiştir.

Çalışmamızda ele aldığımız bu romanda, anne-baba ve kız çocuğu ilişkisini figürler üzerinden işlemeyi uygun gördük. Bu çalışmada hareket noktamız, globalleşen dünya döngüsünde yeri ve önemi gittikçe azalan “aile” ve “aile olma” kavramları olmuştur. Anne/kız ilişkisinden yola çıkarak kültürel yaygınlaşmanın bu bağlamda ne derece önemli olduğunu kanıtlamaya çalıştık. Romanın konusu güncelliğini hiç kaybetmeyen bir sorunu tasvir ettiği için Jenny’in bu romanı gündemde olma özelliğini hep korumuştur.

Giriş bölümünde yazarın hayatına, başarılı bir yazar olmasına ve kazanmış olduğu önemli ödüllere yer verilmiştir. Bu bağlamda, yazarın çocukluğu, yaşamış olduğu kentler ve ülkeler verilmiştir. Burada yazarın kendisini daha iyi tanımak ve romandaki otobiyografik yönleri daha kolay ön plana çıkarmak için bir literatur tartışması yapılmıştır.

Birinci bölümde, yazarın yazın dünyasını daha geniş bir boyutta ele aldık. Bu bölümde romanın ana teması üzere yapılan yorumlara da yer vermeye çalışılmıştır. Popülaritesi son derece yüksek olan aile üyeleri ve ilişkileri konusu, bu popülaritesini hem konu hem de yazarın dili ile romanda tekrar gündeme getirmiştir.

İkinci bölümde roman, figürler aracılığıyla ele alınmıştır. Figür incelemeleri, çalışmamızın ana konusunu başka deyişle çalışmamızın bel kemiğini oluşturan kısım olduğu için özellikle figürler üzerinde durulmuştur. Ben anlatıcı, ben anlatıcının annesi Lucy ve babası arasındaki ilişkiler aydınlatılmıştır.

Jo, içinde hep bir boşluk bırakan annesinin sebep olduğu duyguları sorgulamak zorunda bırakılan bir çocuk olarak yaşama tutunmaya çalışsa da bu konuda başarılı olamamıştır. O, tam olarak bu girdabın içindedir. Annesi hayatında ona içi

doldurulmayacak bir sürü boşluk bırakmıştır. Bu boşluklar, hiç şüphesiz Jo'nun olumsuz yönde etkilenen karakteri ile bütünleşmiş ve Jo'yu giderek yıpratmıştır. Anne sevgisi ve ilgisi ile doldurulması gereken bu boşluklar, onun kişilik gelişimine olumsuz bir biçimde yansımıştır. O, çarpık ve düzensiz hayatından dolayı artık kalıcı hasarlar taşımaya başlamış ve içine kapanık, mutsuz, umutsuz bir genç kız olarak yaşamak zorunda kalmıştır.

Daha sonra, romanda en az Jo kadar önemli olan diğer figürü anne rolündeki Lucy figürünü ele aldık. Olay örgüsünün daha iyi anlaşılması açısından onu en az Jo kadar ön plana çıkardık. Çünkü olayların merkezinde hem Jo hem de Lucy yer almıştır. Jo, olayları yaşayan, Lucy ise bu olayların ortaya çıkmasına neden olan, kızına yaşatan kişi olarak vurgulanmıştır. Lucy'in romanda özellikle kızı için bir şey yapmaması, kızının yaşadıklarının kaynak noktasını oluşturmuştur. Lucy'in psikolojik olarak sağlıklı olmadığı romandan verilen alıntılarla netleştirilmiştir. Ancak bu netliği derinleştirme bağlamında Lucy, kişilik yapısı bozuk bir kadın ve anne olduğu için bu bozukluğun psikoloji bilimindeki karşılığı araştırılmış ve o, kişilik yapısı ile irdelenmesi gereken bir figür olarak karşımıza çıkmıştır. Lucy'in sorumsuz anne modeli çizmesi, romana yön veren önemli bir durum olarak değerlendirilmiştir.

Lucy figüründen sonra, ben anlatıcıyı babası ile ele aldık. Baba figürünün kendisine özgü bir karakteri olmamasından ötürü, romanda ona dair net bir resim çizilmemiştir. O, anne ve kız çocuğu figürlerinin arka planında kalmıştır. Bu yüzden, tek başına ele alınmamış, sadece baba/kız bağlamında daha çok ben anlatıcıyı tanımak adına ele alınmıştır. Baba figürü, anne kadar olmasa da romanda sorumsuz aile tablosunun bir taşıyıcısı olmuştur. Kızını her zaman yalnız bırakan baba, bu doğrultuda kendi hayatı ile gündemde olmuştur.

Bu bölümde, öncelikle ben anlatıcıyı, biyolojik annesini ve ailesini ele aldık. Biyolojik olarak vurgulamamızın nedeni, romanda biyolojik gerçeklerden hariç onun gerçek bir annesinin olmamasıdır. Romanda olayları bizzat yaşayan ve aktaran ben anlatıcı Jo olduğu için ilk olarak onu detaylı bir biçimde ele aldık. Kullanmış olduğu kelimelerden ve yansıtmış olduğu ruh halinden onun olayların içinde kendisini nasıl hissettiğinden ve kendisini bu dünyanın neresinde gördüğünden bahsettik ve bu

duyguların psikolojik bağlamda arka planına indik. Aslında Jo'nun iç dünyasını detaylı bir biçimde aydınlatmaya çalıştık.

Üçüncü bölümde ise Jo'nun dış dünya ile olan bağlantısını göstermek açısından arkadaşlarıyla ilişkisi kurgulanmıştır. Gerçek, samimi, mutlu bir aileye sahip olmayan Jo'nun annesinin ve babasının hayatındaki eksikliğini ne gibi sonuçlar doğurduğunu, arkadaşı olup olmadığını, nasıl bir arkadaşlık düşüncesine sahip olduğunu, arkadaşı olmayan bir çocuğun ruh halini ve arkadaş ihtiyacını nasıl giderdiğini, dış dünyada nasıl bir kişiliğe sahip olduğunu, anlamlandırmaya çalıştık. Jo'nun arkadaşları ile olan ilişkisi, oldukça kısıtlı bir çerçevede gelişmiştir. Arkadaşlarıyla olan ilişkisi, Jo'nun aile dışındaki hayatına ışık tutmak için romanda yer aldığı kadarıyla verilmiştir. Ancak romanın genelinde onun arkadaşlarıyla ilgili çok detaylı bilgi yer almamaktadır. Ayrılan bir ebeveynin çocuğunun ilgiye muhtaç durumunu arkadaşlarıyla giderme isteği ve olumsuz arkadaş tablosu aktarılmıştır.

Jenny, bu romanı ile sadece bir ailede olan biten bir durumu ele almamıştır. O, bir dönemi de ele almıştır. Buradaki aile, okurun olayı içerden görmesini sağlamıştır. Yazar, ben anlatıcı aracılığı ile bu çarpık düzene olayın çekirdek noktasından şahit etmiştir okuru. Jenny, sadece bir kız çocuğunun gözünde parçalanmış bir aile hayatını ele almamıştır. Bu kız çocuğunun etrafında olan biten durumları da söz konusu etmeye çalışmıştır. Toplumun ruhunu, hal ve hareketlerini aslında yaşam tarzını açığa çıkarmıştır. Jo'nun annesi ve dış dünya ile ilgili olan ilişkisi, annenin Jo ve dış dünya ile olan ilişkisi, aynı şekilde babanın da başka kişilerle bir iletişim içerisinde olması, insanların birbirleri ve başkaları ile olan ilişkileri burada tüm boyutları ile sunulmuştur. Yazar, tüme varım şeklinde bir yol izlemiştir. Özelden genele giderek, bir aileden yola çıkmış ve toplumun ruh halini göstermeye çalışmıştır. Romanın ilk bölümünde bu çarpıklığı küçük bir kız çocuğu gözünden bir aile içerisinde yaşananlar aracılığıyla bize sunan Jenny, ikinci bölümde bu çarpıklığı genç bir kızın gözünden bu kez toplumsal ilişkileri de olaylara dahil ederek ele almıştır.

Bencilliğin ve özgürlüğe aşırı düşkünlüğün yıktığı bir aile hayatı, Jenny'in vurgulamak istediği konu olarak bu romanda karşımıza çıkmıştır. Özgürlüğü, başka insanlar ile gezme, zaman geçirme olarak düşünen ve düşünceleri bir müddet sonra ruhsal soruna dönüşen bir anne ve babanın ilgisini çekmek için mücadele eden Jo'nun

öyküsü göz önüne serilmiştir. Yazar, Jo ve Lucy figürleri üzerinden önce grileşen daha sonra silinen bir aileyi çok derin şekilde hissettirmeyi başarmıştır. Yazarın kendisinin de ayrılan bir anne – babanın çocuğu olması, onun bu başarısında büyük bir rol oynamıştır. Bu minvalde gelişen romanda, figürlerin ruhsal durumlarını açığa çıkarabilmek adına psikoloji biliminden ve figürler özellikle Jo figürü ve yazar arasındaki ortak noktaları göstermek için de yazarın biyografisinden yararlanılmıştır. Aslında roman, konusu gereği bu inceleme alanına zemin hazırlamıştır.

KAYNAKLAR

- Aubrey, K., Riley, A. (2018). *Understanding and Using Educational Theories*, Los Angeles: Sagepublications.
- Cihangiroğlu, N., Teke, A., Uzuntarla, Y., Uğrak, U. (2014). "Narsistik Kişilik Özellikleri Kurumsal Bağlılığı Etkiler mi", *İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 15(2), 173-184
- Bodenmann, G. (2009). *Depression und Partnerschaft, Hintergründe und Hilfen*, Bern: Hans Hüber Verlag.
- Eysenck, Michael W., *Psychology: An International Perspektive*. New York: Published by Psychology Press.
- Göktepe, A. K. (2016). *Tükenmişlik Sendromu*, Istanbul: Nesil Yayınları.
- Görlitz, G. (2009). "Psychotherapie für Kinder und Jugendliche". *Erlebnisorientierte Übungen und Materialien*. Stuttgart: 4. durchgesehene Auflage, 176-177.
- Jenny, Zoe, (1997). *Das Blütenstaubzimmer*, Frankfurt am Main: Frankfurter Verlag.
- Jeremiah, E., Willful, G. (2018). *Gender and Agency in Contemporary Anglo-American and German Fiction*. New York: Camden Hause.
- Karaaziz, M. A., İrem, E. (2018). *Narsisizm ve Narsisizmle İlgili Araştırmalar Üzerine Bir Gözden Geçirme*, 44-59, Erişim Tarihi: 25.04.2019, <http://nesnedergisi.com/makale/pdf/1377697916.pdf>
- Krens, I., Krens, H. (2006). *Risikofaktor Mutterlieb, zur Psychotherapie vorgeburtlicher Bindungsstörungen und Traumata*, Göttingen: Hubert.
- Lackner, Regina, *Wie Pippa wieder lachen lernte, Fachhilfe für tarumatisierte*, Wien NewYork: Springer.
- Literanova, H. F., Zoe, J. (2004). *Das Blütenstaubzimmer. Unterrichtsmodelle mit Kopiervorlagen*. Berlin: Cornelsen Verlag.
- Löwer, I. (2011). *Die 68'er im Spiegel ihrer Kinder, Eine vergleichende Untersuchung zu familienkritischen Prosatexten der jüngeren Autorgeneration*, edition lumiere Bremen, 63.

- Morschitzky, Hans, (2009). *Angststörungen. Diagnostik, Konzepte, Therapie, Selbsthilfe*. Springer Verlag. Wien, 365
- Neuland, E. (2003). *Jugensprache-Jugendliteratur-Jugendkultur*. Europäischer Verlag der Wissenschaften. Frankfurt am Main.
- Sachse, R. (2010). *Persönlichkeitsstörungen verstehen. 9. Auflage*. Köln: Psychiatrie-Verlag.
- Sebestová, I. (2009). *Postmoderne Merkmale in der Schweizer Literatur am Beispiel Zoë Jennys Roman 'Das Blütenstaubzimmer'*, Universitätsbibliothek Johann Christian Senckenberg.
- Steinhausen, H.-C. (2006). *Psychische Störungen bei Kinder und Jugendlichen*, 6. Aufl., Verlag, Urban& Fischer, Münschen 2006, s. 363
- Şahin Yılmaz, Zennube, Zoë Jenny'in "Das Blütenstaubzimmer" Romanında Jo ve Lucy Figürlerinin Ruh Dünyası, Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, *Sosyal Bilimler Dergisi Journal of Social Sciences*, Sayı / Number58, Haziran / June2017, 1-13, 12 .
- Tölle, R., Windgassen, K. (2014). *Psychiatrie, (einschließlich Psychotherapie, 17. überarbeitete und ergänzte Auflage*, Springer Verlag, Berlin Heidelberg, 17.aubl, 124-125
- Walper, S. und Pekrun, R. (2001). *Familie und Entwicklung, Aktuelle Perspektiven der Familienpsychologie*, Hogrefe Verlag Göttingen Bern, 46-464.
- Wardetzki, B. (2010). *Weiblicher Narzissmus, Der Hunger nach Anerkennung*, 1991 Kösel Verlag, München, 22.Auflage 2010, 40-41.
- Welke, T. (2012). *Tatort Deutsche Einheit, Ostdeutsche Identitätsinszenierung im & lt; & lt; tatort & gt; & gt; des MDR*.Universität Wien, Transcript Verlag, Bielefeld.
- Wilczek, R. (Februar 2003). *Familienkonflikte als Thema der Gegenwartsliteratur*, Deutsch Unterricht, Heft 1, 56. Jahrgang, 21-25.
- Zeidler, A. (2004). *Zu; Zoë Jenny - Das Blütenstaubzimmer*, Germany: Grin Verlag.

INTERNET KAYNAKLARI

http://www.bibliomedia.ch/de/autoren/Jenny_Zoe/267.html, 05.09.2018

Nešporová, Magda, Zoë Jenny und Das Blütenstaubzimmer in der deutschsprachigen Gegenwartsliteratur der Schweiz. Masarykova univerzita Filozofická fakulta Katedra germanistiky, nordistiky a nederlandistiky Německý jazyk a literatura. s.12 [https://d-nb.info/108024462X/34https://is.muni.cz/th/e0m2z/ Bakalarska prace.pdf](https://d-nb.info/108024462X/34https://is.muni.cz/th/e0m2z/Bakalarska_prace.pdf)

<https://familiefamilienrecht.wordpress.com/2015/08/30/streit-mit-der-kesb-ex%E2%80%91mann-wi%C2%ADder%C2%ADspricht-zoe-jen%C2%ADny/>

Ludemann, Franziska, Hallo, Welt!: Adolescent angst und das Erwachsenwerden in Marisha Pessls Special Topics in Calamity Physics und Zoë Jennys Das Blütenstaubzimmer. Knoxville,2010.

https://trace.tennessee.edu/cgi/viewcontent.cgi?referer=&httpsredir=1&article=1844&context=utk_gradthes 11.12.2018

Frauleinwunder <https://www.duden.de/rechtschreibung/Frauleinwunder> (online 03.04.2019)

Zoe Jenny röportaj, <https://www.youtube.com/watch?v=GiZ6WU-xJAo>, 16.01.2018.

Ludemann, Franziska, 23 Hallo, Welt!: Adolescent angst und das Erwachsenwerden in Marisha Pessls Special Topics in Calamity Physics und Zoë Jennys Das Blütenstaubzimmer,Knoxville,2010.s.23

https://trace.tennessee.edu/cgi/viewcontent.cgi?referer=&httpsredir=1&article=1844&context=utk_gradthes 01.05.2019

Fırza, Joanna, Unter der Glasglocke: generationslle Befindlichkeiten in Zoe Jennys Das Blütenstaubzimmer, 170, <http://convivium.edu.pl/assets/11-firaza-2014.pdf> 05.15.2019

Tat, Merba, Zihin Dili Proglamlaması (NLP) nin Kişisel Gelişim ve Kişilerarası İletişim üzerindeki etkileri, NLP Eğitimlerinin Kişisel Gelişim, Örgütlerde Kişilerarası İletişim ve

Performans Geliştirme Üzerindeki Etkilerine İlişkin Bir Araştırma, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Halkla İletişim ve Tanıtım Anabilim Dalı, İzmir, 2007, s.169, http://www.nlpat.info/nlp/nlp_tez/pdf/nlp_kisiselgelisim_tez.pdf
[15.05.2019](#)

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler	
Adı Soyadı	Songül ŞAHİN
Doğum Yeri ve Tarihi	Tekman, 1986
Eğitim Durumu	
Lisans Öğrenimi	Atatürk Üniversitesi Alman Dili ve Edebiyatı
Y. Lisans Öğrenimi	Atatürk Üniversitesi Alman Dili ve Kültürü
Bildiği Yabancı Diller	Almanca, İngilizce
Bilimsel Faaliyetleri	
İş Deneyimi	
Stajlar	Erasmus
Projeler	
Çalıştığı Kurumlar	Deutaches Rotes Kreuz
İletişim	
E-Posta Adresi	Songulsahin22@gmail.com
Tarih	17.06.2019